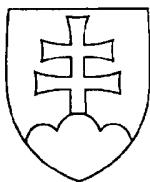


SLOVENSKÁ REPUBLIKA

(19)

SK



ÚRAD  
PRIEMYSELNÉHO  
VLASTNÍCTVA  
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

## PATENTOVÝ SPIS

(11) Číslo dokumentu:

283 918

- (21) Číslo prihlášky: 1883-99  
 (22) Dátum podania prihlášky: 15. 7. 1998  
 (24) Dátum nadobudnutia účinkov patentu: 4. 5. 2004  
 Vestník ÚPV SR č.: 5/2004  
 (31) Číslo prioritnej prihlášky: 9702799-9  
 (32) Dátum podania prioritnej prihlášky: 25. 7. 1997  
 (33) Krajina alebo regionálna organizácia priority: SE  
 (40) Dátum zverejnenia prihlášky: 11. 7. 2000  
 Vestník ÚPV SR č.: 07/2000  
 (47) Dátum sprístupnenia patentu verejnosti: 27. 4. 2004  
 (62) Číslo pôvodnej prihlášky v prípade vylúčenej prihlášky:  
 (86) Číslo podania medzinárodnej prihlášky podľa PCT: PCT/SE98/01390  
 (87) Číslo zverejnenia medzinárodnej prihlášky podľa PCT: WO99/05134

(13) Druh dokumentu: B6

(51) Int. Cl.<sup>7</sup>:

- C07D 295/135  
 C07D 295/155  
 C07D 211/26  
 C07D 211/34  
 C07C 237/24  
 A61K 31/495  
 A61K 31/445

(73) Majiteľ: ASTRA AKTIEBOLAG, Södertälje, SE;

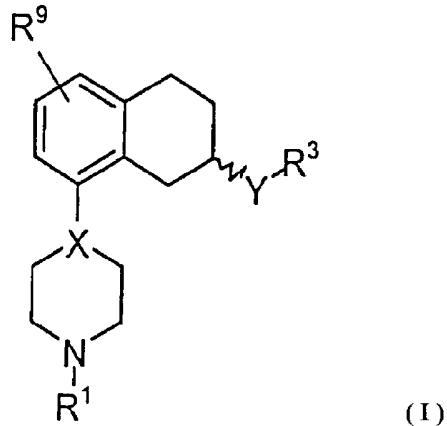
(72) Pôvodca: Berg Stefan, Södertälje, SE;  
 Linderberg Mats, Södertälje, SE;  
 Ross Svante, Södertälje, SE;  
 Thorberg Seth-Olov, Södertälje, SE;  
 Ulff Bengt, Södertälje, SE;

(74) Zástupca: Žovicová Viera, Mgr., Bratislava, SK;

(54) Názov: Substituované deriváty 1,2,3,4-tetrahydronaftálu, spôsob ich prípravy, medziprodukty na ich prípravu, farmaceutické prípravky s ich obsahom a ich použitie

(57) Anotácia:

Opisujú sa deriváty piperidyl- alebo piperazinyl- substituovaného 1,2,3,4-tetrahydronaftálu všeobecného vzorca (I), v ktorom X znamená N alebo CH; Y predstavuje NR<sup>2</sup>CH<sub>2</sub>, CH<sub>2</sub>-NR<sup>2</sup>, NR<sup>2</sup>-CO, CO-NR<sup>2</sup> alebo NR<sup>2</sup>SO<sub>2</sub>, kde R<sup>2</sup> znamená H alebo C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl; R<sup>1</sup> predstavuje H, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl alebo C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl; R<sup>3</sup> znamená C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl alebo (CH<sub>2</sub>)<sub>n</sub>-aryl, kde arylom je fenyl alebo heteroaromatický kruh obsahujúci jeden alebo dva heteroatómy zvolené z N, O a S, ktorý môže byť mono- alebo disubstituovaný, n znamená 0 až 4; R<sup>9</sup> predstavuje C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl, OCF<sub>3</sub>, OCHF<sub>2</sub>, OCH<sub>2</sub>F, halogén, CN, CF<sub>3</sub>, OH, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkoxy, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkoxy-C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, NR<sup>6</sup>R<sup>7</sup>, SO<sub>3</sub>CH<sub>3</sub>, SO<sub>3</sub>CF<sub>3</sub>, SO<sub>2</sub>NR<sup>6</sup>R<sup>7</sup>, nesubstituovaný alebo substituovaný heterocyklický alebo heteroaromatický kruh obsahujúci jeden alebo dva heteroatómy zvolené z N a O, kde substituent/substituenty je/sú C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl; alebo COR<sup>8</sup>, pričom R<sup>6</sup>, R<sup>7</sup> a R<sup>8</sup> sú definované skôr, ako (R)-enantiomery, (S)-enantiomery alebo racemáty vo forme voľnej zásady alebo farmaceuticky prijateľných solí, spôsob ich prípravy, farmaceutické kompozície obsahujúce uvedené terapeuticky účinné zlúčeniny a použitie uvedených účinných zlúčenín na výrobu liekov na liečenie.



## Oblast' techniky

Predložený vynález sa týka derivátov piperidyl- alebo piperazinyl-substitovaného-1,2,3,4-tetrahydronaftálenu, ako (*R*)-enantiomérov, (*S*)-enantiomérov alebo racemátov vo forme voľnej zásady alebo jej farmaceuticky prijateľných solí spôsobu ich prípravy, farmaceutických kompozícii, ktoré obsahujú uvedené terapeuticky účinné zlúčeniny a použitia uvedených účinných zlúčenín pri liečbe.

Predmetom vynálezu je poskytnúť zlúčeniny na terapeutické použitie, predovšetkým zlúčeniny, ktoré majú selektívny účinok na podskupinu 5-hydroxy-tryptamínových receptorov, označujúcich h5-HT<sub>1B</sub>-receptor (pôvodne nazývaný ako 5-HT<sub>1Dp</sub>-receptor) u cicavcov vrátane človeka.

Účelom predloženého vynálezu je tiež poskytnúť zlúčeniny s terapeutickým účinkom po orálnom podávaní.

## Doterajší stav techniky

Rozličné triedy derivátov piperazinyl-substituovaného benzanilidu, ako antagonistov 5-HT<sub>1D</sub>, sú okrem iného opísané v EP 533266, EP 533267, EP 533268, GB 2273930 a WO 95/11243.

WO 94/13659 opisuje mimoriadne širokú triedu kondenzovaných benzolzlúčenín, obsahujúcich na aromatickom kruhu para-substituovaný piperidylový alebo piperazinylový zvyšok, o uvedenej triede zlúčenín sa uvádzá, že sa viaže ku 5-HT<sub>1A</sub> receptoru.

WO 94/21619 opisuje úplný aromatický naftalénový kruhový systém, ktorý môže byť substituovaný piperidylovou alebo piperazinylovou skupinou, uvedené zlúčeniny sa udávajú ako silné serotoninové (5HT<sub>1</sub>) agonisty a antagonisty.

EP 402923 opisuje 2-aminoalkylový alebo alkylén-aromatickým zvyškom substituované deriváty 1,2,3,4-tetrahydronaftálenu, ktoré sú okrem toho substituované dusíkom v polohе 5 na tetralínovom kruhu, pričom uvedené zlúčeniny pôsobia ako agonisty dopamínu.

## Podstata vynálezu

Rozličné ochorenia centrálnej nervovej sústavy, ako je depresia, úzkosť a podobne, sa javia, že sú zapričinené poruchou neurotransmitterov noradrenálínu (NA) a 5-hydroxytryptamínu (5-HT), z ktorých posledne uvedený je známy tiež ako serotonin. O liekoch, ktoré sa najčastejšie používajú na liečenie depresie sa predpokladá, že vplyvajú na zlepšenie neurotransmisie jedného alebo obidvoch týchto fyziologických agonistov. Javí sa, že zvýšenie 5-HT neurotransmisie primárne ovplyvňuje depresívnu náladu a úzkosť, zatiaľ čo zvýšenie neurotransmisie noradrenálínu ovplyvňuje symptómy retardácie vyskytujúce sa u deprezívnych pacientov. Vynález sa týka zlúčenín, ktoré majú vplyv na 5-HT neurotransmisiu.

Jestvuje názor, že aktivita serotoninu, alebo 5-HT, je zapojená do mnohých rozličných typov psychiatrických ochorení. Napríklad predpokladá sa, že zvýšenie aktivity 5-HT je spojené s úzkosťou, zatiaľ čo zníženie uvoľňovania 5-HT sa spája s depresiou. Okrem toho sa preukázal podiel serotoninu na pri takých rozmaitých stavoch, ako sú poruchy stravovania, gastrointestinálne poruchy, kardiovaskuľárna regulácia a sexuálne správanie.

### 5-HT Receptory

Rozličné účinky 5-HT sa môžu týkať skutočnosti, že serotoninergné neuróny stimulujú sekréciu niektorých hor-

mónov, napríklad kortizolu, prolaktínu,  $\beta$ -endorfínu, vazopresínu a ďalších. Javí sa, že sekrecia týchto ďalších hormónov je regulovaná na špecifickej báze niekoľkými rozdielnymi 5-HT (serotoninovými) podtypmi receptora. Pomocou metód molekulovej biológie, z dôvodu označenia boli tieto receptory klasifikované ako 5-HT<sub>1</sub>, 5-HT<sub>2</sub>, 5-HT<sub>3</sub>, 5-HT<sub>4</sub>, 5-HT<sub>5</sub>, 5-HT<sub>6</sub> a 5-HT<sub>7</sub> kde 5-HT<sub>1</sub> receptor sa ďalej delí na 5-HT<sub>1A</sub>, 5-HT<sub>1B</sub>, 5-HT<sub>1D</sub>, 5-HT<sub>1E</sub> a 5-HT<sub>1F</sub> podtypy. Každý podtyp receptora zahrnuje rozličnú funkciu serotoninu a má rozličné vlastnosti.

### Regulácia 5-HT transmisie

Uvoľňovanie 5-HT v nervových zakončeniach je regulované spätnou väzbou dvomi rozličnými podtypmi 5-HT receptorov. Inhibičné h5-HT<sub>1A</sub> autoreceptory sú umiestnené na telesách buniek v raphé nuclei, ktoré pri stimulácii prostredníctvom 5-HT znížujú šírenie impulzu v 5-HT neurónoch a týmto znížujú uvoľňovanie 5-HT v nervových zakončeniach. Iný podtyp inibičných 5-HT receptorov je umiestnený na 5-HT nervových zakončeniach, h5-HT<sub>1B</sub> receptory (u hladavcov r5-HT<sub>1B</sub> receptory), ktoré regulujú synaptickú koncentráciu 5-HT riadením množstva 5-HT, ktoré sa uvoľňuje. Antagonista týchto terminálnych autoreceptov teda zvyšuje množstvo 5-HT uvoľnené nervovými impulzmi, čo sa preukázalo tak v *in vitro*, ako aj v *in vivo* experimentoch.

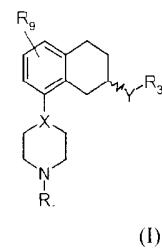
Použitie antagonistu terminálneho h5-HT<sub>1B</sub> autoreceptora bude teda zvyšovať synaptickú 5-HT koncentráciu a zlepšovať transmisiu v 5-HT systéme. Takto by sa mohol vytvárať antidepresívny účinok, ktorý by ho robil využiteľným ako liečivo pri depresii.

Jestvujú tiež ďalšie lokalizácie podtypu h5-HT<sub>1B</sub> receptora. Veľká časť týchto postsynaptických receptorov sa javí, že je umiestnená na nervových zakončeniach iných neuronálnych systémov (takzvané heteroreceptory). Pretože h5-HT<sub>1B</sub> receptor sprostredkuje inhibičné reakcie antagonista tohto podtypu receptora by mohol taktiež zvyšovať uvoľňovanie iných neurotransmiterov ako 5-HT.

Zlúčeniny majúce h5-HT<sub>1B</sub> aktivitu sa môžu na základe dobre známych a uznávaných farmakologickej testov rozdieliť na komplexné agonisty, čiastočné agonisty a antagonisty.

Cieľom predloženého vynálezu je poskytnúť zlúčeniny, ktoré majú selektívny účinok na h5-HT<sub>1B</sub> receptor, výhodne antagonistické vlastnosti, ako aj dobrú biologickú dostupnosť. Skúmal sa účinok na ďalšie receptory, zvolené napríklad z 5-HT<sub>1A</sub>, 5-HT<sub>2A</sub>, D<sub>1</sub>, D<sub>2A</sub>, D<sub>3</sub>,  $\alpha_1$  a  $\alpha_2$  receptora.

V súlade s uvedeným sa predložený vynález týka zlúčenín všeobecného vzorca (I)



(I),

v ktorom

X znamená N alebo CH;

Y predstavuje NR<sup>2</sup>CH<sub>2</sub>, CH<sub>2</sub>-NR<sup>2</sup>, NR<sup>2</sup>-CO, CO-NR<sup>2</sup> alebo NR<sup>2</sup>SO<sub>2</sub>;

kde R<sup>2</sup> znamená H alebo C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl;

R<sup>1</sup> predstavuje H, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl alebo C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl;

R<sup>3</sup> znamená C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl alebo (CH<sub>2</sub>)<sub>n</sub>-aryl,

pričom arylom je fenyl alebo heteroaromatický kruh obsahujúci jeden alebo dva heteroatómy zvolené z N, O a S a ktorý môže byť mono- alebo di-substituovaný s R<sup>4</sup> a/alebo R<sup>5</sup>;

pričom R<sup>4</sup> znamená H, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl, halogén, CN, CF<sub>3</sub>, OH, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkoxy, NR<sup>6</sup>R<sup>7</sup>, OCF<sub>3</sub>, SO<sub>3</sub>CH<sub>3</sub>, SO<sub>3</sub>CF<sub>3</sub>, SO<sub>2</sub>NR<sup>6</sup>R<sup>7</sup>, fenyl, fenyl-C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, fe-noxy, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkylfenyl, prípadne substituovaný heterocyklický kruh obsahujúci jeden alebo dva heteroatómy zvolené z N, O, S, SO a SO<sub>2</sub>, pričom substituent/substituenty je/sú zvolené zo skupiny zahrnujúcej C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl a fenyl-C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, prípadne substituovaný heteroaromatický kruh obsahujúci jeden alebo dva heteroatómy zvolené z N, O a S, pričom substituent/substituenty je/sú zvolené zo skupiny zahrnujúcej C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl a fenyl-C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, alebo COR<sup>8</sup>,

kde R<sup>6</sup> znamená H, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl alebo C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl;

R<sup>7</sup> predstavuje H, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl alebo C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl; a

R<sup>8</sup> znamená C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl, CF<sub>3</sub>, NR<sup>6</sup>R<sup>7</sup>, fenyl, heteroaromatický kruh obsahujúci jeden alebo dva heteroatómy zvolené z N, O a S alebo heterocyklický kruh obsahujúci jeden alebo dva heteroatómy vybrané z N, O, S, SO a SO<sub>2</sub>;

kde R<sup>5</sup> znamená H, OH, CF<sub>3</sub>, OCF<sub>3</sub>, halogén, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl alebo C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkoxy;

n predstavuje 0 až 4; a

R<sup>9</sup> znamená C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl, OCF<sub>3</sub>, OCHF<sub>2</sub>, OCH<sub>2</sub>F, halogén, CN, CF<sub>3</sub>, OH, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkoxy, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkoxy-C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, NR<sup>6</sup>R<sup>7</sup>, SO<sub>3</sub>CH<sub>3</sub>, SO<sub>3</sub>CF<sub>3</sub>, SO<sub>2</sub>NR<sup>6</sup>R<sup>7</sup>, nesubstituovaný alebo substituovaný heterocyklický alebo heteroaromatický kruh obsahujúci jeden alebo dva heteroatómy zvolené z N, O a S, kde substituentom/substituентmi je/sú C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl alebo COR<sup>8</sup>; pričom R<sup>6</sup>, R<sup>7</sup> a R<sup>8</sup> sú definované skôr,

ako (R)-enantioméry, (S)-enantioméry alebo racemát vo forme voľnej zásady alebo farmaceuticky priateľnej soli alebo jej solvátu, ktoré majú vysoký selektívny účinok na h<sub>5</sub>-HT<sub>1B</sub> receptor a taktiež majú postačujúcu biologickú dostupnosť po orálnom podávaní.

V predloženom kontexte C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl môže byť lineárny alebo rozvetvený. C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkylyom môže byť metyl, etyl, n-propyl, izopropyl, n-butyl, izobutyl, sek-butyl, terc-butyl, n-pentyl, izopentyl, terc-pentyl, neo-pentyl, n-hexyl alebo izohexyl

V predloženom kontexte C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkoxy môže byť lineárny alebo rozvetvený. C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkoxylom môže byť metoxy, etoxy, n-propoxy, izopropoxy, n-butoxy, izobutoxy, sek-butoxy, terc-butoxy, n-pentyloxy, izopentyloxy, terc-pentyloxy, neo-pentyloxy, n-hexyloxy alebo izohexyloxy.

V predloženom kontexte C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkylom môže byť cyklopropyl, cyklobutyl, cyklopentyl alebo cyklohexyl.

V predloženom kontexte halogénom môže byť flúór, chlór, bróm alebo jód.

V predloženom kontexte heteroaromatický kruh obsahujúci jeden alebo dva heteroatómy zvolené z N, O a S výhodne znamená 5- alebo 6-členný hetero-aromatickým kruhom a môže ním byť furyl, imidazolyl, izoxazolyl, izotiazolyl, oxazolyl, pyrazinyl, pyrazolyl, pyridazinyl, pyridyl, pyrimidyl, pyrolyl, tiazolyl alebo tienyl. Heteroaromatický kruh môže byť buď substituovaný alebo nesubstituovaný.

V predloženom kontexte heterocyklický kruh obsahujúci jeden alebo dva heteroatómy vybrané z N, O, S, SO a SO<sub>2</sub> môže prípadne obsahovať karbonylovú funkciu a predstavuje výhodne 5-, 6- alebo 7-členný heterocyklický kruh,

ktorým môže byť imidazolidinyl, imidazolinyl, morfolinyl, piperazinyl, piperidyl, piperidonyl, pyrazolidinyl, pyrazolinyl, pyridinyl, pyrolinyl, tetrahydropyranil, tiomorfolinyl, výhodne piperidino, 1-piperazinyl, morfolino, tiomorfolino a 4-piperidon-1-yl.

Výhodné uskutočnenie vynálezu sa týka zlúčenín vzorca (I), v ktorom Y znamená NHCO alebo CONH, t. j. amidy. Z týchto zlúčenín, zlúčeniny, v ktorých R<sup>9</sup> predstavuje C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkoxy, OCHF<sub>2</sub> alebo OCH<sub>2</sub>F a R<sup>3</sup> znamená nesubstituovaný fenyl alebo mono- alebo di-substituovaný fenyl, a predovšetkým orto-, meta- alebo para- substituovaný fenyl, a predovšetkým také zlúčeniny, v ktorých substituent R<sup>4</sup> znamená fenyl, fenyl-C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, cyklohexyl, piperidino, 1-piperazinyl, morfolino, CF<sub>3</sub>, 4-piperidon-1-yl, n-butoxy alebo COR<sup>8</sup>, kde R<sup>8</sup> znamená fenyl, cyklohexyl, 4-piperidon-1-yl, 1-piperazinyl, morfolino, CF<sub>3</sub>, piperidino alebo NR<sup>6</sup>R<sup>7</sup>, sú výhodné.

Príkladmi kombinácií substituentov sú:

X znamená N, Y znamená CONR<sup>2</sup>, R<sup>1</sup> znamená H, CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>, R<sup>2</sup> znamená H, R<sup>3</sup> znamená CH<sub>2</sub>fenyl, R<sup>9</sup> znamená CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>;

X znamená CH, Y znamená CONR<sup>2</sup>, R<sup>1</sup> znamená H, CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>, R<sup>2</sup> znamená H, R<sup>3</sup> znamená fenyl, R<sup>4</sup> znamená fenyl, fenylmetyl alebo fenyletyl, R<sup>5</sup> znamená H, R<sup>9</sup> znamená OCH<sub>3</sub>;

X znamená CH, Y znamená CONR<sup>2</sup>, R<sup>1</sup> znamená H, CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>, R<sup>2</sup> znamená H, R<sup>3</sup> znamená CH<sub>2</sub>fenyl, R<sup>4</sup> znamená piperidino, R<sup>5</sup> znamená H, R<sup>9</sup> znamená CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>;

X znamená N, Y znamená NR<sup>2</sup>CO, R<sup>1</sup> znamená H, CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>, R<sup>2</sup> znamená H, R<sup>3</sup> znamená (CH<sub>2</sub>)<sub>2</sub>-fenyl, R<sup>4</sup> znamená piperidino, R<sup>5</sup> znamená H, R<sup>9</sup> znamená OCH<sub>3</sub>;

X znamená CH, Y znamená NR<sup>2</sup>CO, R<sup>1</sup> znamená H, CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>, R<sup>2</sup> znamená H, R<sup>3</sup> znamená (CH<sub>2</sub>)<sub>2</sub>-fenyl, R<sup>9</sup> znamená OCH<sub>3</sub>;

X znamená N, Y znamená NR<sup>2</sup>CO, R<sup>1</sup> znamená H, CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>, R<sup>2</sup> znamená H, R<sup>3</sup> znamená (CH<sub>2</sub>)<sub>2</sub>-fenyl, R<sup>4</sup> znamená morfolino, R<sup>5</sup> znamená H, R<sup>9</sup> znamená CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>;

X znamená CH, Y znamená CONR<sup>2</sup>, R<sup>1</sup> znamená H, CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>, R<sup>2</sup> znamená H, R<sup>3</sup> znamená fenyl, R<sup>4</sup> znamená morfolino, R<sup>5</sup> znamená H, R<sup>9</sup> znamená OCH<sub>3</sub>;

X znamená CH, Y znamená CONR<sup>2</sup>, R<sup>1</sup> znamená H, CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>, R<sup>2</sup> znamená H, R<sup>3</sup> znamená CH<sub>2</sub>fenyl, R<sup>4</sup> znamená fenyl, fenylmetyl alebo fenyletyl, R<sup>5</sup> znamená H, R<sup>9</sup> znamená OCH<sub>3</sub>;

X znamená N, Y znamená CONR<sup>2</sup>, R<sup>1</sup> znamená H, CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>, R<sup>2</sup> znamená H, R<sup>3</sup> znamená fenyl, R<sup>4</sup> znamená CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>;

X znamená N, Y znamená CONR<sup>2</sup>, R<sup>1</sup> znamená H, CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>, R<sup>2</sup> znamená H, R<sup>3</sup> znamená (CH<sub>2</sub>)<sub>2</sub>-fenyl, R<sup>4</sup> znamená piperidino, R<sup>5</sup> znamená H, R<sup>9</sup> znamená OCH<sub>3</sub>;

X znamená CH, Y znamená CONR<sup>2</sup>, R<sup>1</sup> znamená H, CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>, R<sup>2</sup> znamená H, R<sup>3</sup> znamená (CH<sub>2</sub>)<sub>2</sub>-fenyl, R<sup>4</sup> znamená piperidino, R<sup>5</sup> znamená H, R<sup>9</sup> znamená OCH<sub>3</sub>;

X znamená N, Y znamená CONR<sup>2</sup>, R<sup>1</sup> znamená H, CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>, R<sup>2</sup> znamená H, R<sup>3</sup> znamená CH<sub>2</sub>fenyl, R<sup>4</sup> znamená fenyl, fenylmetyl alebo fenyletyl, R<sup>5</sup> znamená H, R<sup>9</sup> znamená OCH<sub>3</sub>;

X znamená CH, Y znamená CONR<sup>2</sup>, R<sup>1</sup> znamená H, CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>, R<sup>2</sup> znamená H, R<sup>3</sup> znamená CH<sub>2</sub>fenyl, R<sup>4</sup> znamená fenyl, fenylmetyl alebo fenyletyl, R<sup>5</sup> znamená H, R<sup>9</sup> znamená OCH<sub>3</sub>;

znamená fenyl, fenylmetyl alebo fenyletyl,  $R^5$  znamená H,  $R^9$  znamená  $OC_2H_5$ ;  
 X znamená N, Y znamená  $NR^2CO$ ,  $R^1$  znamená H,  $CH_3$ ,  $C_2H_5$  alebo  $C_3H_7$ ,  $R^2$  znamená H,  $R^3$  znamená  $(CH_2)_2$ -fenyl,  $R^9$  znamená  $CH_3$ ,  $C_2H_5$  alebo  $C_3H_7$ ;  
 X znamená CH, Y znamená  $CONR^2$ ,  $R^1$  znamená H,  $CH_3$ ,  $C_2H_5$  alebo  $C_3H_7$ ,  $R^2$  znamená H,  $R^3$  znamená  $CH_2$ -fenyl,  $R^4$  znamená piperidino,  $R^5$  znamená H,  $R^9$  znamená  $OCH_3$ ;  
 X znamená CH, Y znamená  $NR^2CO$ ,  $R^1$  znamená H,  $CH_3$ ,  $C_2H_5$  alebo  $C_3H_7$ ,  $R^2$  znamená H,  $R^3$  znamená  $CH_2$ -fenyl,  $R^4$  znamená piperidino,  $R^5$  znamená II,  $R^9$  znamená  $OCH_3$ ;  
 X znamená N, Y znamená  $CONR^2$ ,  $R^1$  znamená H,  $CH_3$ ,  $C_2H_5$  alebo  $C_3H_7$ ,  $R^2$  znamená H,  $R^3$  znamená fenyl,  $R^4$  znamená  $COR^8$ ,  $R^8$  znamená morfolino,  $R^9$  znamená  $OCH_3$ ;  
 X znamená CH, Y znamená  $CONR^2$ ,  $R^1$  znamená H,  $CH_3$ ,  $C_2H_5$  alebo  $C_3H_7$ ,  $R^2$  znamená H,  $R^3$  znamená  $(CH_2)_2$ -fenyl,  $R^4$  znamená morfolino,  $R^5$  znamená H,  $R^9$  znamená  $OCH_3$ ;  
 X znamená N, Y znamená  $CONR^2$ ,  $R^1$  znamená H,  $CH_3$ ,  $C_2H_5$  alebo  $C_3H_7$ ,  $R^2$  znamená H,  $R^3$  znamená  $(CH_2)_2$ -fenyl,  $R^4$  znamená morfolino,  $R^5$  znamená H,  $R^9$  znamená  $OCH_3$ ;  
 X znamená N, Y znamená  $CONR^2$ ,  $R^1$  znamená H,  $CH_3$ ,  $C_2H_5$  alebo  $C_3H_7$ ,  $R^2$  znamená H,  $R^3$  znamená  $CH_2$ -fenyl,  $R^4$  znamená fenyl, fenylmetyl alebo fenyletyl,  $R^5$  znamená H,  $R^9$  znamená  $OCH_3$ ;  
 X znamená CH, Y znamená  $NR^2CO$ ,  $R^1$  znamená H,  $CH_3$ ,  $C_2H_5$  alebo  $C_3H_7$ ,  $R^2$  znamená H,  $R^3$  znamená fenyl,  $R^9$  znamená  $OCH_3$ ;  
 X znamená N, Y znamená  $NR^2CO$ ,  $R^1$  znamená H,  $CH_3$ ,  $C_2H_5$  alebo  $C_3H_7$ ,  $R^2$  znamená H,  $R^3$  znamená fenyl,  $R^9$  znamená  $OCH_3$ ;  
 X znamená CH, Y znamená  $CONR^2$ ,  $R^1$  znamená H,  $CH_3$ ,  $C_2H_5$  alebo  $C_3H_7$ ,  $R^2$  znamená H,  $R^3$  znamená fenyl,  $R^9$  znamená  $OCH_3$ ;  
 X znamená CH, Y znamená  $NR^2CO$ ,  $R^1$  znamená H,  $CH_3$ ,  $C_2H_5$  alebo  $C_3H_7$ ,  $R^2$  znamená H,  $R^3$  znamená  $(CH_2)_2$ -fenyl,  $R^4$  znamená fenyl, fenylmetyl alebo fenyletyl,  $R^5$  znamená H,  $R^9$  znamená  $OCH_3$ ;  
 X znamená N, Y znamená  $CONR^2$ ,  $R^1$  znamená H,  $CH_3$ ,  $C_2H_5$  alebo  $C_3H_7$ ,  $R^2$  znamená H,  $R^3$  znamená  $CH_2$ -fenyl,  $R^4$  znamená fenyl, fenylmetyl alebo fenyletyl,  $R^5$  znamená H,  $R^9$  znamená  $OCH_3$ ;  
 X znamená CH, Y znamená  $NR^2CO$ ,  $R^1$  znamená H,  $CH_3$ ,  $C_2H_5$  alebo  $C_3H_7$ ,  $R^2$  znamená H,  $R^3$  znamená  $(CH_2)_2$ -fenyl,  $R^4$  znamená fenyl, fenylmetyl alebo fenyletyl,  $R^5$  znamená H,  $R^9$  znamená  $OCH_3$ ;  
 X znamená N, Y znamená  $CONR^2$ ,  $R^1$  znamená H,  $CH_3$ ,  $C_2H_5$  alebo  $C_3H_7$ ,  $R^2$  znamená H,  $R^3$  znamená  $CH_2$ -fenyl,  $R^4$  znamená piperidino,  $R^5$  znamená H,  $R^9$  znamená  $OCH_3$ ;  
 X znamená CH, Y znamená  $CONR^2$ ,  $R^1$  znamená H,  $CH_3$ ,  $C_2H_5$  alebo  $C_3H_7$ ,  $R^2$  znamená H,  $R^3$  znamená  $(CH_2)_2$ -fenyl,  $R^4$  znamená  $COR^8$ ,  $R^8$  znamená cyklohexyl,  $R^9$  znamená  $OCH_3$ ;  
 X znamená N, Y znamená  $CONR^2$ ,  $R^1$  znamená H,  $CH_3$ ,  $C_2H_5$  alebo  $C_3H_7$ ,  $R^2$  znamená H,  $R^3$  znamená  $NR^6R^7$ ,  $R^6R^7CH_3$ ,  $C_2H_5$  alebo  $C_3H_7$ ,  $R^9$  znamená  $OCH_3$ ;  
 X znamená N, Y znamená  $NR^2CO$ ,  $R^1$  znamená H,  $CH_3$ ,  $C_2H_5$  alebo  $C_3H_7$ ,  $R^2$  znamená H,  $R^3$  znamená  $CH_2$ -fenyl,  $R^9$  znamená  $OCH_3$ ;  
 X znamená N, Y znamená  $NR^2CO$ ,  $R^1$  znamená H,  $CH_3$ ,  $C_2H_5$  alebo  $C_3H_7$ ,  $R^2$  znamená H,  $R^3$  znamená  $CH_2$ -fenyl,  $R^9$  znamená  $OCH_3$ .



X znamená N, Y znamená CONR<sup>2</sup>, R<sup>1</sup> znamená H, CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>, R<sup>2</sup> znamená H, R<sup>3</sup> znamená (CH<sub>2</sub>)<sub>2</sub>-fenyl, R<sup>4</sup> znamená fenyl, fenylmetyl alebo fenyletyl, R<sup>5</sup> znamená H, R<sup>9</sup> znamená CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>; X znamená CH, Y znamená NR<sup>2</sup>CO, R<sup>1</sup> znamená H, CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>, R<sup>2</sup> znamená H, R<sup>3</sup> znamená fenyl, R<sup>4</sup> znamená morfolino, R<sup>5</sup> znamená H, R<sup>9</sup> znamená OCH<sub>3</sub>; X znamená CH, Y znamená CONR<sup>2</sup>, R<sup>1</sup> znamená H, CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>, R<sup>2</sup> znamená H, R<sup>3</sup> znamená fenyl, R<sup>4</sup> znamená fenyl, fenylmetyl alebo fenyletyl, R<sup>5</sup> znamená H, R<sup>9</sup> znamená CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>; X znamená N, Y znamená NR<sup>2</sup>CO, R<sup>1</sup> znamená H, CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>, R<sup>2</sup> znamená H, R<sup>3</sup> znamená fenyl, R<sup>4</sup> znamená COR<sup>8</sup>, R<sup>8</sup> znamená morfolino, R<sup>9</sup> znamená CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>; X znamená CH, Y znamená CONR<sup>2</sup>, R<sup>1</sup> znamená H, CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>, R<sup>2</sup> znamená H, R<sup>3</sup> znamená (CH<sub>2</sub>)<sub>2</sub>-fenyl, R<sup>4</sup> znamená fenyl, fenylmetyl alebo fenyletyl, R<sup>5</sup> znamená H, R<sup>9</sup> znamená CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>; X znamená CH, Y znamená CONR<sup>2</sup>, R<sup>1</sup> znamená H, CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>, R<sup>2</sup> znamená H, R<sup>3</sup> znamená (CH<sub>2</sub>)<sub>2</sub>-fenyl, R<sup>4</sup> znamená fenyl, fenylmetyl alebo fenyletyl, R<sup>5</sup> znamená H, R<sup>9</sup> znamená CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>; X znamená CH, Y znamená NR<sup>2</sup>CO, R<sup>1</sup> znamená H, CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>, R<sup>2</sup> znamená H, R<sup>3</sup> znamená fenyl, R<sup>9</sup> znamená CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>; X znamená N, Y znamená CONR<sup>2</sup>, R<sup>1</sup> znamená H, CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>, R<sup>2</sup> znamená H, R<sup>3</sup> znamená CH<sub>2</sub>-fenyl, R<sup>4</sup> znamená fenyl, fenylmetyl alebo fenyletyl, R<sup>5</sup> znamená H, R<sup>9</sup> znamená CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>; X znamená CH, Y znamená NR<sup>2</sup>CO, R<sup>1</sup> znamená H, CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>, R<sup>2</sup> znamená H, R<sup>3</sup> znamená CH<sub>2</sub>-fenyl, R<sup>4</sup> znamená morfolino, R<sup>5</sup> znamená H, R<sup>9</sup> znamená CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>; X znamená CH, Y znamená CONR<sup>2</sup>, R<sup>1</sup> znamená H, CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>, R<sup>2</sup> znamená H, R<sup>3</sup> znamená (CH<sub>2</sub>)<sub>2</sub>-fenyl, R<sup>4</sup> znamená piperidino, R<sup>5</sup> znamená H, R<sup>9</sup> znamená OCH<sub>3</sub>; X znamená N, Y znamená NR<sup>2</sup>CO, R<sup>1</sup> znamená H, CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>, R<sup>2</sup> znamená H, R<sup>3</sup> znamená (CH<sub>2</sub>)<sub>2</sub>-fenyl, R<sup>4</sup> znamená morfolino, R<sup>5</sup> znamená H, R<sup>9</sup> znamená OCH<sub>3</sub>; X znamená CH, Y znamená NR<sup>2</sup>CO, R<sup>1</sup> znamená H, CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>, R<sup>2</sup> znamená H, R<sup>3</sup> znamená (CH<sub>2</sub>)<sub>2</sub>-fenyl, R<sup>4</sup> znamená fenyl, fenylmetyl alebo fenyletyl, R<sup>5</sup> znamená H, R<sup>9</sup> znamená CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>; X znamená N, Y znamená CONR<sup>2</sup>, R<sup>1</sup> znamená H, CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>, R<sup>2</sup> znamená H, R<sup>3</sup> znamená CH<sub>2</sub>-fenyl, R<sup>4</sup> znamená piperidino, R<sup>5</sup> znamená H, R<sup>9</sup> znamená CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>; X znamená CH, Y znamená NR<sup>2</sup>CO, R<sup>1</sup> znamená H, CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>, R<sup>2</sup> znamená H, R<sup>3</sup> znamená (CH<sub>2</sub>)<sub>2</sub>-fenyl, R<sup>4</sup> znamená fenyl, fenylmetyl alebo fenyletyl, R<sup>5</sup> znamená H, R<sup>9</sup> znamená CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>; X znamená CH, Y znamená CONR<sup>2</sup>, R<sup>1</sup> znamená H, CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>, R<sup>2</sup> znamená H, R<sup>3</sup> znamená (CH<sub>2</sub>)<sub>2</sub>-fenyl, R<sup>4</sup> znamená fenyl, fenylmetyl alebo fenyletyl, R<sup>5</sup> znamená H, R<sup>9</sup> znamená CH<sub>3</sub>, C<sub>2</sub>H<sub>5</sub> alebo C<sub>3</sub>H<sub>7</sub>.

Výhodnými zlúčeninami sú:

(R)-N-[5-metoxymetyl-8-(4-metylpirerazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid; (R)-N-[5-bróm-8-(4-metylpirerazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-trifluórmetyl-benzamid; (R)-N-[5-bróm-8-(4-metylpirerazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolino-benzamid; (R)-N-[5-bróm-8-(pirerazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid; (R)-N-[5-hydroxy-8-(4-metylpirerazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-butoxy-benzamid;

(R)-N-[5-metoxy-8-(4-metylpirerazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolino-benzamid; (R)-N-[5-metoxy-8-(4-metylpirerazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolino-karbonylbzamid; (R)-N-[5-metyl-8-(pirerazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid; (R)-N-[5-bróm-8-(4-metylpirerazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolino-karbonylbzamid; N-(4-morfolinofenyl)-8-(4-metylpirerazinyl)-5-metoxy-1,2,3,4-tetrahydronaftálén-2-karboxamid; N-(morfolinokarbonylfenyl)-8-(4-metylpirerazin-1-yl)-5-metoxy-1,2,3,4-tetrahydronaftálén-2-karboxamid; (R)-N-[5-etyl-8-(4-metylpirerazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolino-benzamid; (R)-N-[5-etyl-8-(4-metylpirerazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolino-karbonylbzamid; (R)-N-[5-difuúrmetoxy-8-(4-metylpirerazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid; a (R)-N-[5-metyl-8-(4-metylpirerazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolino-benzamid.

Zlúčeniny podľa predloženého vynálezu sú vo forme racemátu alebo (R)- alebo (S)-enantioméru vo forme voľnej zásady alebo farmaceuticky priateľnej soli alebo jej solvátu. Zlúčeniny vo forme (R)-enantioméru sú výhodné.

Na vytvorenie netoxickej farmaceuticky priateľnej kyslých adičných solí zlúčení podľa tohto vynálezu sa môžu použiť tak organické, ako aj anorganické kyseliny. Príkladnými kyselinami sú kyselina sírová, kyselina dusičná, kyselina fosforečná, kyselina šťavelová, kyselina chlорovodíková, kyselina mrvacia, kyselina bromovodíková, kyselina citrónová, kyselina octová, kyselina mliečna, kyselina vítna, kyselina dibenzoylvinna, kyselina diacetilvinna, kyselina palmoová, kyselina etándi-sulfónová, kyselina amidosulfónová, kyselina jantárová, kyselina propiónová, kyselina glykolová, kyselina jablčná, kyselina glukonová, kyselina pyrohroznová, kyselina fenyloctová, kyselina 4-aminobenzoová, kyselina antranilová, kyselina salicylová, kyselina 4-aminosalicylová, kyselina 4-hydroxybenzoová, kyselina 3,4-dihydroxybenzoová, kyselina 3,5-dihydroxybenzoová, kyselina 3-hydroxy-2-naftoová, kyselina nikotinová, kyselina metánsulfónová, kyselina etánsulfónová, kyselina hydroxyetánsulfónová, kyselina benzénsulfónová, kyselina p-toluénsulfónová, kyselina sulfanilová, kyselina naftalénsulfónová, kyselina askorbová, kyselina cyklo-hexylamdosulfónová, kyselina fumarová, kyselina maleínová a kyselina benzoová. Tieto soli sa môžu ľahko pripraviť s použitím postupov známych z doterajšieho stavu techniky.

Výhodnými solvátmi zlúčení podľa tohto vynálezu sú hydráty.

#### Farmaceutické prípravky

Vynález sa ďalej týka poskytnutia farmaceutického prípravku, ktorý obsahuje ako účinnú zložku terapeuticky účinné množstvo zlúčeniny vzorca (I), ako enantioméru alebo racemátu, vo forme voľnej zásady alebo farmaceuticky priateľnej soli alebo jej solvátu, prípadne spolu s riedidlami, pomocnými látkami alebo inertnými nosičmi.

V súlade s predloženým vynálezzom, zlúčenina podľa vynálezu sa bežne bude podávať orálne, rektálne alebo pomocnou injekcie, vo forme farmaceutických prípravkov obsahujúcich účinnú zložku buď ako voľnú zásadu alebo ako farmaceuticky priateľnú netoxickej kyslú adičnú sol', napríklad hydrochlorid, hydrobromid, laktát, acetát, fosfát, sulfát, amidosulfonát, citrát, vínam, šťavelan a podobne, vo farmaceuticky priateľnej dávkovej forme. Dávková forma môže byť pevným, polotuhým alebo kvapalným príprav-

kom. Zvyčajne bude účinná látka predstavovať medzi 0,1 a 99 % hmotnostných prípravku, výhodnejšie medzi 0,5 a 20 % hmotnostných pre prípravky určené pre injekcie a medzi 0,2 a 50 % hmotnostných pre prípravky vhodné na orálne podávanie.

Na prípravu farmaceutických prípravkov obsahujúcich zlúčeninu podľa vynálezu vo forme dávkových jednotiek na orálne podávanie, sa zvolená zlúčenina môže zmiešať s pevnou pomocnou látkou, ako je napríklad laktóza, sacharóza, sorbitol, manitol, škroby, ako je zemiakový škrob, kukuričný škrob alebo amylopektín, deriváty celulózy, spojivo, ako je želatína alebo polyvinylpyrrolidón, a mastivo, ako je stearát horečnatý, stearát vápenatý, polyetylén-glykol, vosky, parafín a podobne, a potom sa lisovať do tablet. Ak sa vyžadujú počahované tablety, jadrá, pripravené, ako je opísané skôr, sa môžu potiahnuť koncentrovaným cukorným roztokom, ktorý môže obsahovať napríklad arabskú gumu, želatinu, mastenec oxid titaničitý a podobne. Alternatívne sa tablety môžu potiahnuť polymérom, ktorý je pre odborníka v odbore známy, rozpustený v ľahko prachovom organickom rozpúšťadle alebo v zmesi organických rozpúšťadiel. Ku týmu pot'ahom sa môžu pridať farbivá na ľahšie rozlíšenie medzi tabletami obsahujúcimi rozdielne účinné látky alebo rozdielne množstvá účinnej zlúčeniny.

Na prípravu mäkkých želatinových kapsúl sa účinná látka môže zmiešať napríklad s rastlinným olejom alebo polyetylén-glykolom. Tvrdé želatinové kapsuly môžu obsahovať granuly účinnej látky, s použitím bud' uvedených pomocných látok pre tablety, napríklad s laktózou, sacharózou, sorbitolom, manitolom, škrobmi (napríklad zemiakovým škrobom, kukuričným škrobom alebo amylopektínom), deriváti celulózy alebo želatínu. Do tvrdých želatinových kapsúl sa môžu plniť tiež kvapalné alebo polotuhé liečivá.

Dávkovými jednotkami na rektálne podávanie môžu byť roztoky alebo suspenzie alebo sa môžu pripraviť vo forme čapíkov obsahujúcich účinnú látku v zmesi s neutrálou mastnou bázou, alebo želatinové rektálne kapsuly obsahujúce účinnú látku v zmesi s rastlinným olejom alebo parafínovým olejom. Kvapalné prípravky na orálne podávanie môžu byť vo forme sirupov alebo suspenzií, napríklad roztokov obsahujúcich od približne 0,1 % do asi 20 % hmotnostných uvedenej účinnej látky, zvyšok predstavuje cukor a zmes etanolu, vody, glycerolu a propylén-glyku. Takéto kvapalné prípravky môžu pripadne obsahovať farbiace činidlá, aromatické činidlá, sacharin a karboxymetylcelulózu ako zahust'ovacie činidlo alebo ďalšie pomocné látky, ktoré sú pre odborníkov v odbore známe.

Roztoky na parenterálne podávanie pomocou injekcií sa môžu pripraviť vo vodnom roztoku vo vode rozpustnej farmaceuticky prijateľnej soli účinnej látky, výhodne v koncentráции od približne 0,1 % do asi 10 % hmotnostných. Tieto roztoky môžu tiež obsahovať stabilizačné činidlá a/alebo pufrovacie činidlá a môžu sa zvyčajne poskytovať v rozličných dávkových jednotkových ampulách.

Vhodné denné dávky zlúčeniny podľa vynálezu pri terapeutickom liečení ľudi predstavujú približne 0,01 až 100 mg/kg telesnej hmotnosti pri perorálnom podávaní a 0,001 až 100 mg/kg telesnej hmotnosti pri parenterálnom podávaní.

Zlúčenina podľa vynálezu sa môže použiť v kombinácii s inhibítorm 5-HT reabsorpcie, ako je fluoxetín, paroxetín, citalopram, clomipramín, sertralín, alaproklát alebo fluvoxamin, výhodne paroxetín alebo citalopram. Ďalšou možnosťou kombináciou je použitie zlúčeniny podľa vynálezu spolu s inhibítorm monoaminoxidázy, ako je moclobemid,

tranylcypromín, brofaromid alebo fenelzin, výhodne moclobemid alebo fenelzin. Ešte ďalšou možnosťou kombináciou je zlúčenina podľa vynálezu spolu s antagonistom 5-HT<sub>1A</sub>, ako sú zlúčeniny opísané vo WO 96/33710, výhodne (*R*)-5-karbamoyl-3-(*N,N*-dicyklobutylamino)-8-fluór-3,4-dihydro-2H-1-benzopyrán.

#### Lekárske a farmaceutické použitie

Predložený vynález sa ďalej týka použitia zlúčenín vzorca (I) na výrobu lieku na liečenie ako antagonistov 5-HT<sub>1B</sub>, čiastočných agonistov alebo celkových agonistov, výhodne ako antagonistov a ich použitia na výrobu lieku na liečenie 5-hydroxytryptamínom sprostredkovaných ochorení. Príkladmi takýchto ochorení sú ochorenia centrálnej nervovej sústavy, ako sú poruchy nálady (depresia, závažnejšie depresívne záchvaty, dystómia, sezónna emocionálne porucha, depresívne fázy bipolárnych porúch), stavy úzkosti (obsessívno-kompulzívne stavy, panické stavy s/bez agorafóbie, sociálna fobia, špecifická fobia, všeobecné stavy úzkosti, posttraumatické stresové stavy), poruchy osobnosti (poruchy ovládania pudov, trichotománia), obezita, anorexia, bulímia, predmenstruačný syndróm, sexuálne poruchy, alkoholizmus, závislosť od tabaku, autismus, nesústredenosť, porucha hyperaktivity, migréna, poruchy pamäte (zhoršenie pamäti v súvislosti s vekom, presenilná a senilná demencia), patologická agresia, schizofrénia, endokrinné poruchy (napríklad hyperprolaktinémia), mŕtvia, dyskinézia, Parkinsonova choroba, poruchy termoregulácie, bolest, hypertenzia.

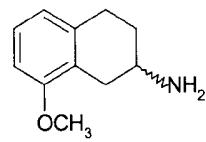
Ďalšími príkladmi hydroxytryptamínom sprostredkovaných ochorení sú močová inkontinencia, vazospazmus a potlačenie rastu tumorov (napríklad karcinóm plúc).

#### Spôsoby prípravy

Predložený vynález zahrnuje tiež spôsoby prípravy zlúčeniny vzorca (I). Vo všetkých nasledujúcich opisoch takýchto spôsobov je potrebné si uvedomiť, že tam, kde je to vhodné, je potrebné použiť vhodné chrániace skupiny, a následne ich odstrániť z rozličných reaktantov a medziproduktov spôsobom, ktorý je dobre zrozumiteľný pre odborníka skúseného v oblasti organickej syntézy. Konvenčné postupy na použitie takýchto chrániacich skupín, ako aj príklady vhodných chrániacich skupín sú opísané napríklad v „Protective Groups in Organic Synthesis“ T.W. Greene, Wiley-Interscience, New York, 1991.

#### Spôsoby prípravy medziproduktov

1. V prípade, kde Y znamená NR<sup>2</sup>CO a X predstavuje N (i) Benzylácia zlúčeniny vzorca (II), buď vo forme racemátu alebo enantioméru,

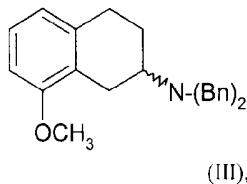


(II),

za získania zlúčeniny vzorca (III) sa môže uskutočniť reakciu s vhodným benzylačným činidlom, napríklad benzylhalogenidom, ako je benzylbromid alebo benzylchlorid, alebo s aktivovaným alkoholom, napríklad benzylmezylátom alebo benzyltozylátom. Reakcia sa môže uskutočňovať s použitím soli alebo zásady zlúčeniny II vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad *N,N*-dimetylformamide, acetón alebo acetonitrile, s vhodnou zásadou, napríklad NaOH, NaHCO<sub>3</sub>, K<sub>2</sub>CO<sub>3</sub> alebo trialkylamínom, ako je trietylamín, pri

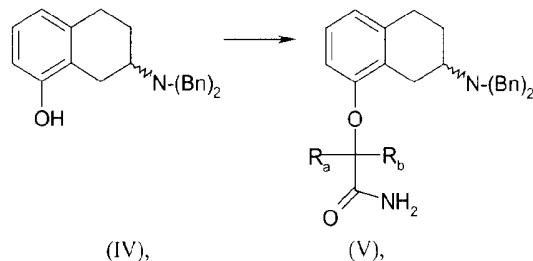
teplote v rozsahu od +20 °C do +150 °C. Prítomnosť vhodného katalyzátora, napríklad jodidu draselného alebo jodidu sodného, môže zvýšiť rýchlosť reakcie. Dusík v zlúčenine II sa môže taktiež chrániť s použitím redukčnej alkylácie s arylaldehydom v prítomnosti redukčného činidla, ako je kyánhydridoboritan sodný, hydridoboritan sodný alebo katalyticky s H<sub>2</sub> a vhodným katalyzátorom obsahujúcim paládium, platínu, ródium alebo nikel, vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad tetrahydrofúrané, dioxáne, metanole alebo etanolu. Donor protónu, ako je kyselina p-toluénsulfónová, sa môže použiť na katalyzovanie vzniku imínu/enamínu, a nastavenie pH na mierne kyslú hodnotu pomocou vhodnej kyseliny, ako je kyselina octová, môže urýchliť reakciu, za získania zlúčeniny vzorca (III).

(ii) Demetylácia zlúčeniny vzorca (III)

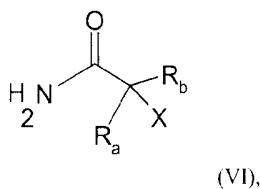


za získania zlúčeniny vzorca (IV) sa môže uskutočniť reakcia zlúčeniny s kyslým činidlom, ako je vodná HBr, HJ, HBr/CH<sub>3</sub>COOH, BBr<sub>3</sub>, AlCl<sub>3</sub>, pyridín-HCl alebo so zásaditým nukleofilným reakčným činidlom, ako je CH<sub>3</sub>C<sub>6</sub>H<sub>5</sub>S<sup>-</sup> alebo C<sub>2</sub>H<sub>5</sub>S<sup>-</sup>, vo vhodnom rozpúšťadle. Vhodným rozpúšťadlom môže byť metylénchlorid alebo chloroform a reakcia sa môže uskutočňovať pri teplote medzi -78 °C a +60 °C.

(iii) Konverzia zlúčeniny vzorca (IV) na zlúčeninu vzorca (V)



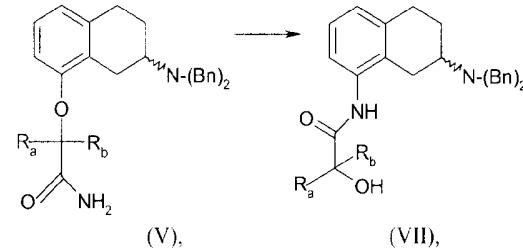
sa môže uskutočniť reakciou so zlúčeninou vzorca (VI)



kde X znamená odstupujúcu skupinu, napríklad halogén, ako je chlór, bróm alebo jód, alebo alkán- alebo arénsulfonyloxylovú skupinu, ako je p-toluénsulfonyloxylová skupina, a R<sup>a</sup> a R<sup>b</sup> znamenajú vodík alebo nižšiu alkylovú skupinu, napríklad methyl. Spôsob sa môže uskutočňovať so sôľou zlúčeniny vzorca (IV), ktorá sa získa reakciou so zásadou, ako je K<sub>2</sub>CO<sub>3</sub>, Na<sub>2</sub>CO<sub>3</sub>, KOH, NaOH, BuLi alebo NaH. Reakcia sa môže uskutočňovať vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad aprotickom rozpúšťadle, ako je dioxán, N,N-dimetylformamid, tetrahydrofuran, toluén, benzén ale-

bo petroléter, a reakčná teplota môže byť v rozsahu medzi +20 °C a +150 °C.

(iv) Prešmyk zlúčeniny vzorca (V) na zlúčeninu vzorca (VII)

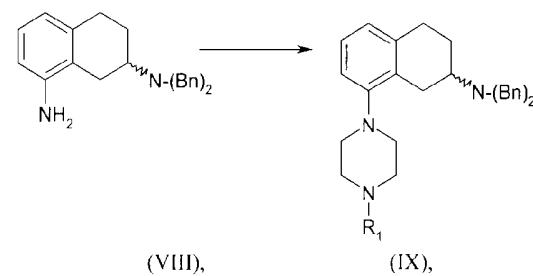


sa môže uskutočniť vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad apotickom rozpúšťadle, ako je *N,N*-dimetylformamid, dioxán, 1,1,3,3-tetrametylmočovina, tetrahydrofurán alebo triamid kyseliny hexametylfosforenej, s vhodnou zásadou, napríklad  $K_2CO_3$ , KOH, *terc*-butoxid draselný alebo NaH, pri teplote v rozsahu od +20 °C do +150 °C.

Pri tomnosť spolurozpúšťadla, ako je 1,3-dimetyl-3,4,5,6-tetrahydro-2(1*H*)-pyrimidón alebo triamid kyseliny hexamethylfosforečnej, vo vhodnej koncentrácií v rozpúšťadiel môže zvyšovať rýchlosť reakcie.

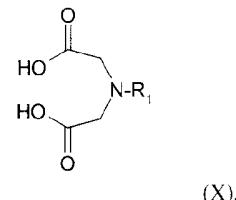
(v) Hydrolóza zlúčeniny vzorca (VII) na zlúčeninu vzorca VIII sa môže uskutočniť pri kyslých podmienkach s použitím kyseliny, ako je  $\text{H}_2\text{SO}_4$ ,  $\text{HCl}$  alebo  $\text{HBr}$ , vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad  $\text{H}_2\text{O}$ , etanole, metanole ich zmesi, a reakcia sa môže uskutočňovať pri teplote medzi  $+20^\circ\text{C}$  a  $+100^\circ\text{C}$  alebo pri zásaditých podmienkach s použitím záṣady, ako je  $\text{NaOH}$  alebo  $\text{KOH}$ , vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad  $\text{H}_2\text{O}$ , etanole, metanole alebo ich zmesi, a reakcia sa môže uskutočniť pri teplote medzi  $+20^\circ\text{C}$  a  $+100^\circ\text{C}$ .

(vi) Konverzia zlúčeniny vzorca (VIII) na zlúčeninu vzorca (IX)



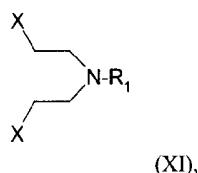
sa môže uskutočňovať

a) reakciou so zlúčeninou vzorca (X)



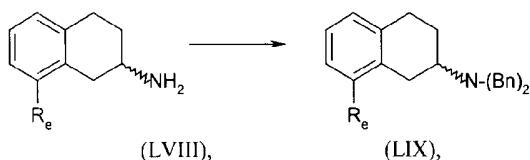
kde R<sup>1</sup> znamená C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl alebo C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl. Spôsob sa môže uskutočňovať vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad aprotickom/bezvodom rozpúšťadle, ako je tetrahydrofuran alebo N,N-dimetylformamid, v prítomnosti kopulačného činidla, ako je N,N'-karbonyldiimidazol, a reakcia sa môže uskutočňovať pri teplote medzi +20 °C a +130 °C. Po ukončení reakcie sa uskutoční redukcia imidu s vhodným

redukčným činidlom, napríklad  $\text{LiAlH}_4$ , vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad dietyléteri alebo tetrahydrofurané, pri teplote medzi  $+20\text{ }^{\circ}\text{C}$  a teplotou refluxu, alebo b) reakciou zlúčeniny vzorca (XI)



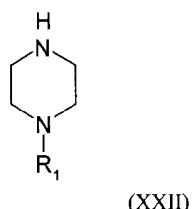
kde X znamená odstupujúcu skupinu, napríklad halogén, a-ko je chlór alebo bróm, alebo alkán- alebo arénsulfonyloxylovú skupinu, ako je p-toluénsulfonyloxylová skupina, a R<sup>1</sup> znamená H, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl alebo C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl. Spôsob sa môže uskutočňovať vo vhodnom rozpúšťadle, ako je etanol, butanol, N,N-dimetylformamid, acetonitril alebo zmes vody acetonitrilu s vhodnou zásadou, napríklad K<sub>2</sub>CO<sub>3</sub>, NaHCO<sub>3</sub> alebo KOH, a reakcia sa môže uskutočňovať pri teplote medzi +20 °C a +150 °C.

(vii) Zlúčeniny vzorca (IX) sa môžu pripraviť tiež benzyláciou zlúčeniny vzorca (LVIII), kde  $R^e$  znamená halogén, ak je chlór, bróm alebo jód, bud' vo forme racemátu alebo enantioméru.



pričom sa získá zlúčenina vzorca (LIX) reakciou s vhodným benzylačným čimidlom, napríklad benzylhalogenidom, ako je benzylbromid alebo benzylchlorid, alebo s aktivovaným alkoholom, napríklad benzylmezylátom alebo benzyltozylátom. Reakcia sa môže uskutočňovať s použitím soli alebo zásady zlúčeniny vzorca (LVIII) vo vhodnom rozpušťadle, napríklad *N,N*-dimetylformamid, acetónem alebo acetonitrile, s vhodnou zásadou, napríklad NaOH, NaHCO<sub>3</sub>, K<sub>2</sub>CO<sub>3</sub> alebo trialkylamínom, ako je trietylamín, pri teplote v rozsahu od +20 °C do +150 °C. Pritomnosť vhodného katalyzátora, napríklad jodidu draselného alebo jodidu sodného, môže zvýšovať rýchlosť reakcie.

(viii) Konverzia zlúčeniny vzorca (LIX) na zlúčeninu vzorca (IX), kde  $R^1$  znamená vodík,  $C_1\text{-}C_6\text{-alkyl}$  alebo  $C_3\text{-}C_6\text{-cykloalkyl}$ , sa môže uskutočniť reakciou so zlúčeninou vzorca (XXII).

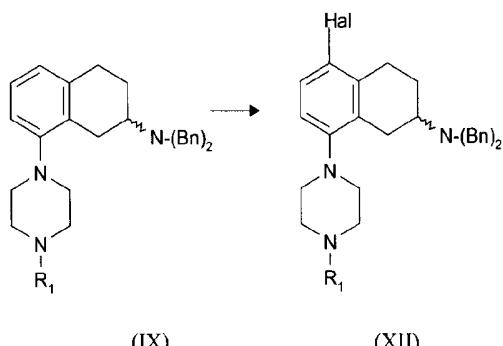


Spôsob sa môže uskutočňovať vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad v aprotickom rozpúšťadle, ako je benzén, toluén, dioxán, tetrahydrofuran alebo *N,N*-dimetylformamid, s vhodnou zásadou, ako je terc-butoxid sodný alebo bis(trimethylsilyl)-amid litny, v prítomnosti vhodného paládiového katalyzátora, ako je PdX<sub>2</sub>, L<sub>2</sub>Pd(0) alebo L<sub>2</sub>PdX<sub>2</sub>, kde X znamená halogén, ako je chlór alebo bróm, a L predstavuje vhodný ligand, ako je trifenylfosfin, tri-*o*-tolylfosfin, trifurylfosfin, trifenylnarzín alebo dibenzylidénace-

tón, a s príďavkom alebo bez príďavku ligantu L', ako je trifenylfosfin, tri-*o*-tolylfosfin, trifurylfosfin, 2,2'-bis(difenylfosfino)-1,1'-binaftalén (bud' vo forme racemátu alebo enantioméru) alebo trifenylarzín, a reakcia sa môže uskutočňovať pri teplote medzi +20 °C a +150 °C, pričom sa získá zlúčenina vzorca (IX).

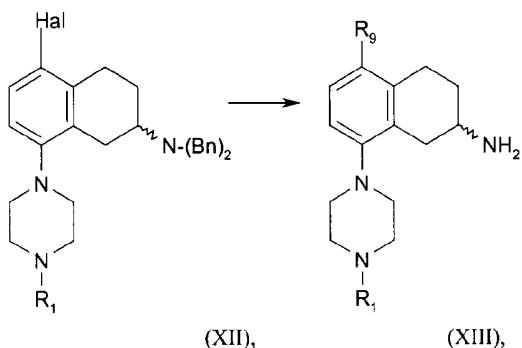
Konverzia LIX na IX sa tiež uskutoční pomocou transformácie zlúčeniny vzorca (XXII) na aminostanany alebo aminoborán s použitím činidiel, ako je (*N,N*-dictylyamino)-*tri*-tributylcínium alebo tris(dimetylamino)borán, vo vzhodnom rozpušťadle, napríklad v aprotickom rozpušťadle, ako je benzén, toluén, dioxán, tetrahydrofúran alebo *N,N*-dimetylformamid, a potom s použitím podobných podmienok ak sú opísané v uvedenom opise, pričom sa získá zlúčenina vzorca (IX).

(ix) Halogenácia zlúčeniny vzorca (IX), kde R<sup>1</sup> znamená vodík, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl alebo C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl,



za získania zlúčeniny vzorca (XII) sa môže uskutočniť pomocou aromatickej elektrofilnej substitúcie s použitím vhodného halogenačného činidla, ako je  $\text{Br}_2$ ,  $\text{Cl}_2$ ,  $\text{J}_2$ ,  $\text{JCl}$  alebo  $\text{SO}_2\text{Cl}_2$ . Reakcia sa môže uskutočňovať s použitím soli alebo zásady zlúčeniny vzorca (IX) vo vhodnom rozpútadle, napríklad v kysine octovej, v zmesi  $\text{HCl}$ /etanol alebo vo vode s vhodnou zásadou alebo bez vhodnej zásady, napríklad octanu alkalického kovu, ako je octan sodný, a pri reakčnej teplote medzi  $-20^\circ\text{C}$  a laboratórnu teplotou.

Zlúčenina vzorca (XII) sa môže pripraviť tiež benzyláciou zlúčeniny vzorca (XVI) za získania zlúčeniny vzorca (XII) reakciou s vhodným benzylačným činidlom, napríklad benzylhalogenidom, ako je benzylbromid alebo benzylchlorid, alebo s aktivovaným alkoholom, napríklad benzylmezylátom alebo benzyltozylátom, vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad *N,N*-dimetylformamide, acetón alebo acetónitrile, s vhodnou zásadou, napríklad NaOH, NaHCO<sub>3</sub>, K<sub>2</sub>CO<sub>3</sub> alebo trialkylaminom, ako je trietylamin, pri teplote v rozsahu od +20 °C do +150 °C. Prítomnosť vhodného katalyzátora, napríklad jodidu draselného alebo jodidu sodného, môže zvýšovať rýchlosť reakcie.



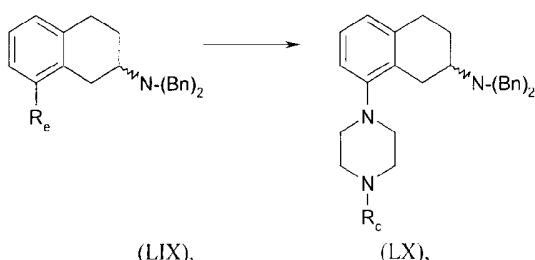
(x) Konverzia zlúčeniny vzorca (XII) na zlúčeninu vzorca (XIII), kde  $R^1$  znamená vodík,  $C_1\text{-}C_6\text{-alkyl}$  alebo  $C_3\text{-}C_6\text{-cykloalkyl}$  a  $R^9$  predstavuje  $C_1\text{-}C_6\text{-alkyl}$ , sa môže uskutočniť pomocou výmeny kov-halogén, vo vhodnom bezvodom rozpúšťadle, ako je tetrahydrofuran alebo dietyléter, s použitím vhodného alkyl-litia alebo kovu, napríklad butyllítia, lítiových alebo horčíkových hoblín, následnou reakciou s vhodným alkylhalogenidom, ako je metyljodid, etylbromid alebo propyljodid, a reakcia sa môže uskutočňovať pri reaknej teplote v rozsahu od -78 °C po laboratórnu teplotu, potom sa benzylové skupiny odštiepia hydrogenáciou s použitím vhodného katalyzátora obsahujúceho paládium, ródium, platín alebo nikel, vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad v kyseline octovej alebo etanole, a pri reaknej teplote medzi +20 °C a +120 °C, alebo reakciou s inými elektrofilnými činidlami, ako je acetaldehyd alebo metylchlórforniat, a následným vhodným spracovaním. Reakcia sa môže uskutočňovať pri reaknej teplote v rozsahu od -78 °C po laboratórnu teplotu.

V prípade, keď sa ako elektrofilné činidlo použije acetaldehyd, po uvedenej reakcii nasleduje redukcia benzylalkoholu a odštípenie benzylových skupín pomocou hydrogenácie nad vhodným katalyzátorom obsahujúcim paládium, ródium, platínu alebo nikel, vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad v kyseline octovej alebo v etanole, a reakcia sa môže uskutočňovať pri teplote medzi +20 °C a +120 °C.

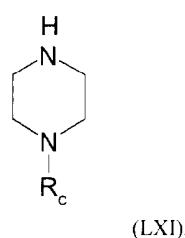
V prípade, ak sa ako elektrofilné činidlo používa metylchlórfomiat, po uvedenej reakcii nasleduje redukcia metylesteru vo vhodnom rozpúšťadle, ako je dietyléter alebo tetrahydrofuran, s vhodným redukčným činidlom, ako je hydrid hlinitolitny, a reakcia sa môže uskutočniť pri teplote medzi  $+20\text{ }^{\circ}\text{C}$  a teplotou refluxu, nasleduje odštiepenie benzylových skupín a redukcia benzylalkoholu pomocou hydrogenácie nad vhodným katalyzátorom obsahujúcim paládium, ródium, platiniu alebo nikel, vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad v kyseline octovej alebo etanole, a reakcia sa môže uskutočniť na nasleduje odštiepenie benzylových skupín a redukcia benzylalkoholu pomocou hydrogenácie nad vhodným katalyzátorom obsahujúcim paládium, ródium, platiniu pri teplote medzi  $+20\text{ }^{\circ}\text{C}$  a  $+120\text{ }^{\circ}\text{C}$ .

Ak  $R^1$  znamená vodík, piperazínový dusík sa chráni pred krokom litiačie s použitím vhodnej chrániacej skupiny, ako je benzylová skupina alebo iná chrániaca skupina, známe pre odborníka v odbore, a potom sa odstráni spôsobom, ktorý je pre odborníka v odbore známy, čím sa získa zlúčenie vzorca (XIII).

(xi) Zlúčenina vzorca (XIII), kde R<sup>1</sup> znamená vodík, sa môže tiež pripraviť



konverziu zlúčeniny vzorca (LIX) na zlúčeninu vzorca (LX), reakciu so zlúčeninou vzorca (LXI), kde  $R^c$  znamená vhodnú chrániacu skupinu, ako je benzylová skupina.

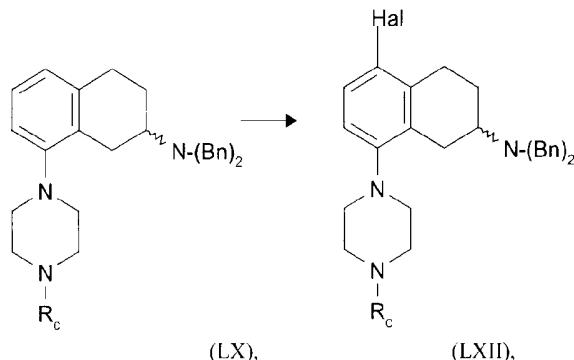


(LXI).

Spôsob sa môže uskutočňovať vo vhodnom rozpušťadle, napríklad v aprotickom rozpúšťadle, ako je benzén, toluén, dioxán, tetrahydrofurán alebo *N,N*-dimetylformamid, s vhodnou zásadou, ako je terc-butoxid sodný alebo bis(trimethylsilyl)amid lítny, v prítomnosti vhodného paládiového katalyzátora, ako je  $PdX_2$ ,  $L_2Pd(0)$  alebo  $L_2PdX_2$ , kde X znamená halogén, ako je chlór alebo bróm, a L predstavuje vhodný ligand, ako je trifenylfosfin, tri-*o*-tolylfosfin, trifurylfosfin, trifenylyarzín alebo dibenzylidénacetón, a s prídavkom alebo bez prídavku ligandu  $L'$ , ako je trifenylfosfin, tri-*o*-tolylfosfin, trifurylfosfin, 2,2'-bis(difenylfosfino)-1,1'-bifantaletén (bud' vo forme racemátu alebo enantioméru) alebo trifenylyarzín, a reakcia sa môže uskutočňovať pri teplote medzi  $+20\text{ }^{\circ}\text{C}$  a  $+150\text{ }^{\circ}\text{C}$ , pričom sa získá zlúčenina vzorca ( $LX$ ).

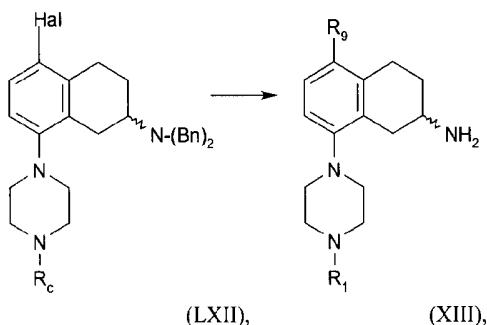
Konverzia zlúčeniny vzorca (LX) na zlúčeninu vzorca (LIX) na zlúčeninu vzorca (LX) sa tiež môže uskutočniť pomocou transformácie (LXI) na aminostanak alebo aminoborán s použitím činiadiel, ako je (*N,N*-dietylamino)tributylcínium alebo tris(diethylamino)borán, vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad v aprotickom rozpúšťadle, ako je benzén, toluén, dioxán, tetrahydrofuran alebo *N,N*-dimetylformamid, a potom s použitím podobných podmienok, ako sú opísané v uvedenom opise, pričom sa získá zlúčenina vzorca (LX).

(xii) Halogenácia zlúčeniny vzorca (LX),



(LX), (LXII),

za získania zlúčeniny vzorca (LXII) sa môže uskutočniť pomocou aromatickej elektrofilnej substitúcie s použitím vhodného halogenačného činidla, ako je  $\text{Br}_2$ ,  $\text{Cl}_2$ ,  $\text{J}_2$ ,  $\text{JCl}$  alebo  $\text{SO}_2\text{Cl}_2$ . Reakcia sa môže uskutočniť s použitím solí alebo zásady zlúčeniny LX vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad v kyseline octovej, zmesi  $\text{HCl}/\text{etanol}$  alebo vo vode s vhodnou zásadou alebo bez vhodnej zásady, napríklad octanu alkalického kovu, ako je octan sodný, a pri reakčnej teplote medzi  $-20^\circ\text{C}$  a laboratórnu teplotou.

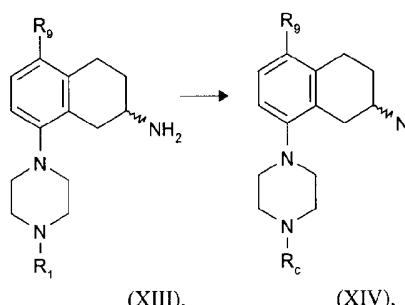


(xiii) Konverzia zlúčeniny vzorca (LXII) na zlúčeninu vzorca (XIII), kde  $R^1$  znamená vodík a  $R^9$  predstavuje  $C_1-C_6$ -alkyl, sa môže uskutočniť pomocou výmeny kov-halogén, vo vhodnom bezvodom rozpúšťadle, ako je tetrahydrofurán alebo dietyléter, s použitím vhodného alkyl-litia alebo kovu, napríklad butyllitia, litiových alebo horčíkových hoblín, a následnou reakciou s vhodným alkylhalogenidom, ako je metyljodid, etylbromid alebo propyljodid, a reakcia sa môže uskutočňovať pri reakčnej teplote v rozsahu od -78 °C po laboratórnu teplotu, nasleduje odštiepenie benzylových skupín pomocou hydrogenácie nad vhodným katalyzátorm obsahujúcim paládium, ródium, platiniu alebo nikel, vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad v kyseline octovej alebo etanole, a pri reakčnej teplote medzi +20 °C a +120 °C, alebo reakcia s ďalším vhodným elektrofilným činidlom, ako je acetaldehyd alebo metylchlórformiát, a následným vhodným spracovaním. Reakcia sa môže uskutočňovať pri reakčnej teplote v rozsahu od -78 °C po laboratórnu teplotu.

V prípade, keď sa ako elektrofilné činidlo použije acet-aldehyd, po uvedenej reakcii nasleduje redukcia benzylal-koholu a odštiepenie benzylových skupín hydrogenáciou nad vhodným katalyzátorm obsahujúcim paládiu, ródiu, platnu alebo nikel, vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad v kyseline octovej alebo etanole, a reakčná teplota sa môže pohybovať v rozsahu medzi  $+20^{\circ}\text{C}$  a  $+120^{\circ}\text{C}$ .

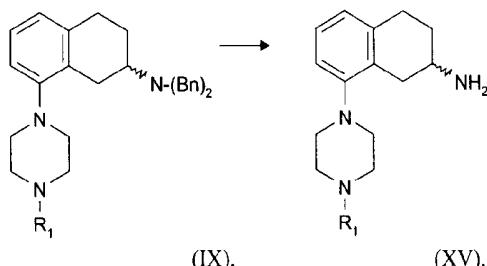
V prípade, keď sa ako elektrofilné činidlo použije metylchlórfomiat, po uvedenej reakcii nasleduje redukcia metylesteru vo vhodnom rozpúšťadle, ako je dietyléter alebo tetrahydrofuran, s vhodným redukčným činidlom, ako je hydrid hlinitolitý a reakcia sa môže uskutočňovať pri teplote medzi  $+20^{\circ}\text{C}$  a teplotou refluxu, s následným odštípením benzylových a redukcii benzylalkoholu hydrogenáciou nad vhodným katalyzátorom obsahujúcim paládium, ródium, platín alebo nikel, vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad v kysline octovej alebo etanole, a reakcia sa môže uskutočňovať pri teplote medzi  $+20^{\circ}\text{C}$  a  $-120^{\circ}\text{C}$ .

(xiv) Konverzia zlúčeniny vzorca (XIII), kde R<sup>1</sup> znamená vodík, na zlúčeninu vzorca (XIV).



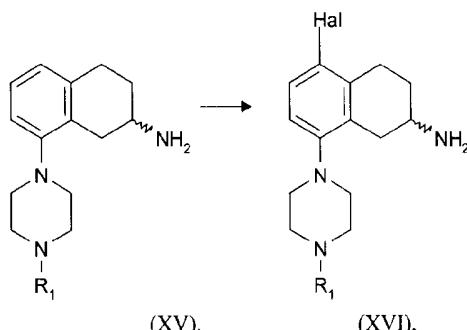
kde  $R^c$  znamená vhodnú chrániacu skupinu, sa môže uskutočňovať chránením piperazínového kruhu vo vhodnom

rozpušťadlo, napríklad metylénchloride alebo chloroform, s použitím vhodného chrániaceho reakčného činidla, napríklad di-terc-butyldikarbonátu, s vhodnou zásadou, napríklad trietylámínom alebo  $K_2CO_3$  a pri teplote medzi -20 °C a +60 °C.



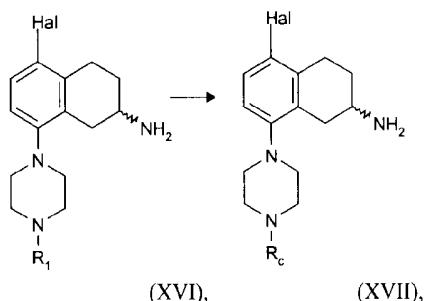
(xv) Konverzia zlúčeniny vzorca (IX), kde  $R^1$  znamená vodík,  $C_1\text{-}C_6$ -alkyl alebo  $C_3\text{-}C_6$ -cykloalkyl, na zlúčeninu vzorca (XV), kde  $R^1$  predstavuje vodík,  $C_1\text{-}C_6$ -alkyl alebo  $C_3\text{-}C_6$ -cykloalkyl, sa môže uskutočňovať odštípením benzylových skupín hydrogenáciou nad vhodným katalyzátorom obsahujúcim paládium, ródium, platínu alebo nikel, vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad v kysline octovej alebo etanole, a reakčná teplota sa môže pohybovať medzi  $+20$  °C a  $+120$ .

(xvi) Halogenácia zlúčeniny vzorca (XV), kde R<sup>1</sup> znamená vodík, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl alebo C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl,

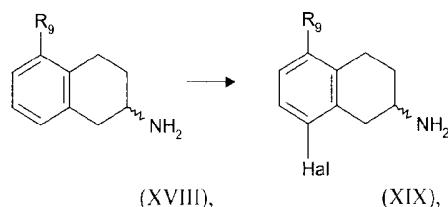


za získania zlúčeniny vzorca (XVI) sa môže uskutočňovať aromatickou elektrofílnou substitúciou s použitím vhodného halogenačného činidla, ako je  $\text{Br}_2$ ,  $\text{Cl}_2$ ,  $\text{J}_2$ ,  $\text{JCl}$  alebo  $\text{SO}_2\text{Cl}_2$ . Reakcia sa môže uskutočňovať s použitím soli alebo zásady zlúčeniny vzorca (XV) vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad v kyseline octovej, zmesi  $\text{HCl}/\text{etanol}$  alebo vode s vhodnou zásadou alebo bez vhodnej zásady, napríklad octanu alkalického kovu, ako je octan sodný, a pri reakčnej teplote medzi  $-20^\circ\text{C}$  a laboratórnu teplotou.

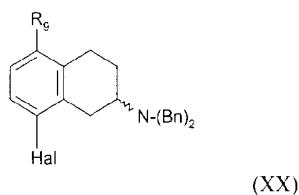
(xvii) Konverzia zlúčeniny vzorca (XVI), kde R<sup>1</sup> znamená vodík, na zlúčeninu vzorca (XVII),



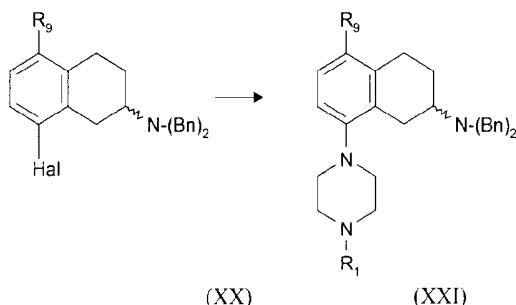
kde R<sup>c</sup> znamená vhodnú chrániacu skupinu, sa môže uskutočniť chránením piperazínového kruhu vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad metylénchloride alebo chloroform, s vhodným chrániacim reakčným činidlom, napríklad di-tert-butylidikarbonátom s vhodnou zásadou, napríklad s trietyljamínom alebo K<sub>2</sub>CO<sub>3</sub> a pri teplote medzi -20 °C a +60 °C.  
 (xviii) Halogenácia zlúčeniny vzorca (XVIII), kde R<sup>g</sup> znamená C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkoxy, bud' vo forme racemátu alebo enantioméru



za získania zlúčeniny vzorca (XIX) sa môže uskutočniť pomocou aromatickej elektrofilnej substitúcie s použitím vhodného halogenačného činidla, ako je  $\text{Br}_2$ ,  $\text{Cl}_2$ ,  $\text{J}_2$ ,  $\text{JCl}$ , alebo  $\text{SO}_2\text{Cl}_2$ . Reakcia sa môže uskutočniť s použitím soli alebo zásady zlúčeniny vzorca (XVIII) vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad v kysline octovej, zmesi  $\text{HCl}/\text{etanol}$  alebo vode s vhodnou zásadou alebo bez vhodnej zásady, napríklad octanu alkalického kovu, ako je octan sodný, a pri reakcii teplote medzi  $-20^\circ\text{C}$  a laboratórnu teplotou.

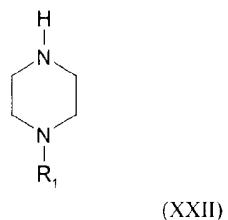


(xix) Benzylácia zlúčeniny vzorca (XIX), bud' vo forme racemátu alebo enantioméru, za získania zlúčeniny vzorca (XX) reakciou s vhodným benzylačným činidlom, napríklad benzylhalogenidom, ako je benzylbromid alebo benzylchlorid, alebo s aktivovaným alkoholom, napríklad benzylmezylátom alebo -tozylátom. Reakcia sa môže uskutočňovať s použitím soli alebo zásady zlúčeniny vzorca (XIX) vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad *N,N*-dimetylformamide, acetónie alebo acetonitrile, s vhodnou zásadou, ako je trietylamin, NaOH, NaHCO<sub>3</sub> alebo K<sub>2</sub>CO<sub>3</sub>, pri teplote v rozsahu od +20 °C do +150 °C. Prítomnosť vhodného katalyzátora, napríklad halogenidu alkalického kovu, ako je jodid draselný alebo jodid sodný, môže zvyšovať rýchlosť reakcie.



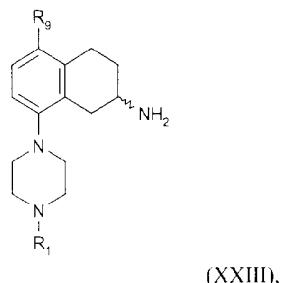
(xx) Konverzia zlúčeniny vzorca (XX) na zlúčeninu vzorca (XXI), kde R<sup>1</sup> znamená vodík, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl alebo C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl a R<sup>9</sup> predstavuje C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkoxy, sa môže uskutočniť:

točňovat' reakciou so zlúčeninou vzorca (XXII), kde R<sup>1</sup> znamená vodík, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl alebo C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl.



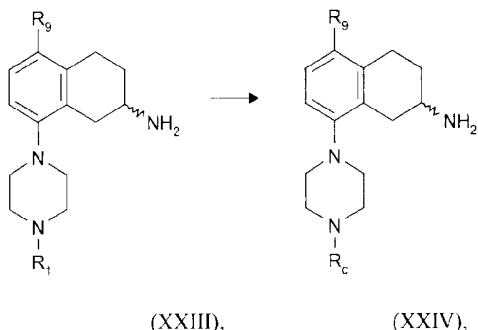
Spôsob sa môže uskutočňovať vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad v aprotickom rozpúšťadle, ako je benzén, toluén, dioxán, tetrahydrofuran alebo *N,N*-dimetylformamid, s vhodnou zásadou, ako je terc-butoxid sodný alebo bis(trimethylsilyl)-amid litny, v prítomnosti vhodného paládiového katalyzátora, ako je  $PdX_2$ ,  $L_2Pd(0)$  alebo  $L_2PdX_2$ , kde X znamená halogén, ako je chlór alebo bróm, a L predstavuje vhodný ligand, ako je trifenylfosfin, tri-*o*-tolylfosfin, trifurylfosfin, trifenylarzín alebo dibenzylidéacetón, a s prídavkom alebo bez prídavku ligantu L', ako je trifenylfosfin, tri-*o*-tolylfosfin, trifurylfosfin, 2,2'-bis(difenylfosfin)-1,1'-binaftalén (bud' vo forme racemátu alebo enantioméru) alebo trifenylarzín a reakcia sa môže uskutočňovať pri teplote medzi +20 °C a +150 °C.

(xxi) Konverzia zlúčeniny vzorca (XXI) na zlúčeninu vzorca (XXIII)



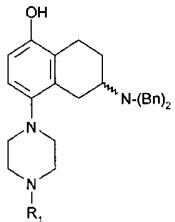
kde R<sup>1</sup> znamená vodík, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl alebo C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl, a R<sup>9</sup> predstavuje C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkoxy, sa môže uskutočniť pomocou hydrogenácie s použitím katalyzátora obsahujúceho paládium, platinu, ródium alebo nikel, vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad v kysline octovej alebo etanole, pri reakcii nej teplote medzi +20 °C a +120 °C.

(xxii) Konverzia zlúčeniny vzorca (XXIII), kde R<sup>1</sup> znamená vodík, na zlúčeninu vzorca (XXIV),



kde R<sup>c</sup> znamená vhodnú chrániacu skupinu, sa môže uskutočniť chránením piperazinového kruhu vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad metylénchloride alebo chloroforme, s vhodným chrániacim reakčným činidlom, napríklad di-terc-

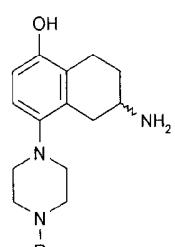
butyldikarbonátom, s vhodnou zásadou, napríklad trietylaminom alebo  $K_2CO_3$ , a pri teplote medzi  $-20\text{ }^{\circ}\text{C}$  a  $+60\text{ }^{\circ}\text{C}$ .  
 (xxiii) Dealkylácia zlúčeniny vzorca (XXI),



(XXV),

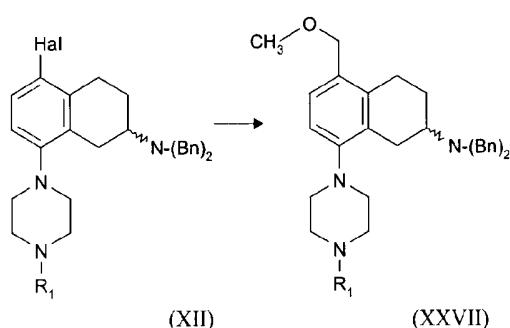
za získania zlúčeniny vzorca (XXV), kde  $R^1$  znamená vodík,  $C_1\text{-}C_6$ -alkyl alebo  $C_3\text{-}C_6$ -cykloalkyl, sa môže uskutočniť reakciu zlúčeniny s kyslým reakčným činiidlom, ako je vodný HBr, HJ,  $HBr/CH_3COOH$ ,  $BBr_3$ ,  $AlCl_3$ , pyridín-HCl alebo so zásaditým nukleofilným reakčným činiidlom, ako je  $CH_3C_6H_4S^-$  alebo  $C_2H_5S^-$ , vo vhodnom rozpúšťadle. Vhodným rozpúšťadlom môže byť metylénchlorid alebo chloroform a reakcia sa môže uskutočňovať pri teplote medzi  $-78\text{ }^{\circ}\text{C}$  a  $+60\text{ }^{\circ}\text{C}$ .

(xxiv) Konverzia zlúčeniny vzorca (XXV) na zlúčeninu (XXVI)



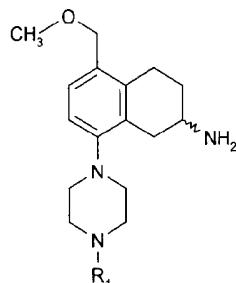
(XXVI),

kde  $R^1$  znamená vodík,  $C_1\text{-}C_6$ -alkyl alebo  $C_3\text{-}C_6$ -cykloalkyl, sa môže uskutočniť pomocou hydrogenácie s použitím katalyzátora obsahujúceho paládium, platinu, ródium alebo nikel, vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad v kyseline octovej alebo etanole, a reakcia sa môže uskutočňovať pri teplote medzi  $+20\text{ }^{\circ}\text{C}$  a  $+120\text{ }^{\circ}\text{C}$ .



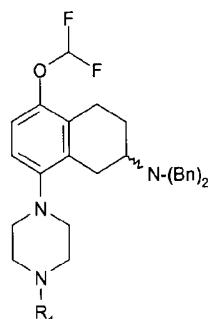
(xxv) Konverzia zlúčeniny vzorca (XII), kde  $R^1$  znamená  $C_1\text{-}C_6$ -alkyl alebo  $C_3\text{-}C_6$ -cykloalkyl, na zlúčeninu vzorca (XXVII), kde  $R^1$  znamená  $C_1\text{-}C_6$ -alkyl alebo  $C_3\text{-}C_6$ -cykloalkyl, sa môže uskutočniť výmenou kov-halogén, vo vhodnom bezvodom rozpúšťadle, ako je tetrahydrofuran alebo dietyléter, s použitím vhodného alkyl-lítia alebo kovu, napríklad butyllítia, lítiových alebo horčíkových hoblín, s následnou reakciou s vhodným elektrofilným činiidlom, ako je brómmetylmetýler, a potom vhodným spracovaním. Re-

akcia sa môže uskutočňovať pri reakčnej teplote v rozsahu od  $-78\text{ }^{\circ}\text{C}$  po laboratórnu teplotu.



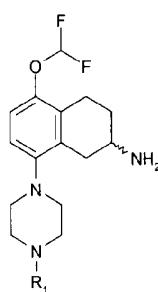
(XXVIII)

(xxvi) Konverzia zlúčeniny vzorca (XXVII), kde  $R^1$  znamená  $C_1\text{-}C_6$ -alkyl alebo  $C_3\text{-}C_6$ -cykloalkyl, na zlúčeninu vzorca (XXVIII), kde  $R^1$  znamená  $C_1\text{-}C_6$ -alkyl alebo  $C_3\text{-}C_6$ -cykloalkyl, sa môže uskutočniť odštiepením benzylových skupín hydrogenáciou nad vhodným katalyzátorom obsahujúcim paládium, ródium, platinu alebo nikel, vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad v kyseline octovej alebo etanole, a reakcia sa môže uskutočňovať pri teplote medzi  $+20\text{ }^{\circ}\text{C}$  a  $+120\text{ }^{\circ}\text{C}$ .



(XXIX)

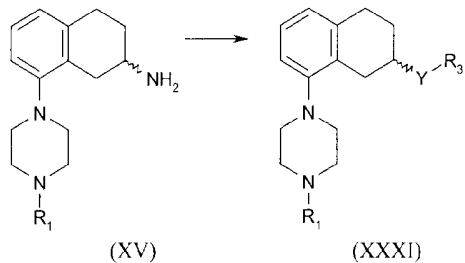
(xxvii) Alkyľacia zlúčeniny vzorca (XXV), kde  $R^1$  znamená  $C_1\text{-}C_6$ -alkyl alebo  $C_3\text{-}C_6$ -cykloalkyl, za získania zlúčeniny vzorca (XXIX), kde  $R^1$  znamená  $C_1\text{-}C_6$ -alkyl alebo  $C_3\text{-}C_6$ -cykloalkyl, sa môže uskutočniť vo vhodnom rozpúšťadle, ako je izopropanol alebo dioxán, s vhodným alkylačným reakčným činiidlom, ako je chlórdifluórmetyán, v prítomnosti vhodnej zásady, ako je  $NaOH$  alebo  $KOH$ , pri reakčnej teplote medzi  $+20\text{ }^{\circ}\text{C}$  a  $+80\text{ }^{\circ}\text{C}$ .



(XXX)

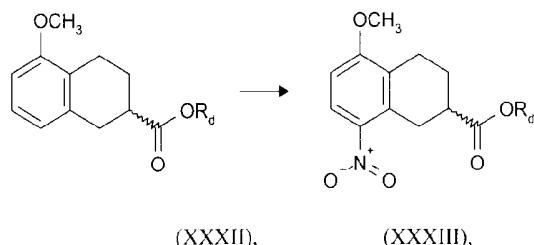
(xxviii) Konverzia zlúčeniny vzorca (XXIX), kde  $R^1$  znamená  $C_1\text{-}C_6$ -alkyl alebo  $C_3\text{-}C_6$ -cykloalkyl, na zlúčeninu vzorca (XXX), kde  $R^1$  predstavuje  $C_1\text{-}C_6$ -alkyl alebo  $C_3\text{-}C_6$ -cykloalkyl, sa môže uskutočniť odštiepením benzylových skupín hydrogenáciou nad vhodným katalyzátorom

obsahujúcim paládium, ródium, platínu alebo nikel, vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad v kysline octovej alebo etanole, a reakcia sa môže uskutočňovať pri teplote medzi +20 °C a +120 °C.



(xxix) Konverzia zlúčeniny vzorca (XV), kde  $R^1$  znamená  $C_1\text{-}C_6$ -alkyl alebo  $C_3\text{-}C_6$ -cykloalkyl, na zlúčeninu vzorca (XXXI), kde  $Y$  predstavuje  $NR^2CO$ ,  $R^2$  znamená vodík a  $R^3$  predstavuje  $C_1\text{-}C_6$ -alkyl,  $C_3\text{-}C_6$ -cykloalkyl alebo  $(CH_2)_n$ -aryl, pričom arylom je fenyl alebo heteroaromatický kruh obsahujúci jeden alebo dva heteroatómy zvolené z N, O a S, a ktorý môže byť mono- alebo disubstituovaný s  $R^4$  a/alebo  $R^5$ , sa môže uskutočniť pomocou acylácie s vhodne aktivovanou karboxylovou kyselinou, ako je chlorid kyseľiny vo vhodnom rozpúšťadle, ako je metylénchlorid alebo chloroform, s vhodnou zásadou, napríklad trialkylamínom, ako je trietylámín, alebo s použitím aktivovaného reakčného činidla, ako je  $N,N'$ -karbonyldiimidazol,  $N,N'$ -dicyklohexylkarbodiimid alebo chloridom difenylfosfinovej kyseliny, s vhodnou zásadou, ako je  $N$ -methylmorpholin, vo vhodnom rozpúšťadle, ako je  $N,N$ -dimetylformamid alebo tetrahydrofuran, a reakcia sa môže uskutočňovať pri teplote medzi +20 °C a +150 °C.

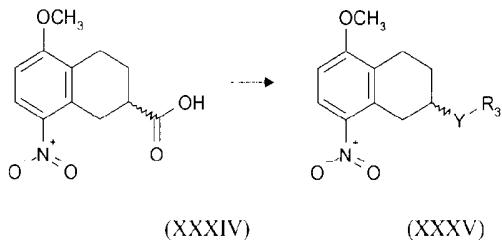
2. V prípade ak  $Y$  znamená  $CONR^2$  a X predstavuje N  
(i) Nitrácia zlúčeniny vzorca (XXXII), ktorú opísali Johnson D.W.; Mander L.N. *Aust. J. Chem.* 1974, 27, 1277-1286, buď vo forme racemátu alebo ako enantiomér, za ziskania zlúčeniny vzorca (XXXIII),



kde  $R^d$  znamená  $C_1\text{-}C_6$ -alkyl, sa môže uskutočniť pomocou aromatickej elektrofilnej substitúcie s použitím vhodného nitračného činidla, ako je kyselina dusičná alebo kyselina dusičná a kyselina sírová, vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad v kysline octovej, acetanhydride alebo vode, pri reakčnej teplote medzi -20 °C a laboratórnou teplotou.

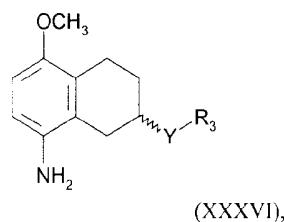
(ii) Hydrolýza zlúčeniny vzorca (XXXIII) sa môže uskutočniť za kyslých podmienok s použitím kyseliny, ako je  $H_2SO_4$ ,  $HCl$ ,  $HBr$ , vo vhodnom rozpúšťadle, ako je  $H_2O$ , etanol, metanol, kyselina octová alebo ich zmesi, a reakcia sa môže uskutočniť pri teplote medzi +20 °C a teplotou refluxu alebo pri zásaditých podmienkach s použitím zásad, ako je  $NaOH$  alebo  $KOH$ , vo vhodnom rozpúšťadle, ako je  $H_2O$ , etanol, metanol alebo ich zmesi, a reakcia sa môže

uskutočniť pri teplote medzi +20 °C a teplotou refluxu, čím sa získa zlúčenina vzorca (XXXIV).



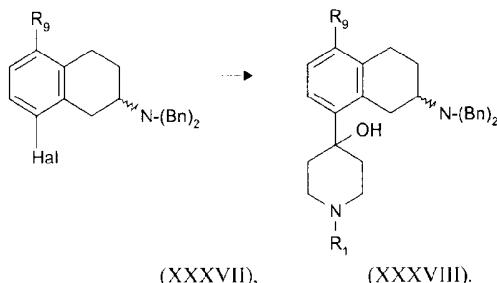
(iii) Konverzia zlúčeniny vzorca (XXXIV) na zlúčeninu vzorca (XXXV), kde  $Y$  znamená  $CONR^2$ , sa môže uskutočniť aktiváciou kyslej funkcie zlúčeniny vzorca (XXXIV), ako halogenidu kyseliny, ako je chlorid kyseliny, s vhodnou zásadou, ako je trialkylamín, napríklad trietylámín, alebo s použitím aktivovaného reakčného činidla, ako je  $N,N'$ -karbonyldiimidazol,  $N,N'$ -dicyklohexylkarbodiimid alebo chloridom difenylfosfinovej kyseliny, s vhodnou zásadou, ako je  $N$ -methylmorpholin, vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad metylénchloride, chloroform, toluéne,  $N,N$ -dimetylformamide, dioxáne alebo tetrahydrofuran, s následnou adíciou vhodného amínu alebo anilínu  $HR^2R^3$ , kde  $R^2$  znamená H alebo  $C_1\text{-}C_6$ -alkyl a  $R^3$  predstavuje  $C_1\text{-}C_6$ -alkyl,  $C_3\text{-}C_6$ -cykloalkyl alebo  $(CH_2)_n$ -aryl, pričom arylom je fenyl alebo heteroaromatický kruh obsahujúci jeden alebo dva heteroatómy zvolené z N, O a S, a ktorý môže byť mono- alebo disubstituovaný s  $R^4$  a/alebo  $R^5$ ; a reakcia sa môže uskutočňovať pri teplote medzi 0 °C a +120 °C.

(iv) Konverzia zlúčeniny vzorca (XXXV) na zlúčeninu vzorca (XXXVI), kde  $Y$  znamená  $CONR^2$ ,  $R^2$  predstavuje H alebo  $C_1\text{-}C_6$ -alkyl a  $R^3$  znamená  $C_1\text{-}C_6$ -alkyl,  $C_3\text{-}C_6$ -cykloalkyl alebo  $(CH_2)_n$ -aryl, pričom arylom je fenyl alebo heteroaromatický kruh obsahujúci jeden alebo dva heteroatómy zvolené z N, O a S, a ktorý môže byť mono- alebo disubstituovaný s  $R^4$  a/alebo  $R^5$ , sa môže uskutočniť

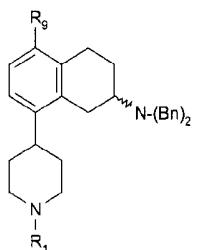


hydrogenáciou s použitím katalyzátora obsahujúceho paládium, platínu alebo nikel, vo vhodnom rozpúšťadle, ako je etanol, metanol alebo kyselina octová, pri reakčnej teplote medzi +20 °C a +120 °C; alebo redukcio s ditioničitanom sodným vo vhodnom rozpúšťadle.

3. V prípade ak  $Y$  znamená CH a  $Z$  predstavuje  $NR^2CO$

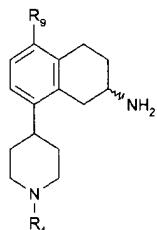


(i) Konverzia zlúčeniny vzorca (XXXVII), kde  $R^9$  znamená  $C_1\text{-}C_6\text{-alkoxy}$ , na zlúčeninu vzorca (XXXVIII), kde  $R^1$  predstavuje  $C_1\text{-}C_6\text{-alkyl}$  alebo  $C_3\text{-}C_6\text{-cykloalkyl}$  a  $R^9$  znamená  $C_1\text{-}C_6\text{-alkoxy}$ , sa môže uskutočniť výmenou kovhalogén, vo vhodnom bezvodom rozpúšťadle, ako je tetrahydrofurán alebo dietyléter, s použitím vhodného alkylitíta alebo kovu, napríklad butyllitíta, lítiových alebo horčíkových hoblín, s následnou reakciou s vhodným  $N$ -alkylpiperidónom, kde alkyl ( $R^1$ ) znamená  $C_1\text{-}C_6\text{-alkyl}$  alebo  $C_3\text{-}C_6\text{-cykloalkyl}$ , ako je  $N$ -metyl-4-piperidón a s následným vhodným spracovaním. Reakcia sa môže uskutočňovať pri reakčnej teplote v rozsahu od  $-78^\circ\text{C}$  po laboratórnu teplotu.



(XXXIX)

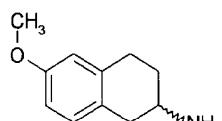
(ii) Zlúčenina vzorca (XXXVIII) sa môže redukovať na zlúčeninu vzorca (XXXIX) reakciou s vhodným redukčným činidlom, ako je tetrahydroboritan sodný, a protonačným činidlom, ako je  $\text{CF}_3\text{COOH}$ ,  $\text{CF}_3\text{SO}_3\text{H}$  alebo  $\text{HCOOH}$ , vo vhodnom rozpúšťadle, ako je tetrahydrofurán alebo dietyléter. Reakcia sa môže uskutočňovať pri reakčnej teplote medzi  $0^\circ\text{C}$  a teplotou refluxu.



(XL)

(iii) Konverzia zlúčeniny vzorca (XXXIX) na zlúčeninu vzorca (XL) sa môže uskutočniť hydrogenáciou s použitím katalyzátora, ako je paládium, platina, ródium alebo nikel, vo vhodnom rozpúšťadle, ako je kyselina octová alebo etanol, a pri reakčnej teplote medzi  $+20^\circ\text{C}$  a  $+120^\circ\text{C}$ .

4. V prípade, ak  $Y$  znamená  $\text{NR}^2\text{CO}$  a  $R^9$  je v polohe 6  
(i) Benzylácia zlúčeniny vzorca (XLI), bud' vo forme racemátu alebo enantioméru,

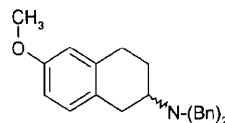


(XLI),

za získania zlúčeniny vzorca (XLII) sa môže uskutočniť reakciou s vhodným benzylačným činidlom, napríklad benzylhalogenidom, ako je benzylbromid alebo benzylchlorid, alebo aktivovaný alkohol, napríklad benzylmezylát alebo benzyltozylát. Reakcia sa môže uskutočniť s použitím soli alebo voľnej zásady zlúčeniny vzorca (XLI) vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad  $N,N$ -dimetylformamide, acetón ale-

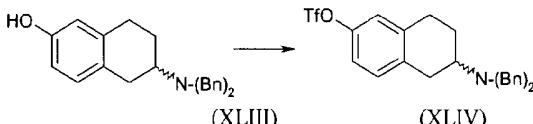
bo acetonitrile, s vhodnou zásadou, napríklad  $\text{NaOH}$ ,  $\text{NaHCO}_3$ ,  $\text{K}_2\text{CO}_3$  alebo trialkylamínom, ako je trietylamin, pri teplote v rozsahu od  $+20^\circ\text{C}$  do  $+150^\circ\text{C}$ . Prítomnosť vhodného katalyzátora, napríklad jodidu draselného alebo jodidu sodného, môže zvyšovať rýchlosť reakcie.

(ii) Demetylácia zlúčeniny vzorca (XLII)

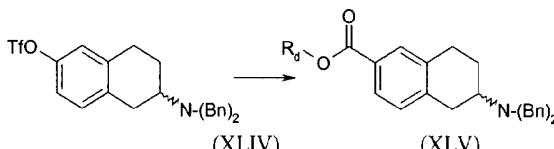


(XLII)

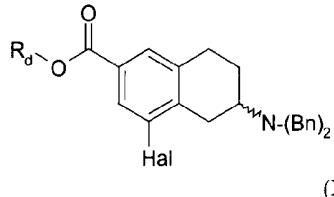
za získania zlúčeniny vzorca (XLIII) sa môže uskutočniť reakciou zlúčeniny s kyslým reakčným činidlom, ako je vodný  $\text{HBr}$ ,  $\text{HI}$ ,  $\text{HBr}/\text{CH}_3\text{COOH}$ ,  $\text{BBr}_3$ ,  $\text{AlCl}_3$ , pyridín-HCl, alebo so zásaditým nukleofilným reakčným činidlom, ako je  $\text{CH}_3\text{C}_6\text{H}_4\text{S}^-$  alebo  $\text{C}_2\text{H}_5\text{S}^-$ , vo vhodnom rozpúšťadle. Vhodným rozpúšťadlom môže byť metylénchlorid alebo chloroform, a reakcia sa môže uskutočňovať pri teplote medzi  $-78^\circ\text{C}$  a  $+60^\circ\text{C}$ .



(iii) Konverzia zlúčeniny vzorca (XLIII) na zlúčeninu vzorca (XLIV) sa môže uskutočniť so zlúčeninou, ako je anhydrid kyseliny trifluormetansulfónovej, vo vhodnom rozpúšťadle, ako je metylénchlorid alebo tetrachlorid uhličitý, v prítomnosti zásady, ako je 2,4,6-kolidín, trietylamin alebo pyridín, pri reakčnej teplote v rozsahu od  $-78^\circ\text{C}$  po laboratórnu teplotu.



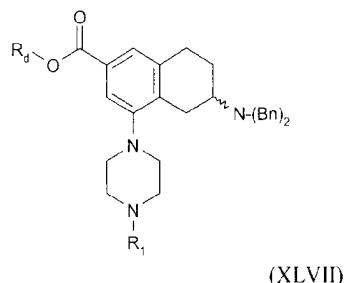
(iv) Konverzia zlúčeniny vzorca (XLIV) na zlúčeninu vzorca (XLV), kde  $R^d$  znamená  $C_1\text{-}C_6\text{-alkylovú skupinu}$ , sa môže uskutočniť vo vhodnom rozpúšťadle, ako je dimethylsulfoxide alebo  $N,N$ -dimetylformamid, s vhodnou zásadou, ako je trialkylamín, napríklad trietylamin, v prítomnosti vhodného katalyzátora, ako je  $\text{Pd}(\text{OAc})_2$ , a vhodného ligandu, ako je trifenylfosfin, 1,1'-bis(difenylfosfino)ferocén alebo 1,3-bis(di-fenylfosfino)propán, a vhodného alkoholu, ako je metanol, etanol alebo propanol, pod atmosférou oxídu uholnatého pri reakčnej teplote medzi  $40^\circ\text{C}$  a  $120^\circ\text{C}$ .



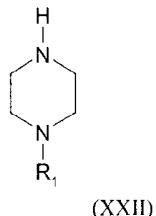
(XLVI)

(v) Halogenácia zlúčeniny vzorca (XLV), kde  $R^d$  znamená  $C_1\text{-}C_6\text{-alkylovú skupinu}$ , za získania zlúčeniny vzorca (XLVI) sa môže uskutočniť vo vhodnom halogenačnom reakčnom činidle, ako je 1,3-dibróm-5,5-dimethylhydantoin.

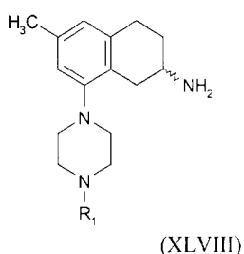
Reakcia sa môže uskutočniť s použitím soli alebo zásady zlúčeniny vzorca (XLV) vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad  $\text{CF}_3\text{SO}_3\text{H}$  alebo  $\text{H}_2\text{SO}_4$ , a pri reakčnej teplote medzi  $30^\circ\text{C}$  a  $150^\circ\text{C}$ .



(vi) Konverzia zlúčeniny vzorca (XLVI) na zlúčeninu vzorca (XLVII), kde  $R^1$  znamená  $C_1\text{-}C_6\text{-alkyl}$  alebo  $C_3\text{-}C_6\text{-cykloalkyl}$ , sa môže uskutočniť reakciou so zlúčeninou vzorca (XXII), kde  $R^1$  znamená  $C_1\text{-}C_6\text{-alkyl}$  alebo  $C_3\text{-}C_6\text{-cykloalkyl}$ .

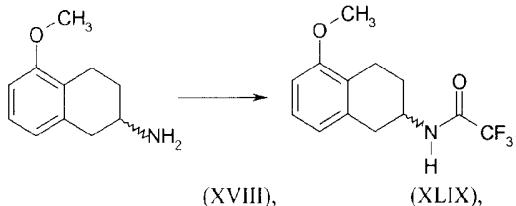


Spôsob sa môže uskutočniť vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad v aprotickom rozpúšťadle, ako je benzen, toluén, dioxán, tetrahydrofurán alebo  $N,N$ -dimetylformamid, s vhodnou zásadou, ako je terc-butoxid sodný alebo bis(trimethylsilyl)-amid lítny, v prítomnosti vhodného paládiového katalyzátora, ako je  $\text{PdX}_2$ ,  $\text{L}_2\text{Pd}(0)$  alebo  $\text{L}_2\text{PdX}_2$ , kde X znamená halogén, ako je chlór alebo bróm, a L predstavuje vhodný ligand, ako je trifenylfosfin, tri- $\alpha$ -tolylfosfin, trifurylfosfin, trifenylnarzín alebo dibenzylidénacetón, a s prípadom alebo bez prídavku ligantu L', ako je trifenylfosfin, tri- $\alpha$ -tolylfosfin, trifurylfosfin, 2,2'-bis(difenylfosfino)-1,1'-binaftalén (buď vo forme racemátu alebo enantioméru) alebo trifenylnarzín, a reakcia sa môže uskutočniť pri teplote medzi  $+20^\circ\text{C}$  a  $+150^\circ\text{C}$ .



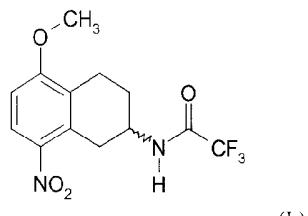
(vii) Konverzia zlúčeniny vzorca (XLVII) na zlúčeninu vzorca (XLVIII) sa môže uskutočniť redukciami alkylesteru vo vhodnom rozpúšťadle, ako je dietylér alebo tetrahydrofurán, s vhodným redukčným činidlom, ako je hydrid hlinitolitny, a reakcia sa môže uskutočniť pri teplote medzi  $+20^\circ\text{C}$  a teplotou refluxu, s následným odštiepením benzylových skupín a redukciami benzylalkoholu pomocou hydrogenácie nad vhodným katalyzátorm obsahujúcim paládium, ródium, platínu alebo nikel, vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad v kyseline octovej alebo etanole, a reakcia sa môže uskutočniť pri teplote medzi  $+20^\circ\text{C}$  a  $+120^\circ\text{C}$ .

(viii) Zlúčenina vzorca (XLVIII) sa môže pripraviť tiež chránením aminoskupiny zlúčeniny vzorca (XVIII), buď vo forme racemátu alebo enantioméru,

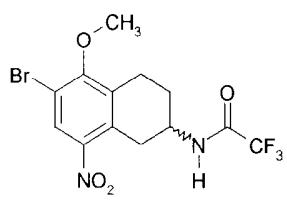


za získania zlúčeniny vzorca (XLIX) reakciou s vhodným acylačným činidlom, napríklad trifluoracetylchloridom alebo anhydridom kyseliny trifluóroctovej. Reakcia sa môže uskutočniť s použitím soli alebo zásady zlúčeniny vzorca (XVIII) vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad metylénchlorid alebo chloroform, s vhodnou zásadou, napríklad  $\text{NaOH}$ ,  $\text{NaHCO}_3$ ,  $\text{K}_2\text{CO}_3$  alebo trialkylamínom, ako je trietylamin, pri teplote v rozsahu od  $-20^\circ\text{C}$  do  $+80^\circ\text{C}$ .

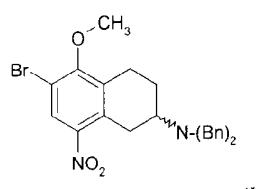
(ix) Nitrácia zlúčeniny vzorca (XLIX)



za získania zlúčeniny vzorca (L) sa môže uskutočniť reakciu zlúčeniny s vhodným nitračným činidlom, ako je kyselina dusičná, vo vhodnom rozpúšťadle, ako je kyselina octová a reakcia sa môže uskutočniť pri teplote medzi  $0^\circ\text{C}$  a  $+30^\circ\text{C}$ .



(x) Halogenácia zlúčeniny vzorca (L) za získania zlúčeniny vzorca (LI) sa môže uskutočniť s použitím vhodného halogenačného činidla, ako je  $N$ -brómsukcínimid alebo 1,3-dibróm-5,5-dimetylhydantoin. Reakcia sa môže uskutočniť vo vhodnom rozpúšťadle, ako je chloroform alebo metylénchlorid, s vhodnou kyselinou alebo bez vhodnej kyseliny, napríklad  $\text{CF}_3\text{SO}_3\text{H}$  alebo  $\text{H}_2\text{SO}_4$ , a pri reakčnej teplote medzi  $0^\circ\text{C}$  a  $+80^\circ\text{C}$ .



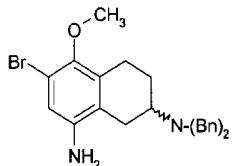
(xi) Konverzia zlúčeniny vzorca (LI) na zlúčeninu vzorca (LII) sa môže uskutočniť

a) hydrolyzou amidu v zlúčenine vzorca (LI) pri kyslých podmienkach s použitím kyselín, ako je  $H_2SO_4$ ,  $HCl$  alebo  $HBr$ , vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad  $H_2O$ , etanole, metanole alebo ich zmesiach, a reakcia sa môže uskutočňovať pri teplote medzi  $+20\text{ }^{\circ}\text{C}$  a  $+100\text{ }^{\circ}\text{C}$ , alebo pri zásaditých podmienkach s použitím zásad, ako je  $NaOH$  alebo  $KOH$ , vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad  $H_2O$ , etanole, metanole alebo ich zmesiach, a reakcia sa môže uskutočňovať pri teplote medzi  $+20\text{ }^{\circ}\text{C}$  a  $+100\text{ }^{\circ}\text{C}$ .

Po hydrolyze nasleduje

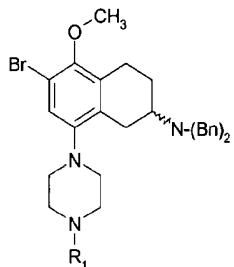
b) benzylácia primárneho amínu reakciou s vhodným benzylačným činidlom, napríklad benzylhalogenidom, ako je benzylbromid alebo benzylchlorid, alebo aktivovaným alkoholom, napríklad benzylmezylátom alebo benzyltozylátom. Reakcia sa môže uskutočňovať vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad  $N,N$ -dimetylformamide, acetón alebo acetónitrile, s vhodnou zásadou, napríklad  $NaOH$ ,  $NaHCO_3$ ,  $K_2CO_3$  alebo trialkylamínom, ako je trietylamin, pri teplote v rozsahu od  $+20\text{ }^{\circ}\text{C}$  do  $+150\text{ }^{\circ}\text{C}$ , pričom sa získá zlúčenina vzorca (LII). Prítomnosť vhodného katalyzátora, napríklad jodidu draselného alebo jodidu sodného, môže zvyšovať rýchlosť reakcie.

(xii) Redukcia zlúčeniny vzorca (LII) za získania zlúčeniny vzorca (LIII) sa môže uskutočňovať vo vhodnom rozpúšťadle, ako je zmes metanol/voda alebo etanol/voda, v prítomnosti vhodného redukčného činidla, napríklad hydrogensiričitanu sodného, pri reakčnej teplote medzi  $+20\text{ }^{\circ}\text{C}$  až  $+100\text{ }^{\circ}\text{C}$



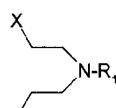
(LIII).

(xiii) Konverzia zlúčeniny vzorca (LIII) na zlúčeninu vzorca (LIV)



(LIV),

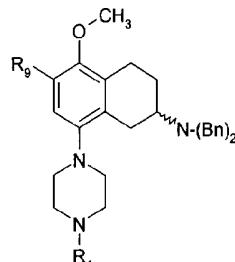
sa môže uskutočniť reakciou so zlúčeninou vzorca (XI)



(XI),

kde X znamená odstupujúcu skupinu, napríklad halogén, ako je chlór alebo bróm, alebo alkán- alebo arénsulfonyloxylovú skupinu, ako p-toluénsulfonyloxylovú skupinu, a R<sup>1</sup> znamená C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl alebo C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl. Spôsob sa môže uskutočniť vo vhodnom rozpúšťadle, ako je etanol, butanol,  $N,N$ -dimetylformamid, acetónitril alebo zmes

vody a acetonitriliu s vhodnou zásadou, napríklad  $K_2CO_3$ ,  $NaHCO_3$  alebo  $KOH$  a reakcia sa uskutočňuje pri teplote medzi  $+20\text{ }^{\circ}\text{C}$  a  $+150\text{ }^{\circ}\text{C}$ .

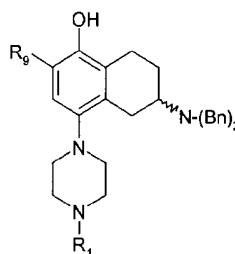


(LV)

(xiv) Konverzia zlúčeniny vzorca (LIV) na zlúčeninu vzorca (LV), kde R<sup>1</sup> znamená C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl alebo C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl a R<sup>9</sup> predstavuje C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, sa môže uskutočniť výmenou kov-halogén, vo vhodnom bezvodom rozpúšťadle, ako je tetrahydrofuran alebo dietyléter, s použitím vhodného alkylititia alebo kova, napríklad butyllitia, litiových alebo horčíkových hoblín, s následnou reakciou s vhodným alkyl-halogenidom, ako je metyljodid, etylbromid alebo propyljodid, a reakcia sa môže uskutočniť pri reakčnej teplote v rozsahu od  $-78\text{ }^{\circ}\text{C}$  po laboratórnu teplotu alebo reakciou s inými elektrofilnými činidlami, ako je acetaldehyd alebo methylchlórfórmiat, a potom vhodným spracovaním. Reakcia sa môže uskutočniť pri reakčnej teplote v rozsahu od  $-78\text{ }^{\circ}\text{C}$  po laboratórnu teplotu.

V prípade, ak sa ako elektrofilné činidlo použije acetaldehyd, po uvedenej reakcii nasleduje redukcia benzylalkoholu pomocou hydrogenácie nad vhodným katalyzátorom obsahujúcim paládium, ródium, platínu alebo nikél, vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad v kyseline octovej alebo etanole, a reakcia sa môže uskutočniť pri teplote medzi  $+20\text{ }^{\circ}\text{C}$  a  $+120\text{ }^{\circ}\text{C}$ .

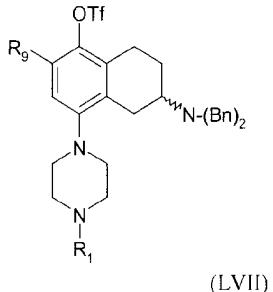
V prípade, ak sa ako elektrofilné činidlo použije methylchlórfórmiat, po uvedenej reakcii nasleduje redukcia metylesteru vo vhodnom rozpúšťadle, ako je dietyléter alebo tetrahydrofuran, s vhodným redukčným činidlom, ako je hydrid hlinitolitny, a reakcia sa môže uskutočniť pri teplote medzi  $+20\text{ }^{\circ}\text{C}$  a teplotou refluxu, s následnou redukciou benzylalkoholu pomocou hydrogenácie nad vhodným katalyzátorom obsahujúcim paládium, ródium, platínu alebo nikél, vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad v kyseline octovej alebo etanole, a reakcia sa môže uskutočniť pri teplote medzi  $+20\text{ }^{\circ}\text{C}$  a  $+120\text{ }^{\circ}\text{C}$ .



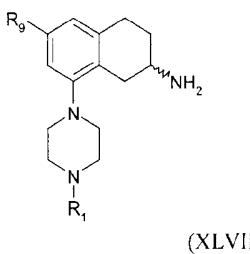
(LVI)

(xv) Demetylácia zlúčeniny vzorca (LV) za získania zlúčeniny vzorca (LVI) sa môže uskutočniť reakciou zlúčeniny s kyslým činidlom, ako je vodný  $HBr$ ,  $HI$ ,  $HBr/kyselina octová$ ,  $BBr_3$ ,  $AlCl_3$ , pyridín-HCl, alebo so zásaditým nukleofílnym činidlom, ako je  $C_2H_5S^-$  alebo  $CH_3C_6H_4S^-$ , vo vhodnom rozpúšťadle. Vhodnými rozpúšťadlami môžu

byť kyselina octová, metylénchlorid alebo chloroform, a reakcia sa môže uskutočňovať pri teplote medzi -78 °C a +60 °C.



(xvi) Konverzia zlúčeniny vzorca (LVI) na zlúčeninu vzorca (LVII) sa môže uskutočniť reakciou so zlúčeninou, ako je anhydrid kyseliny trifluórmetylansulfónovej, vo vhodnom rozpúšťadle, ako je metylénchlorid alebo tetrachlorid uhličitý, v príomnosti zásady, ako je 2,4,6-kolidín, trietylamin alebo pyridín, pri reakčnej teplote v rozsahu od -78 °C po laboratórnu teplotu.



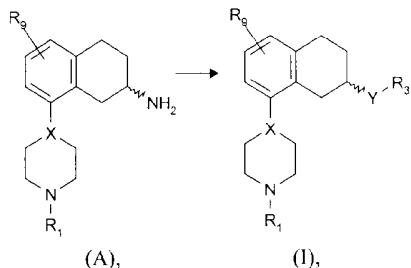
(xvii) Konverzia zlúčeniny vzorca (LVII) na zlúčeninu vzorca (XLVIII) sa môže uskutočniť  
a) reakciou zlúčeniny vzorca (LVII) s vhodným paládiovým katalyzátorom, ako je octan paladnatý, a vhodný ligand, ako je trifenylosfin, v príomnosti vhodnej kyseliny, napríklad kyseliny mrvavnej, vo vhodnom rozpúšťadle, ako je *N,N*-dimetylformamid, pri reakčnej teplote medzi +20 °C a +120 °C, a následne  
b) reakciou vo vhodnom rozpúšťadle, ako je metanol, v príomnosti mrvácanu amónneho a Pd/C pri reakčnej teplote medzi +20 °C a teplotou refluxu, pričom sa získa zlúčenina vzorca (XLVIII).

#### Spôsoby prípravy konečných produktov

Vynález sa ďalej týka spôsobu A(i), A(ii), B alebo C na prípravu zlúčeniny všeobecného vzorca (I)

##### A(i)

Acyláciu zlúčeniny vzorca (A), v prípade, ak R<sup>1</sup> znamená C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl alebo C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl, Y predstavuje NR<sup>2</sup>CO, R<sup>2</sup> znamená vodík a X, R<sup>3</sup> a R<sup>9</sup> majú významy definované vo všeobecnom vzorec (I) uvedenom skôr, s tou výnimkou, ak R<sup>9</sup> znamená substituent, ktorý je vnímaný na určité acylačné činidlá,

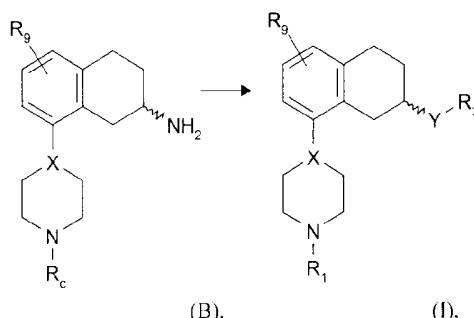


s aktivovanou karboxylovou kyselinou R<sup>3</sup>-COL, kde L znamená odstupujúcu skupinu, alebo s použitím karboxylovej kyseliny R<sup>3</sup>-COOH s aktivujúcim reakčným činidlom.

Teda, acylácia podľa spôsobu A(i) sa môže uskutočniť s vhodne aktivovanou karboxylovou kyselinou, R<sup>3</sup>COL kde R<sup>3</sup> má skôr definovaný význam a L znamená odstupujúcu skupinu, ako je halogén, napríklad chlór, vo vhodnom rozpúšťadle, ako je metylénchlorid alebo chloroform, s vhodnou zásadou, napríklad trialkylamínom, ako je trietylamin, pri teplote medzi -20 °C a teplotou refluxu alebo s použitím kyseliny karboxylovej, R<sup>3</sup>COOH kde R<sup>3</sup> je definované skôr, s aktivujúcim reakčným činidlom, napríklad *N,N*-karbonyldiimidazolom, *N,N*-dicyklohexylkarbodiimidom alebo chloridom kyseliny difenylfosfinovej, s vhodnou zásadou, ako je *N*-metyl-morfolín, v príomnosti vhodného rozpúšťadla, ako je *N,N*-dimetylformamid alebo tetrahydrofurán, a reakcia sa môže uskutočniť pri teplote medzi +20 °C a +150 °C.

##### A(ii)

Acyláciu zlúčeniny vzorca (B), v prípade ak R<sup>1</sup> znamená vodík, Y predstavuje NR<sup>2</sup>CO, R<sup>2</sup> znamená vodík, R<sup>c</sup> predstavuje chrániacu skupinu a X, R<sup>3</sup> a R<sup>9</sup> majú významy definované pri všeobecnom vzorec (I) uvedenom skôr, s tou výnimkou, ak R<sup>9</sup> znamená substituent, ktorý je vnímaný na určité acylačné činidlá,



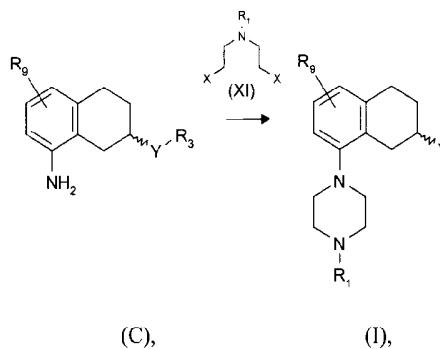
s aktivovanou karboxylovou kyselinou R<sup>3</sup>-COL, kde L znamená odstupujúcu skupinu, alebo s použitím karboxylovej kyseliny R<sup>3</sup>-COOH s aktivujúcim reakčným činidlom, s následným odstránením chrániacej skupiny R<sup>c</sup>.

Teda, acylácia podľa spôsobu A(ii) sa môže uskutočniť s vhodne aktivovanou karboxylovou kyselinou, R<sup>3</sup>COL, kde R<sup>3</sup> má definovaný význam a L predstavuje odstupujúcu skupinu, ako je halogén, napríklad chlór, vo vhodnom rozpúšťadle, ako je metylénchlorid alebo chloroform, s vhodnou zásadou, napríklad trialkylamínom, ako je trietylamin, pri teplote medzi -20 °C a teplotou refluxu alebo s použitím karboxylovej kyseliny, R<sup>3</sup>COOH, kde R<sup>3</sup> je definované skôr, s aktivovaným reakčným činidlom, napríklad *N,N*-karbonyldiimidazolom, *N,N*-dicyklohexylkarbodiimidom alebo chloridom kyseliny difenylfosfinovej, s vhodnou zásadou, ako je *N*-methyl-morfolín, vo vhodnom rozpúšťadle, ako je *N,N*-dimetylformamid alebo tetrahydrofurán, a reakcia sa môže uskutočniť pri teplote medzi +20 °C a +150 °C, s následným odstránením chrániacej skupiny R<sup>c</sup> hydrolyzou vo vhodnom rozpúšťadle, ako je metylénchlorid alebo chloroform, s vhodnou kyselinou, ako je kyselina trifluoroctová, pri teplote medzi +20 °C a +60 °C.

##### B

Reakciu zlúčeniny vzorca (C), v prípade, ak Y znamená CONR<sup>2</sup>, R<sup>2</sup>, R<sup>3</sup> a R<sup>9</sup> majú významy definované pri všeobecnom vzorec (I) uvedenom skôr, s tou výnimkou, ak R<sup>9</sup>

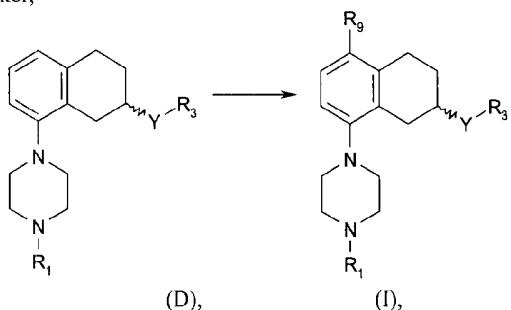
znamená substituent, ktorý je vnímaný na určité alkylačné reakčné činidlá XI,



so zlúčeninou vzorca (XI), kde X znamená odstupujúcu skupinu.

Teda, reakcia podľa spôsobu B sa môže uskutočniť so zlúčeninou vzorca (XI), kde R<sup>1</sup> má význam definovaný pri všeobecnom vzoreci (I) a (X) znamená odstupujúcu skupinu, napríklad halogén, ako je chlór alebo bróm, alebo alkán alebo arénsulfonyloxylovú skupinu, ako je p-toluénsulfonyloxylová skupina. Spôsob sa môže uskutočňovať vo vhodnom rozpúšťadle, ako je etanol, butanol, N,N-dimetylformamid, acetonitril alebo zmesi vody a acetonitrilu s vhodnou zásadou alebo bez vhodnej zásady, napríklad K<sub>2</sub>CO<sub>3</sub>, NaHCO<sub>3</sub> alebo KOH, a reakcia sa môže uskutočňovať pri teplote medzi +20 °C a +150 °C.

C  
reakciou zlúčeniny vzorca (D), v prípade ak Y znamená NR<sup>2</sup>CO, R<sup>9</sup> predstavuje halogén a R<sup>1</sup>, R<sup>2</sup> a R<sup>3</sup> majú významy definované pri všeobecnom vzoreci (I) uvedenom skôr,

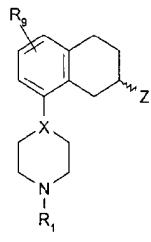


s vhodným halogenačným činidlom, ako je Br<sub>2</sub>, Cl<sub>2</sub>, J<sub>2</sub>, JCl, alebo SO<sub>2</sub>Cl<sub>2</sub>.

Teda, reakcia podľa spôsobu C sa môže uskutočniť aromatickou elektrofilnou substitúciou s použitím vhodného halogenačného činidla, ako je Br<sub>2</sub>, Cl<sub>2</sub>, J<sub>2</sub>, JCl, alebo SO<sub>2</sub>Cl<sub>2</sub>. Reakcia sa môže uskutočňovať s použitím soli alebo zásady zlúčeniny D vo vhodnom rozpúšťadle, napríklad v kysline octovej, zmesi HCl/etanol alebo vode s vhodnou zásadou alebo bez vhodnej zásady, napríklad octanu alkalickeho kovu, ako je octan sodný, a pri reakčnej teplote medzi -20 °C a laboratórnou teplotou.

#### Medziprodukty

Vynález sa ďalej týka zlúčeniny vzorca



v ktorom

X znamená N alebo CH;

Z predstavuje NH<sub>2</sub> alebo COOH;

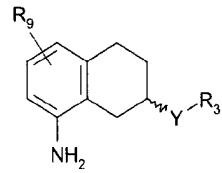
R<sup>1</sup> znamená H, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl alebo C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl;

R<sup>9</sup> predstavuje C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl, OCF<sub>3</sub>, OCHF<sub>2</sub>, OCH<sub>2</sub>F, halogén, CN, CF<sub>3</sub>, OH, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkoxy, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkoxy-C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, NR<sup>6</sup>R<sup>7</sup>, SO<sub>3</sub>CH<sub>3</sub>, SO<sub>3</sub>CF<sub>3</sub>, SO<sub>2</sub>NR<sup>6</sup>R<sup>7</sup>, nesubstituovaný alebo substituovaný heterocyklický alebo heteroaromatický kruh obsahujúci jeden alebo dva heteroatómy zvolené z N a O, kde substituent/substituenty predstavuje/predstavujú C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl; alebo COR<sup>8</sup>; pričom

R<sup>6</sup> znamená H, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl alebo C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl;

R<sup>7</sup> predstavuje H, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl alebo C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl; a

R<sup>8</sup> znamená C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl, CF<sub>3</sub>, NR<sup>6</sup>R<sup>7</sup>, fenyl, heteroaromatický kruh obsahujúci jeden alebo dva heteroatómy zvolené z N, O a S alebo heterocyklický kruh obsahujúci jeden alebo dva heteroatómy zvolené z N, O, S, SO a SO<sub>2</sub>, pričom R<sup>6</sup> a R<sup>7</sup> majú skôr definované významy, a



v ktorom

Y znamená CONR<sup>2</sup>, kde R<sup>2</sup> predstavuje H alebo C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl.

R<sup>3</sup> znamená C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl alebo (CH<sub>2</sub>)<sub>n</sub>-aryl, kde arylom je fenyl, alebo heteroaromatický kruh obsahujúci jeden alebo dva heteroatómy zvolené z N, O a S, a ktorý môže byť mono- alebo disubstituovaný s R<sup>4</sup> a/alebo R<sup>5</sup>; pričom R<sup>4</sup>, R<sup>5</sup> a n majú definované významy;

R<sup>9</sup> predstavuje C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl, OCF<sub>3</sub>, OCHF<sub>2</sub>, OCH<sub>2</sub>F, halogén, CN, CF<sub>3</sub>, OH, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkoxy, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkoxy-C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, NR<sup>6</sup>R<sup>7</sup>, SO<sub>3</sub>CH<sub>3</sub>, SO<sub>3</sub>CF<sub>3</sub>, SO<sub>2</sub>NR<sup>6</sup>R<sup>7</sup>, nesubstituovaný alebo substituovaný heterocyklický alebo heteroaromatický kruh obsahujúci jeden alebo dva heteroatómy zvolené z N a O, pričom substituent/substituenty znamená/znamenajú C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl; alebo COR<sup>8</sup>; kde R<sup>6</sup>, R<sup>7</sup> a R<sup>8</sup> majú definované významy.

#### Príklady uskutočnenia vynálezu

Nasledujúce príklady opisujú vynález, ale v ničom ho neobmedzujú.

#### Priklad 1

(R)-2-N,N-Dibenzylamino-8-methoxy-1,2,3,4-tetrahydronafatalén

K rozotoku (R)-8-methoxy-2-amino-1,2,3,4-tetrahydronafatalénu hydrochloridu (24 g, 0,11 mol) v acetonitrile (600 ml) sa pridal uhličitan draselný (53 g, 0,39 mol), jodid draselný (katalytické množstvo) a benzylbromid (34 ml,

0,28 mol). Reakčná zmes sa miešala pod refluxom počas 35 hodín.

Po odfiltrovaní zrazeniny a odparení acetonitrílu vo vákuu sa zvyšok rozdelil medzi dietyléter a vodu. Organická fáza sa oddelila, vysušila ( $\text{Na}_2\text{SO}_4$ ) a odparila vo vákuu, čím sa získal surový produkt, ktorý sa prečistil na silikagélovej kolóne s použitím zmesi hexán/etylacetát, (3 : 1) ako elučného činidla. Výtažok: 36 g (91 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme bielej pevnnej látky: teplota topenia 105 až 107 °C;  $[\alpha]^{21}_D +124^\circ$  (c 1,0, chloroform); EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 357 (100, M<sup>+</sup>).

#### Príklad 2

(R)-2-(7-N,N-Dibenzylamino-5,6,7,8-tetrahydro-1-naftol)

(R)-2-N,N-Dibenzylamino-8-metoxy-1,2,3,4-tetrahydronaftalén (43 g, 0,12 mol) sa rozpustil v dietyléteri (800 ml) a po kvapkách sa pridal nadbytok éterového roztoku HCl. Zrazenina sa odfiltrovala a vysušila vo vákuu, čím sa získala biela pevná látka. Tento surový produkt (42 g, 0,11 mol) sa rozpustil v bezvodom metylénchloride (1 l) a ochladil sa na teplotu -60 °C. K tomuto roztoku sa po kvapkách pridal bromid boritý (16 ml, 0,15 mol), rozpustený v bezvodom metylénchloride (100 ml). Reakčná teplota sa nechala vystúpiť na -5 °C a udržiavaťa sa cez noc. K ľadom chladenému roztoku sa po kvapkách pridal 2 M vodný roztok hydroxidu amónneho a zmes sa dvakrát extrahovala s metylénchloridom. Spojené organické fázy sa vysušili ( $\text{Na}_2\text{SO}_4$ ), odfiltrovali a rozpúšťadlo sa odstránilo vo vákuu, čím sa získal surový zvyšok. Chromatografia na oxide kremičitom (elučné činidlo: metylénchlorid) poskytla 34 g (výtažok 93 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme viskózneho číreho oleja:  $[\alpha]^{21}_D +118^\circ$  (c 1,5, chloroform); EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 343 (53, M<sup>+</sup>).

#### Príklad 3

(R)-2-(7-N,N-Dibenzylamino-5,6,7,8-tetrahydro-1-naftyloxy)-2-metylpropánamid

(R)-2-N,N-Dibenzylamino-5,6,7,8-tetrahydro-1-naftol (10 g, 29 mmol) sa miešal v bezvodom dioxáne (150 ml) s hydridom sodným (80 % v oleji, 0,96 g, 32 mmol) počas jednej hodiny.

Pridal sa 2-bróm-2-metylpropánamid (4,8 g, 29 mmol; opísaný v: Coutts, I. G. C.; Southcott, M.R. *J. Chem. Soc. Perkin Trans. 1* 1990, 767-770) a reakčná zmes sa zahrievaťa pri teplote 100 °C počas 2,5 hodín. Po ochladení sa vyzrážaný bromid sodný odfiltroval, filtračný prostriedok sa odparil vo vákuu a zvyšok sa rozdelil medzi vodu a metylénchlorid. Organická fáza sa oddelila, vysušila ( $\text{Na}_2\text{SO}_4$ ), prefiltrovala a odparila, čím sa získal surový produkt, ktorý sa prečistil na silikagélovej kolóne s použitím metylénchloridu ako elučného činidla. Výtažok: 9,6 g (76 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme bielych kryštálov: teplota topenia 125 až 126 °C;  $[\alpha]^{21}_D +98^\circ$  (c 1,1, chloroform); EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 428 (13, M<sup>+</sup>).

#### Príklad 4

(R)-N-(7-N,N-Dibenzylamino-5,6,7,8-tetrahydro-1-naftyloxy)-2-metylpropánamid

K roztoku (R)-2-(7-N,N-dibenzylamino-5,6,7,8-tetrahydro-1-naftyloxy)-2-metylpropánamidu (9,1 g, 21 mmol) v bezvodom 1,3-dimetyl-3,4,5,6-tetrahydro-2(1H)-pyrimidóne (10 ml) a suchom N,N-dimetylformamid (100 ml) sa pridal hydrid sodný (80 % v oleji, 1,4 g, 47 mmol) a reakčná zmes sa zahrievaťa pri teplote 130 °C počas 8 hodín. Roztok sa vľiaľ do zmesi ľadu a vody a trikrát sa extrahoval s etylacetátom. Spojené organické fázy sa vysušili ( $\text{Na}_2\text{SO}_4$ ), prefiltrovali a odparili vo vákuu. Chromatografia

na oxide kremičitom (elučné činidlo: chloroform/ethanol nasýtený s NH<sub>3</sub>; 100 : 0,5) poskytla 7,6 g (výtažok 84 %) bielych kryštálov: teplota topenia 134 až 135 °C;  $[\alpha]^{21}_D +130^\circ$  (c 1,1, chloroform); EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 428 (1, M<sup>+</sup>).

#### Príklad 5

(R)-2-(7-N,N-Dibenzylamino-8-amino-1,2,3,4-tetrahydronaftalén)

(R)-N-(7-N,N-Dibenzylamino-5,6,7,8-tetrahydro-1-naftyloxy)-2-hydroxy-2-metyl-propiónamid (7,4 g, 17 mmol) sa rozpustil v zmesi etanolu (200 ml) a vodnom roztoku 20 % HCl (300 ml) a zmes sa zahrievaťa pod refluxom počas 8 hodín. Etanol sa odparil vo vákuu a zostávajúci roztok sa dvakrát premýsal dietyléterom a ochladil sa na ľadovom kúpeľi. Po zalkalizovaní so 45 % vodným roztokom hydroxídu sodného sa zmes extrahovala s metylénchloridom. Spojené organické fázy sa vysušili ( $\text{Na}_2\text{SO}_4$ ), prefiltrovali a odparili vo vákuu. Prečistenie na silikagélovej kolóne s použitím chloroformu ako elučného činidla poskytlo 3,8 g (výtažok 76 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme bledohnedého oleja:  $[\alpha]^{21}_D +124^\circ$  (c 0,9, chloroform); EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 342 (92, M<sup>+</sup>).

#### Príklad 6

(R)-1-(7-N,N-Dibenzylamino-5,6,7,8-tetrahydro-1-naftyloxy)-4-N-metylpirazin-2,6-dión

1,I'-Karbonyldiimidazol (6,0 g, 37 mmol) sa za miešania pridal k suspenzii kyseliny metyliminodiocovej (2,7 g, 18 mmol) v bezvodom tetrahydrofuranu (250 ml). Reakčná zmes sa zahrievaťa pod refluxom počas 1,5 hodiny. Potom sa pridal (R)-2-N,N-dibenzylamino-8-amino-1,2,3,4-tetrahydronaftalén (5,7 g, 17 mmol) a v miešaní pod refluxom sa pokračovalo počas 17 hodín. Pridalo sa ďalšie množstvo 1,I'-karbonyldiimidazolu (2,9 g, 18 mmol) a v miešaní pod refluxom sa pokračovalo počas ďalších 17 hodín. Rozpúšťadlo sa odparilo vo vákuu a surový produkt sa prečistil na silikagélovej kolóne s použitím zmesi chloroform/ethanol nasýtenej s NH<sub>3</sub> (100 : 0,5) ako elučného činidla. Výtažok: 6,6 g (87 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme oleja:  $[\alpha]^{21}_D +90^\circ$  (c 0,52, chloroform); EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 453 (8, M<sup>+</sup>).

#### Príklad 7

(R)-2-(7-N,N-Dibenzylamino-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalén)

(R)-1-(7-N,N-Dibenzylamino-5,6,7,8-tetrahydro-1-naftyloxy)-4-metylpirazin-2,6-dión (1,4 g, 3,1 mmol) sa pridal k suspenzii hydridu hlinitoliténeho (0,57 g, 15 mmol) v bezvodom dietyléteri (70 ml). Reakčná zmes sa zahrievaťa pod refluxom počas 7 hodín. Reakčná zmes sa rýchle schladila pridaním vody (0,60 ml), 15 % vodného hydroxídu sodného (0,60 ml) a znova vody (1,8 ml). Zmes sa prefiltrovala, vysušila ( $\text{Na}_2\text{SO}_4$ ) a odparila vo vákuu. Prečistenie na silikagélovej kolóne s použitím zmesi chloroform/ethanol nasýtenej s NH<sub>3</sub> (100 : 2) ako elučného činidla poskytlo 1,0 g (výtažok 79 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme viskózneho oleja:  $[\alpha]^{21}_D +53^\circ$  (c 0,5, chloroform); EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 425 (2, M<sup>+</sup>).

#### Príklad 8

(R)-5-Bróm-2-N,N-dibenzylamino-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalén

Do roztoku (R)-2-N,N-dibenzylamino-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalénu (2,8 g, 6,5 mmol) a octanu sodného (6,8 g, 83 mmol) v kyseline octovej (100 ml) sa v jednom podiele pridal bróm (370  $\mu$ l, 7,2 mmol) a re-

akčná zmes sa miešala počas 5 minút. Rozpúšťadlo sa odparilo vo vákuu a zostávajúca pevná látka sa rozdelila medzi vodu a metylénchlorid a ochladila sa na ľadovom kúpeľi. Vodná fáza sa zalkalizovala s 2 M vodným roztokom hydroxidu sodného a fázy sa oddelili. Organická fáza sa vysušila ( $\text{Na}_2\text{SO}_4$ ), prefiltrovala a odparila vo vákuu, čím sa získal surový produkt, ktorý sa prečistil na silikagélovej kolóne s použitím zmesi chloroform/etanol nasýtenej s  $\text{NH}_3$  (100 : 2) ako elučného činidla. Výtažok: 2 g (61 %) viskózneho hnedého oleja: EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 503 a 505 (0,6,  $\text{M}^+$ )

#### Príklad 9

(*R*)-2-*N,N*-Dibenzylamino-5-hydroxy-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalén

K roztoku (*R*)-2-*N,N*-dibenzylamino-5-methoxy-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalénu (2,1 g, 4,7 mmol) v kyseline octovej (40 ml) sa pridal 47 % vodný roztok kyseliny bromovodíkovej (20 ml) a reakčná zmes sa zahrievala pod refluxom počas 7 hodín. Rozpúšťadlo sa odparilo vo vákuu a zvyšok sa rozpustil vo vode (75 ml) a ochladil sa na ľadovom kúpeľi. Roztok sa zalkalizoval s 2 M vodným roztokom hydroxidu sodného a extrahalo sa s metylénchloridom. Fázy sa oddelili a organická fáza sa vysušila ( $\text{Na}_2\text{SO}_4$ ), prefiltrovala a odparila vo vákuu. Prečistenie na silikagélovej kolóne s použitím zmesi chloroform/metanol/koncentrovaný hydroxid amónny (95 : 5 : 0,5) ako elučné činidlo poskytlo 6,0 g (výtažok 51 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme viskózneho oleja:  $[\alpha]^{21}_D +72^\circ$  ( $c$  1,0, chloroform); EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 411 (2,  $\text{M}^+$ )

#### Príklad 10

(*R*)-2-Amino-5-hydroxy-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalén

Do roztoku (*R*)-2-*N,N*-dibenzylamino-5-hydroxy-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalénu (0,70 g, 1,6 mmol) a mravčanu amónneho (2,4 g, 38 mmol) v metanolе (50 ml) sa pridal paládium (10 %) na aktivovanom uhlíku. Zmes sa refluxovala počas 4 hodín a paládium sa potom odfiltrovalo. Rozpúšťadlo sa odparilo vo vákuu a zvyšok sa rozdelil medzi dietyléter a 2 M hydroxid amónny. Organická fáza sa oddelila, vysušila ( $\text{Na}_2\text{SO}_4$ ), prefiltrovala a odparila vo vákuu. Zvyšok sa premýl vodom a dietyléterom a potom sa vysušil vo vákuu. Výtažok: 200 mg (44 %) sivých kryštálov: teplota topenia 238 až 239 °C;  $[\alpha]^{21}_D +43^\circ$  ( $c=0,5$ , chloroform); EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 261 (65,  $\text{M}^+$ )

#### Príklad 11

(*R*)-N-[5-Hydroxy-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-butoxybenzamid

Do ľadovo chladeného roztoku (*R*)-2-amino-5-hydroxy-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalénu (100 mg, 0,38 mmol) a trietylaminu (79  $\mu\text{l}$ , 0,57 mmol) v *N,N*-dimetylformamide (30 ml) sa po kvapkách pridal 4-butoxybenzoylchlorid v *N,N*-dimetylformamide (5 ml). Po pridaní sa reakčná zmes miešala pri teplote prostredia počas 15 minút. Rozpúšťadlo sa odparilo vo vákuu a zvyšok sa prečistil na silikagélovej kolóne s použitím zmesi chloroform/metanol/koncentrovaný hydroxid amónny (95 : 5 : 0,5) ako elučné činidlo. Výtažok: 73 mg (44 %) vo forme amorfnnej pevnej látky: teplota topenia 125 °C (rozklad);  $[\alpha]^{21}_D -20^\circ$  ( $c=0,25$ , chloroform); EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 437 (16,  $\text{M}^+$ ).

#### Príklad 12

(*R*)-2-*N,N*-Dibenzylamino-8-(pirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalén

(*R*)-2-*N,N*-Dibenzylamino-8-amino-1,2,3,4-tetrahydronaftalén (9,8 g, 39 mmol) a bis-(2-chlóretyl)amínhydrochlorid (5,5 g, 32 mmol) sa rozpustil v n-butanole (80 ml). Reakčná zmes sa miešala pri teplote 100 °C a po 65 hodinách sa zmes prefiltrovala a rozpúšťadlo sa odparilo vo vákuu. Prečistenie na silikagélovej kolóne s použitím zmesi chloroform/metanol/koncentrovaný hydroxid amónny (95 : 5 : 0,5) ako elučné činidlo poskytlo 6,0 g (výtažok 51 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme viskózneho oleja:  $[\alpha]^{21}_D +72^\circ$  ( $c$  1,0, chloroform); EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 411 (2,  $\text{M}^+$ )

#### Príklad 13

(*R*)-2-Amino-8-(pirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalén

Do roztoku (*R*)-2-*N,N*-dibenzylamino-8-(pirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalénu (5,5 g, 13 mmol) v metanole (400 ml) sa pridal mravčan amónny (20 g, 0,32 mol) a paládium (10 %) na aktivovanom uhlíku (1,9 g). Zmes sa refluxovala počas jednej hodiny a potom sa paládium odfiltrovalo. Rozpúšťadlo sa odparilo vo vákuu a zvyšok sa rozdelil medzi metylénchlorid a 2 M roztok hydroxidu amónneho. Organická fáza sa oddelila, vysušila ( $\text{Na}_2\text{SO}_4$ ), prefiltrovala a odparila vo vákuu, čím sa získal surový produkt, ktorý sa prečistil na silikagélovej kolóne s použitím zmesi chloroform/etanol/koncentrovaný hydroxid amónny (80 : 20 : 2,5) ako elučné činidlo. Výtažok: 2,4 g (76 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme oleja:  $[\alpha]^{21}_D +9,9^\circ$  ( $c$  1,0, chloroform); EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 231 (24,  $\text{M}^+$ )

#### Príklad 14

(*R*)-2-Amino-5-bróm-8-(pirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalén

Zlúčenina uvedená v názve sa pripravila z (*R*)-2-amino-8-(pirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalénu postupom podľa všeobecného spôsobu z príkladu 8. Prečistenie na silikagélovej kolóne s použitím zmesi metylénchlorid/etanol/koncentrovaný hydroxid amónny (80 : 20 : 2) ako elučné činidlo, poskytlo 0,8 g (výtažok 67 %) viskózneho bledohnedého oleja:  $[\alpha]^{21}_D -6,2^\circ$  ( $c=1$ , chloroform); EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 309 a 311 (3,5,  $\text{M}^+$ )

#### Príklad 15

terc-Butyl (*R*)-4-(7-amino-4-bróm-5,6,7,8-tetrahydro-1-nafty)piperazin-1-karboxylát

Do ľadom chladeného roztoku (*R*)-2-amino-5-bróm-8-(pirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalénu (0,8 g, 2,6 mmol) a trietylaminu (0,53 ml, 3,9 mmol) v metylénchloride (50 ml) sa pridal di-terc-butylkarbonát (0,56 g, 2,6 mmol) rozpustený v metylénchloride (10 ml). Po pridaní sa reakčná zmes nechala miešať pri laboratórnej teplote počas jednej hodiny. Pridala sa voda (10 ml) a zmes sa ochladila na ľadovom kúpeľi. Vodná fáza sa zalkalizovala s 2 M vodným roztokom hydroxidu sodného a fázy sa oddelili. Organická fáza sa vysušila ( $\text{Na}_2\text{SO}_4$ ), prefiltrovala a odparila vo vákuu, čím sa získal surový produkt, ktorý sa prečistil na silikagélovej kolóne s použitím zmesi chloroform/metanol/koncentrovaný hydroxid amónny (95 : 5 : 0,5) ako elučné činidlo. Výtažok: 0,41 g (38 %) viskózneho bezfarebného oleja:  $[\alpha]^{21}_D +13^\circ$  ( $c=1$ , chloroform); EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 409 a 411 (75,  $\text{M}^+$ )

#### Príklad 16

(*R*)-N-[5-Bróm-8-(4-terc-butyloxykarbonylpiperazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid

Kyselina 4-morfolinobenzoová (0,50 g, 2,4 mmol; opísaná v: Degutis, J.; Rasteikiene, L.; Degutiene, A. *Ž.Org. Chim.* 1978, 14(10), 2060-2064) sa rozpustila v tionylchloride (10 ml). Po 2 minútach sa tionylchlorid odparil vo vákuu a zvyšok sa nechal reagovať s toluénom a rozpúšťadlo sa znova odparilo vo vákuu. Surová chlorid kyseliny (81 mg, 0,6 mmol) sa rozpustil v methylénchloride (10 ml) a po kvapkách sa pridal do roztoku terc-butylesteru kyseliny (*R*)-4-(7-amino-4-bróm-5,6,7,8-tetrahydro-1-nafty)piperazin-1-karboxylovej (140 mg, 0,34 mmol) a trietylaminu (71 µl, 0,51 mmol) v methylénchloride (10 ml). Po pridaní sa reakčná zmes miešala pri teplote prostredia počas 15 minút a potom sa premýla so zriedeným vodným roztokom hydrogenuhlíčtanu sodného a fázy sa oddeli. Organická fáza sa vysušila ( $\text{Na}_2\text{SO}_4$ ), prefiltrovala a odparila vo vákuu a zvyšok sa prečistil na silikágelovej kolóne s použitím zmesi chloroform/ethanol nasýtenej s  $\text{NH}_3$  (100 : 2) ako elučného činidla. Výťažok: 160 mg (79 %) viskózneho bezfarebného oleja:  $[\alpha]^{21}_{\text{D}} -11^\circ$  ( $c=1$ , chloroform); TSPMS  $m/z$  (relatívna intenzita) 599 a 601 (35,  $\text{M}^+ + 1$ ).

#### Priklad 17

(*R*)-*N*-[5-Bróm-8-(piperazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid

Do ľadovo chladného roztoku (*R*)-*N*-[5-bróm-8-(4-terc-butyoxykarbonylpiperazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamidu (150 mg, 0,26 mmol) v methylénchloride (20 ml) sa pridala kyselina trifluórooctová (0,7 ml). Reakčná zmes sa miešala pri laboratórnej teplote počas 20 hodín. Rozpúšťadlo sa odparilo vo vákuu a zvyšok sa rozpustil vo vode (20 ml), zalkalizoval sa s 2 M vodným roztokom hydroxidu sodného a extrahoval sa s methylénchloridom. Fázy sa oddeli a organická fáza sa vysušila ( $\text{Na}_2\text{SO}_4$ ), prefiltrovala a zahustila vo vákuu. Zvyšok sa prečistil na silikágelovej kolóne s použitím zmesi chloroform/metanol/koncentrovaný hydroxid amónny (90 : 10 : 1) ako elučné činidlo. Výťažok: 94 mg (72 %) bielych kryštálov: teplota topenia 228 až 229 °C;  $[\alpha]^{21}_{\text{D}} -6^\circ$  ( $c=1$ , chloroform); EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 498 a 500 (1,5,  $\text{M}^+$ )

#### Priklad 18

(*R*)-2-Amino-8-(4-metylpirerazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalén

Do roztoku (*R*)-2-*N,N*-dibenzylamino-8-(4-metylpirerazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalénu (4,0 g, 9,4 mmol) v metanole (250 ml) sa pridal mrvčan amónny (14 g, 56 mmol) a paládium (10 %) na aktivovanom uhlíku (1,4 g). Zmes sa refluxovala počas 3 hodín a paládium sa potom odfiltrovalo. Rozpúšťadlo sa odparilo vo vákuu a zvyšok sa rozdelil medzi methylénchlorid a 2 M roztok hydroxidu amónneho. Organická fáza sa oddeli, vysušila ( $\text{Na}_2\text{SO}_4$ ), prefiltrovala a odparila vo vákuu, čím sa získal surový produkt, ktorý sa prečistil na silikágelovej kolóne s použitím zmesi chloroform/metanol/koncentrovaný hydroxid amónny (90 : 9 : 0,5) ako elučné činidlo. Výťažok: 1,9 g (83 %) vo forme oleja:  $[\alpha]^{21}_{\text{D}} -2,7^\circ$  ( $c=1,0$ , chloroform); EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 245 (5,  $\text{M}^+$ ).

#### Priklad 19

(*R*)-2-Amino-5-bróm-8-(4-metylpirerazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalén

Zlúčenina uvedená v názve sa pripravila z (*R*)-2-amino-8-(4-metylpirerazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalénu postupom podľa všeobecného spôsobu z prikladu 8. Prečistenie na silikágelovej kolóne s použitím zmesi chloroform/ethanol/koncentrovaný hydroxid amónny (80 : 20 : 2) ako elučné činidlo poskytlo 630 mg (výťažok 89 %) viskózneho bezfareb-

ného oleja: EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 323 a 325 (20,  $\text{M}^+$ )

#### Priklad 20

(*R*)-*N*-[5-Bróm-8-(4-metylpirerazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid

Zlúčenina uvedená v názve sa pripravila z (*R*)-2-amino-5-bróm-8-(4-metylpirerazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalénu postupom podľa všeobecného spôsobu z prikladu 16. Prečistenie na silikágelovej kolóne s použitím zmesi chloroform/metanol/koncentrovaný hydroxid amónny (95 : 5 : 1) ako elučné činidlo poskytlo 100 mg (výťažok 62 %) bielych kryštálov: teplota topenia 245 až 246 °C  $[\alpha]^{21}_{\text{D}} -23^\circ$  ( $c=1$ , chloroform); EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 512 a 514 (1,  $\text{M}^+$ ).

#### Priklad 21

(*R*)-2-Amino-8-bróm-5-metoxy-1,2,3,4-tetrahydronaftalén hydrochlorid

(*R*)-2-Amino-5-metoxy-1,2,3,4-tetrahydronaftalén hydrochloridu (5,0 g, 23 mmol) sa rozpustil v kyseline octovej (300 ml) pod dusíkovou atmosférou. Pridal sa octan sodný (5,5 g, 70 mmol) a potom sa v jednom podiele pridal bróm (3,5 g, 23 mmol). Zmes sa miešala počas 5 minút pri laboratórnej teplote. Rozpúšťadlo sa odstránilo vo vákuu, čím sa získal pevný zvyšok, ktorý sa rozdelil medzi etylacetát a  $\text{NaOH}$  (2 M). Vrstvy sa oddeli a vodná fáza sa dvakrát extrahovala s etylacetátom. Organické vrstvy sa spojili a vysušili ( $\text{Na}_2\text{SO}_4$ ). Rozpúšťadlo sa odstránilo vo vákuu, čím sa získal hnedý olejovitý zvyšok. Hydrochloridová soľ sa vyzrážala zo zmesi dietyléter/methylénchlorid pridaním HCl v dietylétere (3 M). Výťažok: 7,7 g (94 %). Rekryštalizácia z metanolu poskytla zlúčeninu uvedenú v názve vo forme ihličkových kryštálov: Teplota topenia 264 až 265 °C;  $[\alpha]^{21}_{\text{D}} +54^\circ$  ( $c=1$ , MeOH); EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 257 (30,  $\text{M}^+, {}^{81}\text{Br}$ ), 255 (31,  $\text{M}^+, {}^{79}\text{Br}$ ).

#### Priklad 22

(*R*)-8-Bróm-2-*N,N*-dibenzylamino-5-metoxy-1,2,3,4-tetrahydronaftalén

(*R*)-2-Amino-8-bróm-5-metoxy-1,2,3,4-tetrahydronaftalén hydrochlorid (4,5 g, 17,5 mmol), benzylbromid (6,6 g, 38 mmol), uhličitan draseliny (9,7 g, 70 mmol) a jodid draseliny (100 mg, katalytické množstvo) sa zmiešali s acetonitrílom (250 ml) pod dusíkovou atmosférou a zmes sa refluxovala počas 18 hodín. Rozpúšťadlo sa odstránilo vo vákuu a zvyšok sa rozdelil medzi etylacetát a amoniak (2 M). Vrstvy sa oddeli a organická vrstva sa vysušila ( $\text{MgSO}_4$ ). Rozpúšťadlo sa odstránilo vo vákuu, čím sa získal zvyšok, ktorý sa prečistil okamžitou chromatografiu na silikágeli s použitím zmesi hexán/methylénchlorid 8 : 2 ako elučného činidla. Získala sa zlúčenina uvedená v názve vo forme oleja. Výťažok: 7,5 g (98 %):  $[\alpha]^{21}_{\text{D}} +87^\circ$  ( $c=1$ , MeOH); EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 437 (12,  $\text{M}^+, {}^{81}\text{Br}$ ), 435 (13,  $\text{M}^+, {}^{79}\text{Br}$ ).

#### Priklad 23

(*R*)-2-*N,N*-Dibenzylamino-5-metoxy-8-(4-metylpirerazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalén

Do roztoku (*R*)-8-Bróm-2-*N,N*-dibenzylamino-5-metoxy-1,2,3,4-tetrahydronaftalénu (19 g, 44 mmol) v suchom toluéne (500 ml) sa pod argónovou atmosférou pridal *N*-metylpirerazin (5,9 ml, 53 mmol), tris(dibenzylidénacetón)dipaládium(0) (0,41 g, 0,44 mmol), (*R*)-BINAP (0,82 g, 1,3 mmol) a terc-butoxid sodný (0,40 mg, 4,2 mmol). Tmavý roztok sa miešal pri teplote 85 °C počas 23 hodín a potom sa ochladil, prefiltroval a odparil vo vákuu. Prečistenie na silikágelovej kolóne s použitím zmesi chloroform/ethanol nasýte-

nej s  $\text{NH}_3$  (100 : 2) ako elučného činidla poskytlo 19 g (výťažok 97 %) viskózneho bezfarebného oleja:  $[\alpha]^{21}_{\text{D}} +72^\circ$  ( $c=1$ , chloroform); EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 455 (15,  $\text{M}^+$ ).

#### Príklad 24

(*R*)-2-Amino-5-metoxo-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalén

Zlúčenina uvedená v názve sa pripravila z (*R*)-2-*N,N*-dibenzylamino-5-metoxo-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalénu postupom podľa všeobecného spôsobu z príkladu 10. Výťažok: 5,3 g (82 %) viskózneho bezfarebného oleja:  $[\alpha]^{21}_{\text{D}} +20^\circ$  ( $c=1,1$ , chloroform); EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 275 (53,  $\text{M}^+$ ).

#### Príklad 25

(*R*)-*N*-[5-Metoxo-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid

Do roztoku kyseliny 4-morfolinobenzoovej (0,92 g, 4,5 mmol; opísanej v: Degutis, J.; Rasteikiene, L.; Degutiene, A. Ž. Org. Chim. 1978, 14(10), 2060-2064) v bezvodom *N,N*-dimetylformamide (75 ml) sa pridal 1,1'-karbonyldimidazol (0,76 g, 4,8 mmol) a reakčná zmes sa zahrieva pri teplote 75 °C. Ked' sa zastavil vývoj oxidi uhličitého (po 45 minútach), reakčná zmes sa ochladila na laboratórnu teplotu a pridal sa roztok (*R*)-2-amino-5-metoxo-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-naftalénu (1,2 g, 4,2 mmol) rozpusteného v bezvodom *N,N*-dimetylformamide (20 ml). Reakčná zmes sa nechala miešať pri laboratórnej teplote počas 48 hodín a rozpúšťadlo sa odparilo vo vákuu. Prečistenie na silikagélovej kolóne s použitím zmesi chloroform/metanol/koncentrovaný hydroxid amónny (180 : 5 : 0,5) ako elučné činidlo s následnou rekryštalizáciou z etylacetátu s niekoľkými kvapkami metanolu poskytlo 1,0 g (výťažok 53 %) bielych kryštálov: teplota topenia 237 až 238 °C  $[\alpha]^{21}_{\text{D}} -40^\circ$  ( $c=1$ , chloroform); EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 464 (5,  $\text{M}^+$ ).

#### Príklad 26

(*R*)-*N*-[5-Hydroxy-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-kyánbenzamid

Zlúčenina uvedená v názve sa pripravila z (*R*)-2-amino-5-hydroxy-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalénu postupom podľa všeobecného spôsobu z príkladu 11. Prečistenie na silikagélovej kolóne s použitím zmesi chloroform/metanol/koncentrovaný hydroxid amónny (95 : 5 : 0,5) ako elučné činidlo poskytlo 71 mg (výťažok 45 %) bledo-hnedých kryštálov: teplota topenia 144 °C (spekanie);  $[\alpha]^{21}_{\text{D}} +15^\circ$  ( $c=0,25$ , metanol); EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 390 (12,  $\text{M}^+$ ).

#### Príklad 27

(*R*)-*N*-[5-Metoxo-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolino-karbonylbzamid

Zlúčenina uvedená v názve sa pripravila z (*R*)-2-amino-5-metoxo-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalénu postupom podľa všeobecného spôsobu z príkladu 16. Prečistenie na silikagélovej kolóne s použitím zmesi chloroform/metanol/koncentrovaný hydroxid amónny (96 : 4 : 0,3) ako elučné činidlo poskytlo po rekryštalizácii zo zmesi etylacetát/dietyléter 93 mg (výťažok 52 %) bielych kryštálov: teplota topenia 209 až 210 °C;  $[\alpha]^{21}_{\text{D}} -18^\circ$  ( $c=1$ , chloroform); EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 492 (36,  $\text{M}^+$ ).

#### Príklad 28

(*R*)-*N*-[5-Bróm-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolino-karbonylbzamid

Zlúčenina uvedená v názve sa pripravila z (*R*)-2-amino-5-bróm-8-(4-metyl-piperazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalénu postupom podľa všeobecného spôsobu z príkladu 16. Prečistenie na silikagélovej kolóne s použitím zmesi chloroform-/metanol/koncentrovaný hydroxid amónny (96 : 4 : 0,3) ako elučné činidlo poskytlo po rekryštalizácii zo zmesi etylacetát/dietyléter 110 mg (výťažok 64 %) bielych kryštálov: teplota topenia 228 až 230 °C;  $[\alpha]^{21}_{\text{D}} -10^\circ$  ( $c=1$ , chloroform); EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 540 a 542 (32,  $\text{M}^+$ ).

#### Príklad 29

Metylester kyseliny 5-metoxo-8-nitro-1,2,3,4-tetrahydronaftalén-2-karboxylovej

Metylester kyseliny 5-metoxo-1,2,3,4-tetrahydronaftalén-2-karboxylovej (1,1 g, 5 mmol; opísaný v: Johnson, D. W.; Mander, L. N. Aust. J. Chem. 1974, 8, 1277-1286) rozpustený v anhydride kyseliny octovej (20 ml), sa nechal reagovať so 70 % kyselinou dusičnou (0,4 ml) pri teplote 0 °C počas jednej hodiny a zmes sa vliaľa do zmesi l-ad-voda a dietyléter. Organická fáza sa oddelila, odparila vo vákuu a zvyšok sa trituroval s diizopropyléterom, čím sa získalo 0,27 g (20 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme kryštálov: teplota topenia 100 až 104 °C; EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 265 (35,  $\text{M}^+$ ).

#### Príklad 30

5-Metoxo-8-nitro-1,2,3,4-tetrahydronaftalén-2-karboxylová kyselina

Zmes metylesteru kyseliny 5-metoxo-8-nitro-1,2,3,4-tetrahydronaftalén-2-karboxylovej (1,9 g, 7,1 mmol) v metanolе (20 ml) a 2 M NaOH (10 ml) sa refluxovala počas 1,5 hodín a rozpúšťadlá sa odparili vo vákuu. Zvyšok sa vytrepal do etylacetátu a okyslil. Organická fáza sa oddelila a vysušila a odparila vo vákuu, čím sa získalo 1,7 g (výťažok 95 %) kryštálov: teplota topenia (po rekryštalizácii zo zmesi diizopropyléter/etanol) 189 až 190 °C; EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 251 (30,  $\text{M}^+$ ).

#### Príklad 31

*N*-(4-Morfolinofenyl)-5-metoxo-8-nitro-1,2,3,4-tetrahydronaftalén-2-karboxamid

Zmes 5-metoxo-8-nitro-1,2,3,4-tetrahydronaftalén-2-karboxylovej kyseliny (1,3 g, 5 mmol), toluénu (20 ml) a tionylchloridu (1,8 ml, 25 mmol) sa zahrieva pri teplote 80 °C počas jednej hodiny. Rozpúšťadlá sa odstránilo vo vákuu a zvyšok, rozpustený v metylénchloride (10 ml), sa pridal do roztoku 4-morfolinoanilínu (890 mg, 5 mmol) a trietylaminu (1,0 g, 10 mmol) v metylénchloride (20 ml) pri teplote 0 °C. Zmes sa miešala pri teplote 20 °C počas 2 hodín, pridala sa voda a zrazenina sa odfiltrovala, čím sa získalo výťažok 1,9 g (90 %) produktu uvedeného v názve vo forme kryštálov: teplota topenia 251 až 253 °C; EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 411 (100,  $\text{M}^+$ ).

#### Príklad 32

*N*-(4-Morfolinofenyl)-8-amino-5-metoxo-1,2,3,4-tetrahydronaftalén-2-karboxamid

Roztok *N*-(4-morfolinofenyl)-5-metoxo-8-nitro-1,2,3,4-tetrahydronaftalén-2-karboxamid (2,05 g, 5 mmol) a ditionit sodný (3,5 g, 20 mmol) v *N,N*-dimetyl-formamide (20 ml) a vode (2 ml) sa zahrieval pri teplote 90 °C počas 7 hodín. Po ochladení sa reakčná zmes rozdelila medzi vodu a etylacetát, fázy sa oddelili a organická fáza sa dvakrát premýla vodou a odparila sa vo vákuu. Zvyšok sa trituroval so zmesou diizopropyléter/etylacetát, čím sa získalo 1,4 g (výťažok 72 %) produktu uvedeného v názve vo forme kryštálov: teplota to-

penia 219 až 222 °C; EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 381 (70,  $M^+$ ).

#### Priklad 33

*N*-(4-Morfolinofenyl)-8-(4-metylpirazinyl)-5-metoxo-1,2,3,4-tetrahydronaftalén-2-karboxamid

Roztok *N*-(4-morfolinofenyl)-8-amino-5-metoxo-1,2,3,4-tetrahydronaftalén-2-karboxamidu (1,4 g, 3,5 mmol), bis(2-chlóretyl)metylamin hydrochloridu (960 mg, 5 mmol) a hydrogenuhičitanu sodného (420 mg, 5 mmol) v n-butanole (30 ml) sa zahrieval pri teplote 90 °C počas 5 hodín. Po ochladení sa pridal 2 M hydroxid amónny (30 ml) a zmes sa zahrievala pri teplote 50 °C počas jednej hodiny. Fázy sa oddelili, odparili vo vákuu a prečistili okamžitou chromatografiou na silikagélovej kolóne so zmesou chloroform/etanol/koncentrovaný hydroxid amónny 90/10/0,3 ako elučným činidlom. Výťažok: 320 mg (20 %) zlúčeniny uvedenej v názve: teplota topenia 230 až 232 °C; EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 464 (75,  $M^+$ ).

#### Priklad 34

*N*-(4-Morfolinokarbonylfenyl)-5-metoxo-8-nitro-1,2,3,4-tetrahydronaftalén-2-karboxamid

Zmes 5-metoxo-8-nitro-1,2,3,4-tetrahydronaftalén-2-karboxylovej kyseliny (1,0 g, 4 mmol), toluénu (20 ml), *N,N*-dimetylformamidu (10 kvapiek) a tionalchloridu (1,5 ml, 20 mmol) sa zahrievala pri teplote 60 °C počas jednej hodiny. Rozpúšťadlo sa odstránilo vo vákuu a zvyšok, rozpustený v metylénchloride (20 ml), sa pridal do roztoku 4-aminobenzoylmorfólinu (820 mg, 4 mmol, opisaného v: Devlin J. P. J. Chem. Soc. Perkin Trans I, 1975, 830-841) a trietylaminu (800 mg, 8 mmol) v metylénchloride (30 ml) pri teplote 5 °C. Po miešaní pri teplote 20 °C počas 2 hodín sa pridala voda a organická fáza sa oddelila, vysušila a rozpúšťadlo sa odstránilo vo vákuu. Olejovitý zvyšok sa kryštalizoval zo zmesi diizopropyléter/etylacetát, čím sa získalo 1,2 g (výťažok 73 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme kryštálov: teplota topenia 186 až 189 °C; EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 439 (20,  $M^+$ ).

#### Priklad 35

*N*-(Morfolinokarbonylfenyl)-8-amino-5-metoxo-1,2,3,4-tetrahydronaftalén-2-karboxamid

Roztok *N*-(4-morfolinokarbonylfenyl)-5-metoxo-8-nitro-1,2,3,4-tetrahydronaftalén-2-karboxamidu (1,3 g, 2,8 mmol) a ditionitu sodného (2,0 g, 11 mmol) v *N,N*-dimetylformamide (20 ml) a vode (2,5 ml) sa zahrieval pri teplote 85 °C počas 3 hodín. Po ochladení sa reakčná zmes rozdelila medzi vodu a etylacetát, fázy sa oddelili a organická fáza sa dvakrát premýla vodou a odparila vo vákuu. Zvyšok sa spracoval s diizopropyléterom, čím sa získalo 310 mg (výťažok 30 %) produktu uvedeného v názve vo forme kryštálov: EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 409 (100,  $M^+$ ).

#### Priklad 36

*N*-(Morfolinokarbonylfenyl)-8-(4-metylpirazin-1-yl)-5-metoxo-1,2,3,4-tetrahydronaftalén-2-karboxamid

Roztok *N*-(morfolinokarbonylfenyl)-8-amino-5-metoxo-1,2,3,4-tetrahydronaftalén-2-karboxamid (280 mg, 0,69 mmol), bis(2-chlóretyl)metylamin hydrochlorid (190 mg, 1,0 mmol) a hydrogenuhičitan sodný (84 mg, 1,0 mmol) v n-butanole (20 ml) sa zahrieval pri teplote 90 °C počas 5 h. Po ochladení sa pridal 2 M hydroxid amónny (10 ml) a zmes sa zahrievala pri teplote 50 °C počas jednej hodiny. Organická fáza sa odparila vo vákuu a zvyšok sa prečistil okamžitou chromatografiou na silikagélovej kolóne s použitím zmesi chloroform/etanol/koncentrovaný hydroxid amónny (90 : 10 : 0,5) ako eluč-

né činidlo, čím sa získalo 60 mg (18 %) zlúčeniny uvedenej v názve: EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 492 (50,  $M^+$ ).

#### Priklad 37

(*R*)-2-Amino-5-metoxo-8-(1-metylpiridin-4-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalén

(*R*)-8-Bróm-2-*N,N*-dibenzylamino-5-metoxo-1,2,3,4-tetrahydronaftalén (6,8 g, 16 mmol) sa rozpustil v bezvodom tetrahydrofurané (100 ml) pod dusíkovou atmosférou. Roztok sa ochladil na teplotu -78 °C a po kvapkách sa v priebehu 3 minút pridalo n-butyllitium (11,7 ml, 1,6 M, 19 mmol). Zmes sa miešala počas 5 minút a potom sa v priebehu 3 minút pridal *N*-metyl-4-piperidón (5,4 g, 48 mmol). Chladiaci kúpel' sa odstránil a teplota sa nechala vystúpiť na 0 °C, reakčná zmes sa potom rýchle ochladila pridaním vody. Vrstvy sa oddelili a organická vrstva sa vysušila ( $MgSO_4$ ). Rozpúšťadlo sa odstránilo vo vákuu, čím sa získal zvyšok, ktorý sa prečistil kryštalizáciou (etylacetát/hexán). Výťažok 5,8 g (77 %): EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 470 (2,  $M^+$ ). Kryštály (4,6 g, 9,8 mmol) sa rozpustili v toluéne a pridala sa kyselina p-toluénsulfónová (2,8 g, 15 mmol) a reakčná zmes sa miešala pri teplote refluxu počas 8 h pod dusíkom pri azeotropickom odstraňovaní vody v Dean-Starkovom odlučovači. Ochladená reakčná zmes sa premýla s 2 M vodným roztokom hydroxidu sodného a fázy sa oddelili, vysušili ( $MgSO_4$ ), prefiltrovali a odparili vo vákuu, čím sa získal viskózny olej: EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 452 (1,  $M^+$ ). Olej (0,6 g, 1,3 mmol) sa rozpustil v roztoku metanolu (30 ml) a vody (15 ml) a pridal sa mrvčan amónny (1,7 g, 26 mmol) a paládium (0,3 g: 10 % na aktivovanom uhliku). Zmes sa refluxovala počas 45 minút a paládium sa odfiltrovalo. Roztok sa odparil vo vákuu a zvyšok sa rozdelil medzi etylacetát a 2 M roztok hydroxid amónneho. Organická fáza sa oddelila, vysušila ( $Na_2SO_4$ ), prefiltrovala a odparila vo vákuu, čím sa získalo 300 mg (výťažok 95 %) zlúčeniny uvedenej v názve.

#### Priklad 38

(*R*)-[5-Metoxo-8-(1-metylpiridin-4-yl)-1,2,3,4-tetrahydronafto-2-nafty]-4-morfolino-benzamid

Zlúčenina uvedená v názve sa pripravila z (*R*)-2-amino-5-metoxo-8-(1-metylpiridin-4-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalénu postupom podľa všeobecného spôsobu z príkladu 16. Prečistenie na silikagélovej kolóne s použitím zmesi metylénchlorid/etanol/koncentrovaný hydroxid amónny (10 : 1 : 0,5) ako elučné činidlo poskytlo 135 mg (výťažok 53 %) kryštálov: teplota topenia 237 - 242 °C (rozklad.);  $[\alpha]^{21}_D -2^\circ$  ( $c=0,5$ , chloroform); EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 463 (15,  $M^+$ ).

#### Priklad 39

Chromatografická príprava enantiomérov *N*-(4-morfolinofenyl)-8-(4-metylpirazinyl)-5-metoxo-1,2,3,4-tetrahydronaftalén-2-karboxamidu

*N*-(4-Morfolinofenyl)-8-(4-metylpirazinyl)-5-metoxo-1,2,3,4-tetrahydronaftalén-2-karboxamid (5 mg) sa rozpustil v 4 ml elučného činidla pozostávajúceho z acetonitrílu a pH 3,0 fosfátového pufra,  $\mu = 0,1$  (62,5 : 37,5, obj./obj.). Tento roztok sa prečistil na Nucleosil 7  $C_{18}$  kolóne (25 x 250 mm) s uvedenou mobilnou fázou, aby sa odstránilo nečistoty s neskorým eluovaním. Spojené frakcie hlavnnej zložky sa zahustili pri zníženom tlaku pri teplote 35 až 39 °C. Zvyšok sa rozpustil v 30 ml elučného činidla pozostávajúceho z 10 mM octanu amónneho, diethylaminu a kyseliny octovej (4000+2+2, obj./obj./obj., pH 5,26) a chirálnej semi-priprave enantiomérov *N*-(4-morfolinofenyl)-8-(4-metylpirazinyl)-5-metoxo-1,2,3,4-tetrahydronaftalén-2-karboxamidu sa uskutočnila na Chiral AGP semi-

preparatívnej kolóne (10 x 150 mm) s použitím predkolóny s rovnakou stacionárnou fázou. Použila sa prietoková rýchlosť 2,0 ml/min. a detekcia sa monitorovala pri 260 nm. Frakcie obidvoch enantiomérov sa zachytily oddelené a zahustili sa na objem približne 5 ml pri zniženom tlaku pri teplote 35 až 39 °C. Zahustené frakcie sa adjustovali na pH 10 až 11 s 5 M NaOH a extrahovali sa s chloroformom. Dve organické fázy sa premýli vodou a vysušili sa s bezvodým síranom horečnatým. Po prefiltrovaní cez sklenenú vatu sa organické filtry odparili vo vákuu, čím sa získali dva enantioméry ako dve bledožlté pevné látky.

#### Príklad 40

(R)-2-N,N-Dibenzylamino-5-(1-hydroxyethyl)-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalén

(R)-5-Bróm-2-N,N-dibenzylamino-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalén (1,4 g, 2,8 mmol) sa rozpustil v čerstvo predestilovanom tetrahydrofurané (100 ml), premýtym argónom a ochladil sa na teplotu -78 °C. Ku tomuto roztoku sa pridalo terc-butyllitium (2,6 ml, 1,4 M v pentáne, 3,7 mmol) a načervenalý roztok sa miešal pri teplote prostredia počas 10 minút. Pridal sa acetaldehyd (320 µL, 5,7 mmol) a reakčná zmes sa miešala pri teplote -78 °C počas 10 minút, pri teplote 0 °C počas 2 hodín a pri laboratórnej teplote počas 10 minút. Reakčná zmes sa rýchle ochladila vodou a rozpúšťadlo sa odparilo vo vákuu. Zvyšok sa rozdelil medzi dietyléter (100 ml) a 2 M NH<sub>3</sub> (20 ml) a vodná fáza sa extrahovala s dietyléterom (20 ml). Spojené organické vrstvy sa premýli soľankou (20 ml) a vysušili (MgSO<sub>4</sub>). Rozpúšťadlo sa odparilo, čím sa získali 2,0 g surového produktu. Prečistenie pomocou stĺpcovej chromatografie na silikageli s použitím zmesi chloroform/metanol/koncentrovaný NH<sub>3</sub> (95 : 5 : 0,5) ako elučné činidlo poskytlo 910 mg (výtažok 68 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme bielej pevnnej látky: ESI m/z (relatívna intenzita) 470 (100, M<sup>+</sup>).

#### Príklad 41

(R)-2-Amino-5-etyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalén

(R)-2-N,N-Dibenzylamino-5-(1-hydroxyethyl)-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalén (1,6 g, 3,4 mmol) sa rozpustil v kysline octovej (80 ml) a zmes sa miešala pri teplote 100 °C počas 2 hodín. Rozpúšťadlo sa odparilo vo vákuu a zvyšok sa rozpustil v metanole (150 ml). Pridalo sa paládium (10 %) na aktívnom uhli (600 mg) a roztok sa premýli dusíkom. K tomuto roztoku sa pridal mravčan amónny (1,7 g, 28 mmol) a reakčná zmes sa miešala pri teplote 65 °C počas 2 hodín. Katalyzátor sa odfiltroval a rozpúšťadlo sa odparilo vo vákuu, čím sa získalo 1,3 g surového produktu. Zvyšok sa rozdelil medzi metylénchlorid (120 ml) a 2 M NH<sub>3</sub> (30 ml). Organická fáza sa premýla soľankou (20 ml) a vysušila (MgSO<sub>4</sub>). Rozpúšťadlo sa odparilo vo vákuu, pričom sa získalo 740 mg (výtažok 79 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme bielej polokryštalkej pevnnej látky: EIMS (70 eV) m/z (relatívna intenzita) 273 (24, M<sup>+</sup>).

#### Príklad 42

(R)-N-[5-Etyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalén-2-naftyl]-4-morfolinobenzamid

Kyselina 4-morfolinobenzoová (64 mg, 0,31 mmol) sa rozpustila v suchom N,N-dimetylformamide (1 ml) a pridal sa 1,1'-karbonyldiimidazol (52 mg, 0,32 mmol). Reakčná zmes sa miešala pri teplote 75 °C počas jednej hodiny a ochladila sa na laboratórnu teplotu. Pridal sa roztok (R)-2-amino-5-etyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalénu (1,4 g, 2,8 mmol) a reakčná zmes sa miešala pri teplote 75 °C počas 2 hodín. Reakčná zmes sa miešala pri teplote 0 °C počas 2 hodín a pri laboratórnej teplote počas 10 minút. Reakčná zmes sa rýchle ochladila vodou a rozpúšťadlo sa odparilo vo vákuu. Zvyšok sa rozdelil medzi dietyléter (100 ml) a 2 M NH<sub>3</sub> (20 ml) a vodná fáza sa extrahovala s dietyléterom (20 ml). Spojené organické vrstvy sa premýli soľankou (20 ml) a vysušili (MgSO<sub>4</sub>). Rozpúšťadlo sa odparilo, čím sa získalo 1,3 g surového produktu. Prečistenie pomocou stĺpcovej chromatografie na silikageli s použitím zmesi chloroform/metanol/koncentrovaný NH<sub>3</sub> (95 : 5 : 0,5) ako elučné činidlo poskytlo 670 mg (výtažok 51 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme bielej pevnnej látky: ESI m/z (relatívna intenzita) 491 (100, M<sup>+</sup>).

naftalénu (80 mg, 0,29 mmol) v suchom N,N-dimetylformamide (3 ml) a reakčná zmes sa miešala pri laboratórnej teplote počas 14 hodín. Rozpúšťadlo sa odparilo a zvyšok sa vysušil vo vákuu. Surový produkt sa prečistil pomocou preparatívnej TLC na oxide kremičitom s použitím zmesi chloroform/-metanol/koncentrovaný NH<sub>3</sub> (95 : 5 : 0,5) ako elučné činidlo, pričom sa získalo 85 mg (výtažok 59 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme bielej pevnnej látky: teplota topenia 234 °C (rozklad); EIMS (70 eV) m/z (relatívna intenzita) 462 (27, M<sup>+</sup>); [α]<sup>21</sup><sub>D</sub> -48° (c 0,09, chloroform).

#### Príklad 43

(R)-N-[5-Etyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalén-2-naftyl]-4-morfolinokarbonylbenzoová

Kyselina 4-morfolinokarbonylbenzoová (180 mg, 0,77 mmol; opisaná v: J. Med. Chem. 1994, 37(26), 4538-4554) a 1,1'-karbonyldiimidazol (130 mg, 0,80 mmol) sa rozpustili v suchom N,N-dimetylformamide (3 ml) a zmes sa miešala pri teplote 75 °C počas 2 hodín. Po ochladení na laboratórnu teplotu sa pridal roztok (R)-2-amino-5-etyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalénu (200 mg, 0,73 mmol) v suchom N,N-dimetylformamide a reakčná zmes sa miešala počas 60 hodín. Rozpúšťadlo sa odparilo vo vákuu a zvyšok sa rozdelil medzi metylénchlorid (60 ml) a 2 M NH<sub>3</sub> (5 ml). Organická fáza sa premýla soľankou (10 ml) a vysušila (Na<sub>2</sub>SO<sub>4</sub>). Odparením rozpúšťadla vo vákuu sa získalo 360 mg surového produktu. Prečistenie pomocou stĺpcovej chromatografie na oxide kremičitom s použitím zmesi chloroform/metanol/koncentrovaný NH<sub>3</sub> (95 : 5 : 0,5) ako elučného činidla poskytlo 240 mg (výtažok 65 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme bielej pevnnej látky: teplota topenia 213 až 214 °C; EIMS (70 eV) m/z (relatívna intenzita) 490 (27, M<sup>+</sup>); [α]<sup>21</sup><sub>D</sub> -28° (c 0,15, chloroform).

#### Príklad 44

(R)-2-N,N-Dibenzylamino-5-difluórmetoxy-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalén

Do roztoku (R)-2-N,N-dibenzylamino-5-hydroxy-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalénu (1 g, 2,3 mmol) v 2-propanole (75 ml) sa za miešania pridal hydroxid sodný (2,8 g, 69 mmol), kým sa väčšina z neho ne-rozpustila (1,5 hodín) a reakčná zmes sa zahriala na teplotu 65 °C. Reakčná zmes sa za intenzívneho miešania počas 6 minút prebublávala chlórdifluórmetánom a potom sa teplota reakčnej zmesi nechala ochladit na laboratórnu teplotu. Reakčná zmes sa prefiltrovala a rozpúšťadlo sa odparilo vo vákuu a zvyšok sa rozdelil medzi dietyléter a vodu. Fázy sa oddelili a organická fáza sa vysušila (Na<sub>2</sub>SO<sub>4</sub>), prefiltrovala a odparila vo vákuu. Prečistenie na silikagélovej kolóne s použitím zmesi chloroform/ethanol nasýtenej s NH<sub>3</sub> (100 : 1) ako elučného činidla poskytlo 230 mg (výtažok 21 %) viskózneho bezfarebného oleja: [α]<sup>21</sup><sub>D</sub> +119 ° (c 0,5 chloroform) EIMS (70 eV) m/z (relatívna intenzita) 491 (1, M<sup>+</sup>).

#### Príklad 45

(R)-2-Amino-5-difluórmetoxy-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalén

Zlúčenina uvedená v názve sa pripravila z (R)-2-N,N-dibenzylamino-5-difluór-metoxy-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalénu postupom podľa všeobecného spôsobu z príkladu 10. Výtažok: 67 mg (42 %) viskózneho bezfarebného oleja: EIMS (70 eV) m/z (relatívna intenzita) 311 (28, M<sup>+</sup>).

## Príklad 46

(R)-N-[5-Difluórmethoxy-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-naftyl]-4-morfolinobenzamid

Zlúčenina uvedená v názve sa pripravila z (R)-2-amino-5-difluórmethoxy-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftálenu postupom podľa všecbencého spôsobu z príkladu 25. Prečistenie na silikagélovej kolóne s použitím zmesi chloroform/etanol nasýtenej s NH<sub>3</sub> (100 : 3) ako elučného činidla poskytlo 26 mg (výťažok 24 %) bielych kryštálov: teplota topenia 222 až 223 °C; [α]<sup>21</sup><sub>D</sub> -51° (c=1, chloroform); EIMS (70 eV) m/z (relatívna intenzita) 500 (0,9, M<sup>+</sup>).

## Príklad 47

(R)-N-[8-(4-Metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-naftyl]-4-trifluórmetylbenzamid

K ľadom chladenému roztoku (R)-2-amino-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftálenu (110 mg, 0,44 mmol) a trietylaminu (91 µL, 0,66 mmol) v metylénchloride (20 ml) sa po kvapkách pridal 4-(trifluórmetyl)benzoylchlorid (96 mg, 0,46 mmol) v metylénchloride (5 ml). Po pridaní sa reakčná zmes nechala miešať pri teplote prostredia počas 15 minút a potom sa premýla zrieddeným vodným hydrogenuhlíčitanom sodným. Fázy sa oddeľili a organická fáza sa vysušila (Na<sub>2</sub>SO<sub>4</sub>), prefiltrovala a odparila vo vákuu, čím sa získalo surový produkt, ktorý sa prečistil na silikagélovej kolóne s použitím zmesi chloroform/etanol nasýtenej s NH<sub>3</sub> (100 : 2) ako elučného činidla. Výťažok: 150 mg (81 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme bielych kryštálov: teplota topenia 203 až 204 °C; [α]<sup>21</sup><sub>D</sub> -20° (c 1,0, chloroform); EIMS (70 eV) m/z (relatívna intenzita) 417 (10, M<sup>+</sup>).

## Príklad 48

(R)-N-[5-Bróm-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-naftyl]-4-trifluórmetylbenzamid

(R)-N-[8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-naftyl]-4-trifluórmetylbenzamid (80 mg, 0,19 mmol) a octan sodný (200 mg) sa rozpustili v kysline octovej (3 ml) a zmes sa miešala pri laboratórnej teplote. K reakčnej zmesi sa po kvapkách pridal bróm (34 mg, 0,21 mmol) a zmes sa miešala počas 2 hodín pri teplote prostredia. Pridal sa 2 M roztok hydroxidu sodného (100 ml) a zmes sa extrahovala s dietyléterom (2 x 50 ml). Spojené organické fázy sa vysušili nad bezvodým síranom sodným, prefiltrovali sa a zahustili vo vákuu. Prečistenie na silikagélovej kolóne s použitím zmesi metylénchlorid/etanol nasýtenej s NH<sub>3</sub> (94 : 6) ako elučným činidlom poskytlo 80 mg (výťažok 85 %) zlúčeniny vo forme bielej pevnej látky: teplota topenia 229 až 230 °C; [α]<sup>21</sup><sub>D</sub> -5,4° (c=1, chloroform); EIMS (70 eV) m/z (relatívna intenzita) 495 a 497 (3, M<sup>+</sup>).

## Príklad 49

(R)-2-N,N-Dibenzylamino-5-metoxymethyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftálén

(R)-5-Bróm-2-N,N-dibenzylamino-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftálén (400 mg, 0,79 mmol) sa rozpustil v čerstvo predestilovanom tetrahydrosfúre (40 ml), premýl s argónom a ochladil na teplotu -78 °C. Do roztoku sa pridal terc-butyllítium (740 µL, 1,4 M v pentáne, 1,0 mmol). Červenkastý roztok sa miešal pri teplote prostredia počas 10 minút. Pridal sa brommetylmetylérter (65 µL, 0,79 mmol) a reakčná zmes sa miešala pri teplote -78 °C počas jednej hodiny, pri teplote 0 °C počas jednej hodiny a pri laboratórnej teplote počas 10 minút. Reakčná zmes sa rýchle ochladila vodou a rozpúšťadlo sa odparilo. Zvyšok sa rozdelil medzi dietyléter (70 ml) a 2 M NH<sub>3</sub>

(15 ml) a vodná vrstva sa extrahovala s dietyléterom (20 ml). Spojené organické vrstvy sa premýli soľankou (15 ml) a vysušili (MgSO<sub>4</sub>). Rozpúšťadlo sa odparilo, čím sa získalo 330 mg surového produktu. Prečistenie stípcovou chromatografiou na dvoch silikagélových kolónach s použitím zmesi chloroform/metanol/koncentrovaný NH<sub>3</sub> (250 : 5 : 0,5) a (180 : 5 : 0,5) ako elučných činidel poskytlo 160 mg (výťažok 43 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme bledožltého oleja: EIMS (70 eV) m/z (relatívna intenzita) 469 (4, M<sup>+</sup>); [α]<sup>21</sup><sub>D</sub> +33° (c 0,13, chloroform).

## Príklad 50

(R)-2-Amino-5-metoxymethyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftálén

(R)-2-N,N-Dibenzylamino-5-metoxymethyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftálén (160 mg, 0,34 mmol) sa rozpustil v metanole a roztok sa premýl s dusíkom. Pridal sa paládium (10 %) na aktívnom uhlí (80 mg) a mravčan amóniu (170 mg, 2,7 mmol). Reakčná zmes sa miešala pri teplote 65 °C počas 2 hodín. Katalyzátor sa odfiltroval a rozpúšťadlo sa odparilo vo vákuu, čím sa získalo 97 mg surového produkta. Prečistenie pomocou preparatívnej TLC s použitím zmesi chloroform/etanol nasýtenej s amoniakom (8 : 1) ako elučným činidlom poskytlo 72 mg (výťažok 73 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme polotuhnej látky: EIMS (70 eV) m/z (relatívna intenzita) 289 (40, M<sup>+</sup>); [α]<sup>21</sup><sub>D</sub> -10° (c 0,06, chloroform).

## Príklad 51

(R)-N-[5-Metoxymethyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-naftyl]-4-morfolinobenzamid

Kyselina 4-morfolinobenzoová (54 mg, 0,26 mmol) sa rozpustila v suchom N,N-dimetylformamide (1 ml) a pridal sa 1,1'-karbonyldiimidazol. Reakčná zmes sa miešala pri teplote 75 °C počas 1,5 hodín a ochladila sa na laboratórnu teplotu. Pridal sa roztok (R)-2-amino-5-metoxymethyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftálenu (72 mg, 0,25 mmol) v suchom N,N-dimetylformamide (3 ml). Reakčná zmes sa miešala pri laboratórnej teplote počas 15 hodín. Roztok sa odparil, čím sa získalo 160 mg surového produkta. Prečistenie pomocou preparatívnej TLC s použitím zmesi chloroform/metanol/koncentrovaný NH<sub>3</sub> (95 : 5 : 0,5) ako elučného činidla poskytlo 95 mg (výťažok 80 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme bielej pevnej látky: teplota topenia 200 °C (rozklad); EIMS (70 eV) m/z (relatívna intenzita) 478 (7, M<sup>+</sup>); [α]<sup>21</sup><sub>D</sub> -46° (c 0,12, chloroform).

## Príklad 52

(R)-2-N,N-Dibenzylamino-5-hydroxymethyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftálén

(R)-5-Bróm-2-N,N-dibenzylamino-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftálén (800 mg, 1,6 mmol) sa rozpustil v čerstvo predestilovanom tetrahydrosfúre (80 ml), premýl s argónom a ochladil na teplotu -78 °C. Do roztoku sa pridal terc-butyllítium (1,5 ml, 1,4 M v pentáne, 2,1 mmol) a reakčná zmes sa miešala pri teplote prostredia počas 10 minút. Pridal sa metylchlórfomiát (250 µL, 3,2 mmol) a reakčná zmes sa miešala pri teplote -78 °C počas 50 minút pri teplote 0 °C počas jednej hodiny. Reakčná zmes sa rýchle ochladila vodou a rozpúšťadlo sa odparilo vo vákuu. Zvyšok sa rozdelil medzi dietyléter (90 ml) a 2 M NH<sub>3</sub> (15 ml). Organická vrstva sa premýla soľankou (10 ml) a vysušila (MgSO<sub>4</sub>). Rozpúšťadlo sa odparilo vo vákuu, čím sa získalo 770 mg surového produkta. Prečistenie stípcovou chromatografiou na silikagéli s použitím zmesi chloroform/metanol/koncentrovaný NH<sub>3</sub> (250 : 5 :

: 0,5) ako elučným činidlom poskytlo 610 mg (*R*)-5-karboxymetyl-2-*N,N*-dibenzylamino-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydraftalénu (obsahujúceho 13 % zodpovedajúceho 5-hydrogén analógu) vo forme žltého oleja: EIMS (70 eV) *m/z* (relatívna intenzita) 483 (1, M<sup>+</sup>). Metylester (610 mg, 1,1 mmol) sa rozpustil v čerstvo predestilovanom tetrahydrofurané (35 ml) a pridal sa hydrid hlinitolitný (120 mg, 3,1 mmol). Reakčná zmes sa miešala pri teplote 45 °C počas 2 hodín a potom sa ochladila na laboratórnu teplotu. Reakčná zmes sa rýchle ochladila vodou (120 µL), 15 % NaOH (120 µL) a vodou (240 µL) a suspenzia sa potom miešala pri laboratórnej teplote počas 2,5 hodín. Zrazenina sa odfiltrovala a rozpúšťadlo sa odparilo vo vákuu, čím sa získalo 730 mg surového produktu. Prečistenie stĺpcovou chromatografiou na silikagélovej kolóne s použitím zmesi chloroform/metanol/-koncentrovaný NH<sub>3</sub> (95 : 5 : 0,5) ako elučným činidlom poskytlo 360 mg (výťažok 50 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme bielej peny: EIMS (70 eV) *m/z* (relatívna intenzita) 455 (1, M<sup>+</sup>); [α]<sup>21</sup><sub>D</sub> +44° (c 0,12, chloroform).

## Príklad 53

(*R*)-2-Amino-5-metyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydraftalén

(*R*)-2-*N,N*-Dibenzylamino-5-hydroxymetyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydraftalén (360 mg, 0,78 mmol) sa rozpustil v metanole (35 ml), pridal sa paládium (10 %) na aktívnom uhlí (170 mg) a roztok sa premýl s dusíkom. Do roztoku sa pridal mrvacan amónny (390 mg, 6,2 mmol) a reakčná zmes sa miešala pri teplote 65 °C počas 13 hodín. Katalyzátor sa odfiltroval a rozpúšťadlo sa odparilo vo vákuu, čím sa získalo 220 mg zvyšku. Surová hydroxymetyllová zlúčenina sa rozpustila v kysline octovej (25 ml), pridal sa paládium (10 %) na aktívnom uhlí (60 mg) a roztok sa premýl s dusíkom. Reakčná zmes sa hydrogenovala pri laboratórnej teplote a pri atmosférickom tlaku počas 4 hodín. Katalyzátor sa odfiltroval, pridal sa ďalšie paládium (10 %) na aktívnom uhlí (160 mg) a zmes sa potom ďalej hydrogenovala pri laboratórnej teplote a atmosférickom tlaku počas 24 hodín. Katalyzátor sa odfiltroval a rozpúšťadlo sa odparilo vo vákuu. Zvyšok sa rozdelil medzi dieetylér (70 ml) a koncentrovaný NH<sub>3</sub> a organická fáza sa premyla soľankou (5 ml). Organická vrstva sa vysušila (MgSO<sub>4</sub>) a rozpúšťadlo sa odparilo vo vákuu, čím sa získalo 120 mg (výťažok 61 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme polokryštalickej pevnej látky: EIMS *m/z* (relatívna intenzita) 259 (20, M<sup>+</sup>); [α]<sup>21</sup><sub>D</sub> -1° (c 0,09, chloroform).

## Príklad 54

(*R*)-*N*-[5-Metyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid

Kyselina 4-morfolinobenzoová (92 mg, 0,44 mmol) sa rozpustila v suchom *N,N*-dimetylformamide (2 ml) a premýla sa s dusíkom. Do roztoku sa pridal 1,1'-karbonyldiimidazol (76 mg, 0,47 mmol) a reakčná zmes sa miešala pri teplote 75 °C počas 1,5 hodiny. Roztok sa ochladil na laboratórnu teplotu a pridal sa (*R*)-2-amino-5-metyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydraftalén (110 mg, 0,42 mmol), rozpustený v suchom *N,N*-dimetylformamide (2 ml). Zmes sa miešala pri laboratórnej teplote počas 30 hodín. Rozpúšťadlo sa odparilo vo vákuu, čím sa získalo 290 mg surového produktu. Prečistenie pomocou preparatívnej TLC na silikagéli s použitím zmesi chloroform/metanol/koncentrovaný NH<sub>3</sub> (95 : 5 : 0,5) ako elučné činidlo poskytlo 145 mg (výťažok 73 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme bielej pevnej látky: teplota topenia

>231 °C (rozklad); EIMS (70 eV) *m/z* (relatívna intenzita) 448 (3, M<sup>+</sup>); [α]<sup>21</sup><sub>D</sub> -60° (c 0,15, chloroform).

## Príklad 55

(*S*)-2-Amino-8-bróm-5-metoxy-1,2,3,4-tetrahydraftalén

Zlúčenina uvedená v názve sa syntetizovala podľa postupu z príkladu 21 s použitím (S)-formy: [α]<sup>21</sup><sub>D</sub> -62 ° (c 1,0, chloroform); EIMS (70 eV) *m/z* (relatívna intenzita) 257 (17, M<sup>+</sup>, <sup>81</sup>Br), 255 (20, M<sup>+</sup>, <sup>79</sup>Br).

## Príklad 56

(*S*)-8-Bróm-2-*N,N*-dibenzylamino-5-metoxy-1,2,3,4-tetrahydraftalén

Zlúčenina uvedená v názve sa syntetizovala podľa postupu z príkladu 22 s použitím (S)-formy: EIMS (70 eV) *m/z* (relatívna intenzita) 437 (38, M<sup>+</sup>, <sup>81</sup>Br), 435 (41, M<sup>+</sup>, <sup>79</sup>Br).

## Príklad 57

(*S*)-2-*N,N*-Dibenzylamino-5-metoxy-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydraftalén

Zlúčenina uvedená v názve sa syntetizovala podľa postupu z príkladu 23 s použitím (S)-formy: EIMS (70 eV) *m/z* (relatívna intenzita) 455 (10, M<sup>+</sup>).

## Príklad 58

(*S*)-2-Amino-5-metoxy-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydraftalén

Zlúčenina uvedená v názve sa syntetizovala podľa postupu z príkladu 24 s použitím (S)-formy: EIMS (70 eV) *m/z* (relatívna intenzita) 275 (55, M<sup>+</sup>).

## Príklad 59

(*S*)-*N*-[5-Metoxy-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid

Zlúčenina uvedená v názve sa syntetizovala podľa postupu z príkladu 25 s použitím (S)-formy: teplota topenia 229 až 232 °C; [α]<sup>21</sup><sub>D</sub> +48° (c 1,0, chloroform); EIMS (70 eV) *m/z* (relatívna intenzita) 465 (92, M<sup>+</sup>).

## Príklad 60

(*R*)-*N*-[5-Hydroxy-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid

Zlúčenina uvedená v názve sa syntetizovala podľa postupu z príkladu 25 s použitím produktu z príkladu 10: teplota topenia 84 až 88 °C; [α]<sup>21</sup><sub>D</sub> -46° (c 1,0, chloroform); EIMS (70 eV) *m/z* (relatívna intenzita) 450 (32, M<sup>+</sup>).

## Príklad 61

(*R*)-2-*N,N*-Dibenzylamino-8-(4-benzylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydraftalén

Roztok (*R*)-2-*N,N*-dibenzylamino-8-bróm-1,2,3,4-tetrahydraftalénu (58 g, 0,14 mol), *N*-benzylpirazinu (31 g, 0,18 mol), *R*-BINAP (6,7 g, 11 mmol), tris-(dibenzylidéacetón)dipaládia(0) (4,4 g, 4,8 mmol) a terc-butoxiidu sodného (19 g, 0,2 mol) sa zahrieval pod argónom pri teplote 100 °C počas 17 hodín. Zmes sa ochladila na teplotu prostredia a prefiltrovala sa cez vrstvu celitu. Rozpúšťadlo sa odstránilo a surový zvyšok sa prečistil na silikagélovej kolóne s použitím zmesi heptán/etylacetát, (4 : 1), ako elučným činidlom, čím sa získalo 62 g (výťažok 86 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme svetlohnedého oleja. [α]<sup>21</sup><sub>D</sub> =+63° (c 1, CHCl<sub>3</sub>); EIMS (70 eV) *m/z* (relatívna intenzita) 501 (1, M<sup>+</sup>).

## Príklad 62

(R)-2-N,N-Dibenzylamino-5-bróm-8-(4-benzylpiperazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalén

Do roztoku (R)-2-N,N-dibenzylamino-8-(4-benzylpiperazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalénu (61 g, 0,12 mol) a octanu sodného (148 g, 1,8 mol) v kysline octovej (2 l) sa za miešania pridal bróm (24 g, 0,15 mol). Zmes sa miešala počas 5 minút pri laboratórnej teplote a roztok sa odparil vo vákuu. Zvyšky sa rozdelili medzi dietyléter (1,5 l) a vodu (1 l). Organická fáza sa zachytila a extrahovala s vodným hydroxidom sodným (5 M), premyla sa soľankou, vysušila ( $\text{Na}_2\text{SO}_4$ ), prefiltrovala a odparila vo vákuu, čím sa získalo 70 g hnedého oleja. Olej sa prečistil na silikagélovej kolóne s použitím zmesi heptán/etylacetát (5 : 1) ako elučné činidlo, čím sa získalo 41 g (výťažok 58 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme oleja.  $[\alpha]^{21}_{\text{D}} = +19^\circ$  (c 1,  $\text{CHCl}_3$ ); EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 579 a 581 (0,2,  $\text{M}^+$ ).

## Príklad 63

(R)-2-N,N-Dibenzylamino-5-metyl-8-(4-benzylpiperazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalén

Roztok (R)-2-N,N-dibenzylamino-5-bróm-8-(4-benzylpiperazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalénu (35 g, 59 mmol) v bezvodom tetrahydrofurané (650 ml) sa pod argónovou atmosférou ochladil na teplotu - 70 °C a následne sa po kvapkách v priebehu jednej hodiny pridalo n-butyllitium (36 ml, 89 mmol; 2,5 M v hexáne). Roztok sa miešal pri teplote - 70 °C počas 2 hodín a pomaľy sa pridal jódmetán (9,3 g, 65 mmol), rozpustený v bezvodom tetrahydrofurané (25 ml). Roztok sa udržiaval pri teplote - 70 °C počas jednej hodiny a potom pri teplote 0 °C počas ďalšej hodiny a napokon sa rýchle pridal 2-propanol (8 ml). Rozpúšťadlo sa odparilo a zvyšky sa rozdelili medzi metylénchlorid (700 ml) a vodu (350 ml). Organická vrstva sa zachytila a vodná fáza sa extrahovala s metylénchloridom (200 ml). Spojené organické fázy sa vysušili ( $\text{Na}_2\text{SO}_4$ ), prefiltrovali a odparili, čím sa získalo 31 g hnedého oleja. Olej sa prečistil na silikagélovej kolóne s použitím zmesi heptán/dietyléter (5 : 1) ako elučného činidla, čím sa získalo 20 g (výťažok 64 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme oleja. EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 515 (2,  $\text{M}^+$ ).

## Príklad 64

(R)-2-Amino-5-metyl-8-(piperazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalén

Zmes (R)-2-N,N-dibenzylamino-5-metyl-8-(4-benzylpiperazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalénu (20 g, 38 mmol), mrvácanu amónneho (57 g, 0,98 mol) a 10 % paládia na aktívnom uhlí (5,6 g) sa refluxovalo v metanole (2 l) počas 3 hodín. Zmes sa ochladila na laboratórnu teplotu a prefiltrovala sa cez vrstvu celitu. Roztok sa odparil vo vákuu a zvyšky sa rozdelil medzi metylénchlorid (750 ml) a vodný amoniak (2 M, 250 ml). Organická fáza sa zachytila a vodná fáza sa znova extrahovala s metylénchloridom (250 ml). Spojené organické fázy sa vysušili ( $\text{Na}_2\text{SO}_4$ ), prefiltrovali a odparili vo vákuu, čím sa získalo 8,8 g (výťažok 95 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme oleja. Olej sa trituroval v dietyléteri, čím sa získali bledoňedé kryštály: teplota topenia 204 až 205 °C; EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 245 (31,  $\text{M}^+$ ).

## Príklad 65

terc-Butyester kyseliny (R)-4-(4-metyl-7-amino-5,6,7,8-tetrahydro-1-nafty)piperazin-1-karboxylovej

Roztok (R)-2-amino-5-metyl-8-(piperazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalénu (8,3 g, 34 mmol) a trietylaminu (4,0 g, 40 mmol) v metylénchloride (2 l) sa ochladil na teplotu

2 °C a po kvapkách sa v priebehu 30 minút pridal di-terc-butylkarbonát (7,4 g, 34 mmol) v metylénchloride (250 ml). Zmes sa miešala pri laboratórnej teplote počas jednej hodiny a následne sa pridal vodný roztok hydrogenuhličitanu sodného (500 ml). Fázy sa oddelili a organická fáza sa vysušila ( $\text{Na}_2\text{SO}_4$ ), prefiltrovala a odparila vo vákuu. Surový produkt sa prečistil na silikagélovej kolóne s použitím zmesi metylén-chlorid/metanol/ $\text{NH}_3$  (vodný) (10 : 0,6 : 0,06) ako elučné činidlo, čím sa získalo 3,7 g (výťažok 32 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme oleja, ktorý po triturovaní v dietylétere stuhol. EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 345 (37,  $\text{M}^+$ ).

## Príklad 66

(R)-N-[5-Metyl-8-(4-terc-butyloxykarbonylpiperazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid

Do roztoku kyseliny 4-morfolinobenzoovej (2,5 g, 12 mmol; opísane v: Degutis, J.; Rasteikiene, L.; Degutiene, A. Ž. Org. Chim. 1978, 14(10), 2060-2064) v bezvodom *N,N*-dimetylformamide (120 ml) sa po častiach pod argónovou atmosférou pridal 1,1'-karbonyldiimidazol (2,1 g, 13 mmol). Roztok sa zahrieval pri teplote 75 °C počas 30 minút a potom sa ochladil na laboratórnu teplotu. Do roztoku sa po kvapkách pridal terc-butyloster kyseliny (R)-4-(4-metyl-7-amino-5,6,7,8-tetrahydro-1-nafty)piperazin-1-karboxylovej (3,7 g, 11 mmol) v bezvodom *N,N*-dimetylformamide (60 ml) a zmes sa miešala počas 24 hodín. Rozpúšťadlo sa odparilo vo vákuu a surový zvyšok sa prečistil na silikagélovej kolóne s použitím zmesi heptán/etylacetát (3 : 2) ako elučné činidlo, čím sa získalo 4,2 g (výťažok 74 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme oleja.  $^{13}\text{C}$ -NMR (75 MHz,  $\text{CDCl}_3$ )  $\delta$  166, 155, 153, 135, 132, 130, 128, 125, 117, 114, 79, 66, 52, 48, 45, 32, 28, 5, 29, 5, 26, 19.

## Príklad 67

(R)-N-[5-Metyl-8-(piperazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid

Do roztoku (R)-N-[5-metyl-8-(4-tert-butyloxykarbonylpiperazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamidu (4,2 g, 7,9 mmol) v metylénchloride (390 ml) sa pri teplote 5 °C pridal kyselina trifluoroctová (12 ml). Roztok sa miešal pri laboratórnej teplote počas 24 hodín a rozpúšťadlo sa odparilo vo vákuu. Zvyšky sa rozdelili medzi metylénchloridom (250 ml) a 5 M vodný roztok hydroxidu sodného (100 ml, pH 10 až 11). Organická fáza sa zachytila a vodná fáza sa znova extrahovala s metylénchloridom (100 ml). Spojené organické fázy sa vysušili ( $\text{Na}_2\text{SO}_4$ ), prefiltrovali a odparili vo vákuu. Surový produkt sa prečistil na silikagélovej kolóne s použitím zmesi metylénchlorid/metanol/ $\text{NH}_3$  (vodný) (10 : 0,8 : 0,08) ako elučné činidlo, čím sa získalo 3,2 g (výťažok 92 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme oleja, ktorý kryštalizoval (bledohnedé kryštály) triturovaním v dietylétere: teplota topenia 207 až 210 °C;  $[\alpha]^{21}_{\text{D}} = -57^\circ$  (c 0,5,  $\text{CHCl}_3$ ); EIMS (70 eV)  $m/z$  (relatívna intenzita) 434 (23,  $\text{M}^+$ ).

## Príklad 68

(R)-N-[5-Metyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-chlórbenzamid

Do roztoku (R)-2-amino-5-metyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalénu (52 mg, 0,20 mmol) a trietylaminu (1 ml, 7,7 mmol) v metylénchloride (10 ml) sa pridal roztok 4-chlórbenzoylchloridu (50 mg, 0,29 mmol) v metylénchloride (10 ml) a reakčná zmes sa miešala pri teplote 0 °C počas 30 minút. V miešani sa pokračovalo počas ďalších 2 hodín pri teplote prostredia a potom sa roz-

púšťadlo odparilo vo vákuu. Zvyšky sa prečistili na silikagélovej kolóne s použitím etylacetátu obsahujúceho trietylamin (7,5 %) ako elučného činidla, čím sa získalo 50 mg (výťažok 63 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme bielej kryštálov: teplota topenia: 210 až 212 °C; EIMS (70 eV)  $m/z$  (relativná intenzita) 397 (28,  $M^+$ ).

#### Priklad 69

(*R*)-2-*N,N*-Dibenzylamino-8-bróm-1,2,3,4-tetrahydronaftalén

(*R*)-8-Bróm-2-amino-1,2,3,4-tetrahydronaftalén hydrochlorid (50 g, 0,19 mol) sa rozdelil medzi dietyléter (700 ml) a 2 M vodný roztok NaOH (100 ml). Vodná vrstva sa extrahovala s dietyléterom (50 ml) a spojené organické fázy sa premýli so soľankou (75 ml). Éterová vrstva sa vysušila ( $Na_2SO_4$ ) a rozpúšťadlo sa odparilo vo vákuu, čím sa získalo 43,3 g voľnej zásady. Táto zásada sa suspendovala v acetonitrile (600 ml) a pridal sa benzylbromide (54 ml, 0,46 mol), uhličitan draselný (66 g, 48 mol), jodid draselný (200 mg, 1 mmol) a ďalších 100 ml acetonitrilu a reakčná zmes sa zahriala na reflux. Po miešaní počas 9 hodín sa anorganické soli odfiltrovali a rozpúšťadlo sa potom odparilo vo vákuu, čím sa získalo 91 g zvyšku. Surový produkt sa rozpustil v dietylétere (100 ml), ochladil na ľade pomaly sa pridal HCl v dietylétere (200 ml, 200 mmol, 1 M). K suspenzii sa pridal hexán (1,2 l) a zrazenina sa odfiltrovala a premýla s hexánom (1 l). Pridal sa dietyléter (1,5 l) a 2 M vodný roztok NaOH (150 ml) a zmes sa miešala počas 2 hodín. Fázy sa oddelili a vodná fáza sa znova extrahovala s dietyléterom (100 ml) a spojené organické vrstvy sa premýli so soľankou (100 ml). Organická fáza sa vysušila ( $Na_2SO_4$ ) a rozpúšťadlo sa odparilo vo vákuu, čím sa získalo 73 g (výťažok 94 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme žltého oleja. Analytická vzorka sa prečistila pomocou preparatívnej TLC na oxide kremičitom s použitím zmesi chloroform/hexán (1 : 5) ako elučného činidla;  $[\alpha]_D^{22} +134^\circ$  (c 0,72,  $CHCl_3$ ). EIMS (70 eV)  $m/z$  (relativná intenzita) 405 a 407 (6 a 9,  $M^+$ )

#### Priklad 70

(*R*)-2-*N,N*-Dibenzylamino-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalén

(*R*)-2-*N,N*-Dibenzylamino-8-bróm-1,2,3,4-tetrahydronaftalén (48 g, 118 mmol) a 4-metylpirazín (16 ml, 0,14 mol) sa rozpustili v tolúene (450 ml) a premýli s argónom. Do roztoku sa pridal (*R*)-(+) -2,2'-bis(difenyl)fosfino-1,1'-bináftyl (5,5 g, 8,9 mmol), tris(dibenzylidénacetón)di-paládium(0) (3,4 g, 3,7 mmol) a terc-butoxid sodný (16 g, 0,17 mmol) a reakčná zmes sa miešala pri teplote 85 °C počas 3 hodín. Filtráciou cez Celite s použitím zmesi chloroform/metanol/koncentrovaný amoniak (95 : 5 : 0,5) ako elučného činidla a následným odparením rozpúšťadla vo vákuu sa získalo 68 g surového produktu. Prečistenie stĺpcovou chromatografiou na kolóne s oxidom kremičitom s použitím zmesi etylacetát/trietylamin (100 : 1) ako elučného činidla poskytlo 44 g (výťažok 88 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme bledožltého oleja, ktorý stáťim kryštalizoval: teplota topenia 82 až 84 °C; EIMS (70 eV)  $m/z$  (relativná intenzita) 425 (26,  $M^+$ );  $[\alpha]_D^{22} +40^\circ$  (c 0,57,  $CHCl_3$ ).

#### Priklad 71

(*R*)-2-Amino-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalén

(*R*)-2-*N,N*-Dibenzylamino-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalén (47 g, 0,11 mol) sa rozpustil v kyseline octovej (480 ml) a nadávkoval sa do Büchiiovho skleneného autoklávu (1 l). Do roztoku sa pridal 10 %

Pd/C (9,4 g, obsahujúceho 50 %  $H_2O$ ). Reakčná zmes sa miešala pri teplote 70 °C a pri tlaku vodíka 5 bar počas 10 hodín. Katalyzátor sa odstránil filtráciou a rozpúšťadlo sa odparilo vo vákuu, čím sa získalo 65 g surového materiálu vo forme oleja. Surový materiál sa použil v nasledujúcim kroku bez izolácie voľného amínu. Analytická vzorka sa získala rozdelením surového produktu medzi metylénchlorid a vodný  $NH_3$ . Fázy sa oddelili a organická fáza sa premýla so soľankou, vysušila ( $Na_2SO_4$ ) a prečistila na silikagélovej kolóne s použitím zmesi chloroform/metanol/koncentrovaný  $NH_3$  (90 : 9 : 0,5) ako elučného činidla, pričom sa získala zlúčenina uvedená v názve vo forme bledohnedého oleja: EIMS (70 eV)  $m/z$  (relativná intenzita) 245 (10,  $M^+$ );  $[\alpha]_D^{25} -2.7^\circ$  (c 1,0,  $CHCl_3$ ).

#### Priklad 72

(*R*)-2-Amino-5-bróm-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalén

(*R*)-2-Amino-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalén (27 g, 0,11 mmol) a octan sodný (9,6 g, 0,12 mol) sa rozpustili v kyseline octovej (145 ml). K tomuto roztoku sa pridal bróm (6,0 ml, 0,12 mmol), rozpustený v kyseline octovej (145 ml), v priebehu 13 minút a pri maximálnej teplote 23 °C. Po ukončení pridávania sa reakčná zmes miešala pri laboratórnej teplote počas 1,25 hodín. Rozpúšťadlo sa odparilo vo vákuu a pridala sa ďalšia kyselina octová (60 ml) a odparila sa. Zvyšok sa rozdelil medzi etylacetát (300 ml) a  $H_2O$  (100 ml) a ochladil sa na ľade. Hodnota pH sa adjustovala na 11 až 12 pridaním vodného NaOH (45 %) a fázy sa oddelili. Vodná vrstva sa extrahovala s etylacetátom (2 x 200 ml) a spojené organické fázy sa premýli so soľankou (80 ml) a vysušili ( $Na_2SO_4$ ). Rozpúšťadlo sa odparilo vo vákuu, čím sa získalo 27 g zlúčeniny uvedenej v názve vo forme bledohnedého oleja: EIMS (70 eV)  $m/z$  (relativná intenzita) 324 a 325 (22 a 17,  $M^+$ );  $[\alpha]_D^{22} +3.5^\circ$  (c 0,23,  $CHCl_3$ ).

#### Priklad 73

(*R*)-2-*N,N*-Dibenzylamino-5-bróm-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalén

(*R*)-2-Amino-5-bróm-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalén (35 g, 0,10 mol) sa rozpustil v metanole (250 ml) a premýl sa s dusíkom. Pridal sa benzaldehyd (11 ml, 0,10 mol) a kyselina octová (18 ml, 0,31 mol) a roztok sa miešal počas jednej hodiny pri laboratórnej teplote. Kyánhydroboritan sodný (6,9 g, 0,10 mol) sa rozpustil v metanole (100 ml) a pridal sa v priebehu 8 minút. Reakčná zmes sa miešala pri teplote 40 °C počas 1,5 hodín. V priebehu 48 hodín sa po častiach pridal ďalšie množstvo benzaldehydu (21 ml, 208 mmol) a  $NaCNBH_3$  (3,5 g, 52 mmol). Reakčná zmes sa miešal počas ďalších 7 hodín, rýchle sa ochladila s kyselinou octovou (27 ml, 0,49 mol) a ďalej sa miešala pri laboratórnej teplote počas 15 hodín. Do roztoku sa pridal vodný NaOH (30 ml, 45 %) a po 3,5 hodinách sa rozpúšťadlo odparilo vo vákuu. Zvyšok sa rozdelil medzi etylacetát (400 ml) a  $H_2O$  (100 ml) a pH sa adjustovalo na hodnotu 11 s vodným NaOH (14 ml, 45 %). Fázy sa oddelili a vodná fáza sa znova extrahovala s etylacetátom (150 ml) a spojené organické vrstvy sa premýli so soľankou (100 ml). Organická fáza sa vysušila ( $Na_2SO_4$ ) a rozpúšťadlo sa odparilo vo vákuu, čím sa získalo 68 g surového produktu. Prečistenie stĺpcovej chromatografie na oxide kremičitom s použitím zmesi etylacetát/trietylamin (100 : 1) ako elučného činidla poskytlo 45 g (výťažok 85 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme nazíltého oleja: EIMS (70 eV)  $m/z$  (relativná intenzita) 504 a 505 (0,8 a 0,6,  $M^+$ );  $[\alpha]_D^{22} +25^\circ$  (c 1,09,  $CHCl_3$ ).

## Príklad 74

(R)-2-N,N-Dibenzylamino-5-metyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalén

(R)-2-N,N-Dibenzylamino-5-bróm-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalén (16 g, 0,31 mol) sa rozpustil v čerstvo predestilovanom tetrahydrofurané (300 ml) a ochladil sa na teplotu -78 °C pod argónom. K tomuto roztoku sa po kvapkách v priebehu 45 minút pri maximálnej teplote -76 °C pridalo n-butyllitium (19 ml, 1,6 M v hexáne, 0,31 mol). Trnavozelený roztok sa miešal počas ďalších 20 minút. Po kvapkách sa v priebehu 25 minút pridal roztok metyljodidu (1,9 ml, 0,31 mol) v čerstvo predestilovanom tetrahydrofurané (10 ml) pri maximálnej teplote -74 °C, pričom sa zelená farba stratila. Reakčná zmes sa miešala pri teplote -78 °C počas 50 minút a pri teplote 0 °C počas 50 minút. Reakčná zmes sa rýchle ochladila s izopropylalkoholom (3 ml) a rozpúšťadlo sa odparilo vo vákuu. Zvyšok sa rozdelil medzi etylacetát (300 ml) a H<sub>2</sub>O (30 ml) a fázy sa oddelili a organická vrstva sa premyla so soľankou (30 ml). Po vysúšení (Na<sub>2</sub>SO<sub>4</sub>) a odparení rozpúšťadla vo vákuu sa získalo 15 g surového produktu. Prečistenie pomocou stĺpcovej chromatografie na oxide kremičítom s použitím zmesi etylacetát/trietylamín (100 : 1) ako elučného činiadla poskytlo 11 g (výtažok 82 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme hnedého oleja: EIMS (70 eV) m/z (relatívna intenzita) 439 (5, M<sup>+</sup>); [α]<sub>D</sub><sup>22</sup> +86° (c 0,05, CHCl<sub>3</sub>).

## Príklad 75

(R)-2-Amino-5-metyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalén

(R)-2-N,N-Dibenzylamino-5-metyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydronaftalén (28 g, 64 mmol) sa rozpustil v kyseline octovej (280 ml) a nadávkoval sa do Büchiho skleneného autoklávu (1 l). Pridalo sa 10 % paládia na aktívnom uhlí (2,8 g, obsahujúceho 50 % H<sub>2</sub>O). Reakčná zmes sa miešala pri teplote 70 °C a pri tlaku vodíka 5 bar počas 3,5 hodín. Katalyzátor sa odfiltroval a rozpúšťadlo sa odparilo vo vákuu. Zvyšok sa rozdelil medzi etylacetát (400 ml) a vodu (100 ml) a ochladil sa na ľadovom kúpeli. Hodnota pH sa adjustovala na 12 pridaním vodného NaOH (45 %) a fázy sa oddelili. Vodná fáza sa znova extraholovala s etylacetátom (2 x 100 ml) a spojené organické vrstvy sa premyli so soľankou (50 ml) a vysušili (Na<sub>2</sub>SO<sub>4</sub>). Odparenie rozpúšťadla vo vákuu poskytlo 18 g (výtažok 99 %) zlúčeniny uvedenej v názve vo forme hnedého oleja. EIMS (70 eV) m/z (relatívna intenzita) 259 (34, M<sup>+</sup>); [α]<sub>D</sub><sup>22</sup> -1,1° (c 0,09, CHCl<sub>3</sub>).

## Príklad 76

Soli (R)-N-[5-metyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamidu

Všetky teploty topenia sa stanovili s použitím diferenčnej skenovacej kalorimetrie (DSC). Rýchlosť snímania teploty bola 10 °C za minútu vychádzajúc z laboratórnej teploty. Vzorky sa skúmali v hliníkových miskách s volnými viečkami pod dusíkom.

(R)-N-[5-Metyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid hydrogen(2S,3S)-vínan

(R)-N-[5-Metyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid (150 mg, 0,33 mmol) sa rozpustil v tetrahydrofurané (3 ml) zahrievaním a po kvapkách sa pridala kyselina D-(+)-vínna (110 mg, 0,69 mmol), rozpustená v tetrahydrofurané (3 ml). Biela zrazenina sa odfiltrovala a premyla s tetrahydrofuranom, čím sa získalo 180 mg (výtažok 86 %). Surová sol' (170 mg) sa rekryštali佐vala z 3 % vodného roztoku acetónu (30 ml) a po státi

počas 3 hodín pri laboratórnej teplote sa banka vložila od chladničky na 65 hodín. Pevná látka sa prefiltrovala a premyla s chladným acetónom, čím sa získalo 120 mg (výtažok 61 %) bielych kryštálov: teplota topenia 142 až 148 °C. Analýza pre C<sub>27</sub>H<sub>36</sub>N<sub>4</sub>O<sub>2</sub>×C<sub>4</sub>H<sub>6</sub>O<sub>6</sub>×2H<sub>2</sub>O:  
vypočítané: C 58,7; H 7,0; N 8,8  
nájdené: C 58,6; H 7,1; N 8,8

## Príklad 77

(R)-N-[5-Metyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamide hydrogen(2R,3R)-vínan

(R)-N-[5-Metyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid (150 mg, 0,33 mmol) sa rozpustil v tetrahydrofurané (3 ml) zahrievaním a po kvapkách sa pridala kyselina L-(+)-vínna (110 mg, 0,69 mmol), rozpustená v tetrahydrofurané (3 ml). Biela zrazenina sa odfiltrovala a premyla s tetrahydrofuranom, čím sa získalo 180 mg (výtažok 86 %). Surová sol' (180 mg) sa rekryštali佐vala z 3 % vodného roztoku acetónu (48 ml) (väčšie množstvo nerozpustného materiálu sa odfiltrovalo) a po státi cez noc pri laboratórnej teplote sa pevná látka odfiltrovala, čím sa získalo 8 mg. Rozpúšťadlo sa odstránilo z matečného lúhu s použitím mierneho prúdu dusíka, tak aby zostalo 4 ml. Banka sa nechala stáť pri laboratórnej teplote počas 65 hodín a potom sa vložila do chladničky na 5 hodín. Pevná látka sa odfiltrovala a premyla s chladným acetónom, čím sa získalo 61 mg (výtažok 29 %) bielych kryštálov: teplota topenia 120 až 130 °C.

Analýza pre C<sub>27</sub>H<sub>36</sub>N<sub>4</sub>O<sub>2</sub>×C<sub>4</sub>H<sub>6</sub>O<sub>6</sub>×2H<sub>2</sub>O:

vypočítané: C 58,7; H 7,0; N 8,8

nájdené: C 58,9; H 7,1; N 8,6

## Príklad 78

(R)-N-[5-Metyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenz-amid benzénsulfonát

(R)-N-[5-Metyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid (100 mg, 0,22 mmol) sa rozpustil v tetrahydrofurané (2 ml) zahrievaním a po kvapkách sa pridala kyselina benzénsulfónová (40 mg, 0,24 mmol), rozpustená v tetrahydrofurané (4 ml). Pridal sa dietyléter a výsledný olej sa trituroval. Pevná látka sa odfiltrovala a premyla s dietyléterom, čím sa získala biela pevná látka, ktorá sa uchovávala v exikátore nad silikagélonom s indikátorom vlhkosti: teplota topenia >250 °C.

Analýza pre C<sub>27</sub>H<sub>36</sub>N<sub>4</sub>O<sub>2</sub>×C<sub>6</sub>H<sub>6</sub>O<sub>3</sub>S×H<sub>2</sub>O:

vypočítané: C 63,4; H 6,8; N 9,0

nájdené: C 63,1; H 7,0; N 8,7

## Príklad 79

(R)-N-[5-Metyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenz-amid hydrogen-1,2-etándisulfonát

(R)-N-[5-Metyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid (100 mg, 0,22 mmol) sa rozpustil v tetrahydrofurané (3 ml) zahrievaním a po kvapkách sa pridal dihydrát kyseliny 1,2-etándisulfónovej (55 mg, 0,24 mmol), rozpustený v tetrahydrofurané (2 ml). Pridal sa dietyléter (2 ml), pevná látka sa odfiltrovala a premyla so zmesou tetrahydrofuran/dietyléter, čím sa získala biela pevná látka, ktorá sa uchovávala v exikátore nad silikagélonom s indikátorom vlhkosti: teplota topenia 220 °C (rozklad).

Analýza pre C<sub>27</sub>H<sub>36</sub>N<sub>4</sub>O<sub>2</sub>×C<sub>2</sub>H<sub>6</sub>O<sub>6</sub>S×4H<sub>2</sub>O:

vypočítané: C 48,9; H 7,1; N 7,9

nájdené: C 49,1; H 6,8; N 7,6

## Príklad 80

(R)-N-[5-Metyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolino-benzamid hydrogenmaleát

(R)-N-[5-Metyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid (100 mg, 0,22 mmol) sa rozpustil v tetrahydrofurané (2 ml) zahrievaním a po kvapkách sa pridala kyselina maleínová (29 mg, 0,24 mmol), rozpustená v tetrahydrofurané (1 ml). K číremu roztoku sa pridal dietyléter (5 ml), pričom sa získal olej. Rozpúšťadlo sa dekantovalo a výsledný olej sa trituroval s dietyléterom. Pevná látka sa odfiltrovala a premyla s dietyléterom, čím sa získala biela pevná látka, ktorá sa uchovávala v exikátore nad silikagéлом s indikátorom vlhkosti: teplota topenia 160 °C (rozklad).

Analýza pre  $C_{27}H_{36}N_4O_2 \times C_4H_4O_4 \times H_2O$ :

Vypočítané: C 63,8; H, 6,9; N, 9,6.

Nájdené: C 63,7; H 7,2; N 9,3

## Príklad 81

(R)-N-[5-Metyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid hydrogensulfát

(R)-N-[5-Metyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolino-benzamid (100 mg, 0,22 mmol) sa rozpustil v tetrahydrofurané (2 ml) zahrievaním a po kvapkách sa pridala kyselina sírová (25 mg, 0,24 mmol), rozpustená v tetrahydrofurané (1 ml). Biela zrazenina sa odfiltrovala premyla s tetrahydrofuranom, čím sa získalo 110 mg (výťažok 89 %). Sol' surového produktu (80 mg) sa rekryštalizovala z  $H_2O$  (12 ml) a nechala sa stáť v chladničke cez noc. Pevná látka sa odfiltrovala a premyla s chladnou  $H_2O$ , čím sa získalo 28 mg (výťažok 31%) bielej pevnej látky: teplota topenia 230 °C (rozklad).

Analýza pre  $C_{27}H_{36}N_4O_2 \times H_2O \times S \times H_2O$ :

Vypočítané C 57,4; H 7,1; N 9,9

Nájdené: C 57,7; H 7,4; N 9,9

## Príklad 82

(R)-N-[5-Metyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid glukonát

(R)-N-[5-Metyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid (100 mg, 0,22 mmol) sa rozpustilo v etanole (3 ml) a po kvapkách sa pridal roztok 50 % vodnej kyseliny D-glukonovej (80  $\mu L$ , 0,24 mmol). Rozpúšťadlo sa odstránilo vo vákuu, čím sa získal biely viskózny olej. Surový olej sa rekryštalizoval z 5 %  $H_2O$  v acetónovom roztoku (3 ml) a 10 %  $H_2O$  v acetónovom roztoku (3 ml), dekantoval sa a potom sa nechal stáť pri laboratórnej teplote počas 65 hodín. Pevná látka sa odfiltrovala a premyla sa s chladnou 3 %  $H_2O$  v acetónovom roztoku, čím sa získalo 95 mg (výťažok 65 %) bielej pevnej látky: teplota topenia 130 až 140 °C.

Analýza pre  $C_{27}H_{36}N_4O_2 \times C_6H_{12}O_7 \times H_2O$ :

Vypočítané: C 59,8; H 7,6; N 8,5

Nájdené: C 60,0; H 7,4; N 8,3

## Príklad 83

(R)-N-[5-Metyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid hydrogensukcinát

(R)-N-[5-Metyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid (100 mg, 0,22 mmol) sa rozpustil v tetrahydrofurané (2 ml) zahrievaním a po kvapkách sa pridala kyselina jantárová (56 mg, 0,46 mmol), rozpustená v tetrahydrofurané (2 ml). Pridal sa dietyléter (4 ml), pokým sa roztok nezakalil. Roztok sa zahrial na reflux a odložil sa vychladnúť. Pevná látka sa odfiltrovala, čím sa získalo 42 mg (výťažok 34 %) bielej pevnej látky,

ktorá sa uchovávala v exikátore nad silikagéлом s indikátorom vlhkosti: teplota topenia 150 °C (rozklad).

## Príklad 84

(R)-N-[5-Metyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid metánsulfonát

(R)-N-[5-Metyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid (100 mg, 0,22 mmol) sa rozpustil v tetrahydrofurané (15 ml) a po kvapkách sa pridala kyselina metánsulfónová (42 mg, 0,44 mmol), rozpustená v tetrahydrofurané (5 ml). Rozpúšťadlo sa odstránilo vo vákuu, čím sa získala biela pevná látka, ktorá sa rekryštalizovala z acetónu (5 ml) a potom z 15 %  $H_2O$  v acetónovom roztoku (7 ml). Kryštály sa odfiltrovali, pričom sa získalo 37 mg (výťažok 31 %) svetložltých kryštálov, ktoré sa uchovávali v exikátore nad silikagéлом s indikátorom vlhkosti: teplota topenia 250 °C (rozklad).

Analýza pre  $C_{27}H_{36}N_4O_2 \times CH_4O_3S \times 2H_2O$ :

Vypočítané: C 57,9; H 7,6; N 9,7

Nájdené: C 58,1; H 7,4; N 9,6

## Príklad 85

(R)-N-[5-Metyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamide hydrogen-(S)-jablčnan

(R)-N-[5-Metyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid (100 mg, 0,22 mmol) sa rozpustil v tetrahydrofurané (20 ml) a po kvapkách sa pridala kyselina L-(–)-jablčná (59 mg, 0,44 mmol), rozpustená v tetrahydrofurané (3 ml). Zrazenina sa odfiltrovala a pevný materiál sa rekryštalizoval z 15 %  $H_2O$  v acetónovom roztoku (7 ml). Pevná látka sa odfiltrovala, čím sa získalo 100 mg (výťažok 77 %) bielych kryštálov: teplota topenia 200 °C (rozklad).

Analýza pre  $C_{27}H_{36}N_4O_2 \times C_4H_6O_5 \times 2H_2O$ :

Vypočítané: C 57,9; H 7,6; N 9,7

Nájdené: C 58,1; H 7,4; N 9,6

## Príklad 86

(R)-N-[5-Metyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid dhydrogencitrát

(R)-N-[5-Metyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid (100 mg, 0,22 mmol) sa rozpustil v tetrahydrofurané (15 ml) a po kvapkách sa pridala kyselina citrónová (51 mg, 0,27 mmol), rozpustená v 10 %  $H_2O$  v tetrahydrofurané (5 ml). Pevný materiál sa prefiltroval a rekryštalizoval z 20 %  $H_2O$  v etanole (5 ml). Pevná látka sa odfiltrovala, čím sa získalo 88 mg (výťažok 62 %) bielych kryštálov: teplota topenia 160 °C (rozklad).

Analýza pre  $C_{27}H_{36}N_4O_2 \times C_6H_8O_7 \times 2H_2O$ :

Vypočítané: C 57,9; H 7,6; N 9,7

Nájdené: C 58,1; H 7,4; N 9,6

## Príklad 87

(R)-N-[5-Metyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid hydrochlorid

(R)-N-[5-Metyl-8-(4-metylpirazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid (100 mg, 0,22 mmol) sa rozpustil v bezvodom tetrahydrofurané (15 ml) a po kvapkách sa pridávala HCl v bezvodom dietyléteri (4 M), kým roztok neboli kyslým. Biela zrazenina sa odfiltrovala a premyla s dietyléterom, čím sa získala zlúčenina uvedená v názve vo forme bielych kryštálov.

## Farmakológia

Uvoľňovanie [ $^3H$ ] -5-HT z okcipitálneho kortexu morčiat stimuláciou elektrickým polom

[<sup>3</sup>H]-5-HT sa uvoľňuje pomocou stimulácie elektrickým poľom z rezov okcipitálneho kortexu morčiat, ktoré sa predinkubovali s [<sup>3</sup>H]-5-HT. Toto uvoľňovanie je podobné uvoľňovaniu spôsobenému nervovou stimuláciou, t. j. exocytické uvoľňovanie zo serotonergných nervových terminálov, v závislosti od prítomnosti Ca<sup>2+</sup> v inkubačnom médiu. Uvoľňovanie 5-HT je regulované na úrovni nervových terminálov pomocou autoreceptorov u morčiat (podobne ako u človeka) patriacich k podtypu h5-HT<sub>1B</sub> receptora. Teda agonisty h5-HT<sub>1B</sub> receptorov znižujú množstvo [<sup>3</sup>H]-5-HT uvoľňované stimuláciou elektrickým poľom, zatiaľ čo uvoľňovanie sa zvyšuje vplyvom antagonistov tohto typu receptora. Testovanie zlúčeniny týmto spôsobom je teda bežnou skríningovou metódou na stanovenie účinnosti a funkčného pôsobenia nových agonistov a antagonistov h5-HT<sub>1B</sub> receptora.

#### Metódy a materiály

Zloženie pufra (mM) NaHCO<sub>3</sub> (25), NaH<sub>2</sub>PO<sub>4</sub>, H<sub>2</sub>O (1,2), NaCl (117), KCl (6), MgSO<sub>4</sub>·7H<sub>2</sub>O (1,2), CaCl<sub>2</sub> (1,3), EDTA Na<sub>2</sub> (0,03). Pufer pred použitím zapĺňoval počas najmenej 30 minút. Hodnota pH pufera je približne 7,2 pri laboratórnej teplote, ale zvyší sa na približne 7,4 pri teplote 37°C.

#### Príprava okcipitálnych kortikálnych rezov

Morčatám (200 až 250 g) sa oddelila hlava a celý mozog sa odstránil. Okcipitálny kortex sa oddelil a narezať sa na plátky s rozmerom 0,4 x 4 mm s použitím McIlwainovej rezačky. Biela časť tkaniiva sa pred narezaním musí opatrné odstrániť pomocou pinziet. Rezy sa inkubovali v 5 ml pufera v prítomnosti 5 mM pargylchloridu. Po inkubácii s 0,1 mM [<sup>3</sup>H]-5-HT počas ďalších 30 minút sa rezy prenesli

do testovacej skúmavky a trikrát sa premýli s rovnakým objemom pufera. Rezy sa prenesli do superfúznych komôr plastickej pipety a premývali sa počas 40 minút puferom v prítomnosti inhibítora reabsorpcie citalopram 2,5 µM s prietokom 0,5 ml/min.

#### Elektrická stimulácia uvoľňovania 5-HT

Superfúzny pufer sa zachytil v dvoch frakciách. Rezy sa stimulovali elektrickým radom pulzov s frekvenciou 3 Hz, trvaním 2 ms a prúdom 30 mA počas 3 minút v štvrtej a trinástej frakcii. Testované liečivá sa pridali od ôsmej frakcie do konca pokusu.

#### Výsledky

Prvá elektrická (alebo K<sup>+</sup>) stimulácia mala za následok štandardné množstvo uvoľňovaného [<sup>3</sup>H]-5-HT (S<sub>1</sub>). Medzi prvou a druhou stimuláciou sa do média pridal antagonist h5-HT<sub>1B</sub>, čo malo za následok zvýšenie uvoľňovania závislé od dávky (S<sub>2</sub>) po druhej stimulácii. Pozri obrázok 1.

Pomer S<sub>2</sub>/S<sub>1</sub>, ktorý predstavuje percento uvoľňovania [<sup>3</sup>H]-5-HT pri druhej stimulácii (S<sub>2</sub>) delené percentom uvoľňovania pri prvej stimulácii (S<sub>1</sub>), sa použilo na vyhodnotenie účinkov liečivu na uvoľňovanie transmittera.

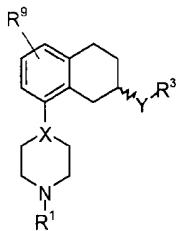
V nasledujúcej tabuľke sú uvedené hodnoty *in vitro* uvoľňovania serotoninu z nervu, vyjadrené ako pomer uvoľneného serotoninu v dvoch sekvenčných stimuloch nervu (S<sub>2</sub>/S<sub>1</sub> %) po podaní zlúčení charakterizovaných v jednotlivých príkladoch v koncentrácií 0,01, 0,1 a 1 µM.

Tabuľka – výsledky farmakologických testov

| Príklad | R <sup>1</sup>  | R <sup>2</sup> | R <sup>3</sup><br>(2,3,4<br>označujú<br>poziciu) | R <sup>4</sup><br>(2,3,4 označujú<br>poziciu R <sup>3</sup> ) | R <sup>8</sup> | R <sup>9</sup>                   | X | Y                  | R | S | R+S | Spôsob | In vitro uvoľňova-<br>nie (%)<br>0,01 0,1 1,0<br>(LtM) |
|---------|-----------------|----------------|--|---|----------------|----------------------------------|---|--------------------|---|---|-----|--------|--|
| 11      | CH <sub>3</sub> | H              | Fenyl  | 4-O-n-C <sub>4</sub> H <sub>9</sub>                           |                | OH                               | N | NR <sub>2</sub> CO | X |   |     | A(i)   | 102 135 207  |
| 17      | H               | H              | Fenyl  | 4-Morfolino   |                | Br                               | N | NR <sub>2</sub> CO | X |   |     | A(ii)  | 116 141 213  |
| 20      | CH <sub>3</sub> | H              | Fenyl  | 4-Morfolino   |                | Br                               | N | NR <sub>2</sub> CO | X |   |     | A(i)   | 125 180 240  |
| 25      | CH <sub>3</sub> | H              | Fenyl  | 4-Morfolino   |                | OCH <sub>3</sub>                 | N | NR <sub>2</sub> CO | X |   |     | A(i)   | 106 164 280  |
| 26      | CH <sub>3</sub> | H              | Fenyl  | CN  |                | OH                               | N | NR <sub>2</sub> CO | X |   |     | A(i)   | 121 158 195  |
| 27      | CH <sub>3</sub> | H              | Fenyl  | 4-COR <sup>5</sup>  | Morfolino      | OCH <sub>3</sub>                 | N | NR <sub>2</sub> CO | X |   |     | A(i)   | 108 197 322  |
| 28      | CH <sub>3</sub> | H              | Fenyl  | 4-COR <sup>5</sup>  | Morfolino      | Br                               | N | NR <sub>2</sub> CO | X |   |     | A(i)   | 212 251 243  |
| 33      | CH <sub>3</sub> | H              | Fenyl  | 4-Morfolino   |                | OCH <sub>3</sub>                 | N | CONR <sub>2</sub>  |   | X |     | B      | 167 265 311  |
| 38      | CH <sub>3</sub> | H              | Fenyl  | 4-Morfolino   |                | OCH <sub>3</sub>                 | C | NR <sub>2</sub> CO | X |   |     | A(i)   | 109 115 141  |
| 39      | CH <sub>3</sub> | H              | Fenyl  | 4-Morfolino   |                | OCH <sub>3</sub>                 | N | CONR <sub>2</sub>  | X | X |     |        | 167 265 311  |
| 42      | CH <sub>3</sub> | H              | Fenyl  | 4-Morfolino   |                | Etyl                             | N | NR <sub>2</sub> CO | X |   |     | A(i)   | 97 172 220   |
| 48      | CH <sub>3</sub> | H              | Fenyl  | CF <sub>3</sub>   |                | Br                               | N | NR <sub>2</sub> CO | X |   |     | C      | 114 144 177  |
| 51      | CH <sub>3</sub> | H              | Fenyl  | 4-Morfolino   |                | CH <sub>2</sub> OCH <sub>3</sub> | N | NR <sub>2</sub> CO | X |   |     | A(i)   | 136 213 262  |

## PATENTOVÉ NÁROKY

## 1. Zlúčenina všeobecného vzorca (I)



(I),

v ktorom

X znamená N alebo CH;

Y predstavuje NR<sup>2</sup>CH<sub>2</sub>, CH<sub>2</sub>-NR<sup>2</sup>, NR<sup>2</sup>-CO, CO-NR<sup>2</sup> alebo NR<sup>2</sup>SO<sub>2</sub>;kde R<sup>2</sup> znamená H alebo C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl;R<sup>1</sup> predstavuje H, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl alebo C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl;R<sup>3</sup> znamená C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl alebo (CH<sub>2</sub>)<sub>n</sub>-aryl,pričom arylom je fenyl alebo heteroaromatický kruh obsahujúci jeden alebo dva heteroatómy zvolené z N, O a S a ktorý môže byť mono- alebo disubstituovaný s R<sup>4</sup> a alebo R<sup>5</sup>;pričom R<sup>4</sup> znamená H, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl, halogén, CN, CF<sub>3</sub>, OH, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkoxy, NR<sup>6</sup>R<sup>7</sup>, OCF<sub>3</sub>, SO<sub>3</sub>CH<sub>3</sub>, SO<sub>3</sub>CF<sub>3</sub>, SO<sub>2</sub>NR<sup>6</sup>R<sup>7</sup>, fenyl, fenyl-C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, fenoxy, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkylfenyl, prípadne substituovaný heterocyklický kruh obsahujúci jeden alebo dva heteroatómy zvolené z N, O, S, SO a SO<sub>2</sub>, pričom substituent/substituenty je/sú zvolené zo skupiny zahrnujúcej C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl a fenyl-C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, prípadne substituovaný heteroaromatický kruh obsahujúci jeden alebo dva heteroatómy zvolené z N, O a S, pričom substituent/substituenty je/sú zvolené zo skupiny zahrnujúcej C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl a fenyl-C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl alebo COR<sup>8</sup>;kde R<sup>6</sup> znamená H, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl alebo C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl;R<sup>7</sup> predstavuje H, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl alebo C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl;

a

R<sup>8</sup> znamená C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl, CF<sub>3</sub>, NR<sup>6</sup>R<sup>7</sup>, fenyl, heteroaromatický kruh obsahujúci jeden alebo dva heteroatómy zvolené z N, O a S alebo heterocyklický kruh obsahujúci jeden alebo dva heteroatómy vybrané z N, O, S, SO a SO<sub>2</sub>;kde R<sup>5</sup> znamená H, OH, CF<sub>3</sub>, OCF<sub>3</sub>, halogén, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl alebo C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkoxy;

n predstavuje 0 až 4;

R<sup>9</sup> znamená C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl, OCF<sub>3</sub>, OCHF<sub>2</sub>, OCH<sub>2</sub>F, halogén, CN, CF<sub>3</sub>, OH, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkoxy, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkoxy-C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, NR<sup>6</sup>R<sup>7</sup>, SO<sub>3</sub>CH<sub>3</sub>, SO<sub>3</sub>CF<sub>3</sub>, SO<sub>2</sub>NR<sup>6</sup>R<sup>7</sup>, nesubstituovaný alebo substituovaný heterocyklický alebo heteroaromatický kruh obsahujúci jeden alebo dva heteroatómy zvolené z N, O a S, kde substituentom/substituентmi je/sú C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, alebo COR<sup>8</sup>; pričom R<sup>6</sup>, R<sup>7</sup> a R<sup>8</sup> sú definované skôr,

ako (R)-enantioméry, (S)-enantioméry alebo racemát vo forme voľnej zásady alebo farmaceuticky prijateľnej soli alebo jej solvátu.

2. Zlúčenina podľa nároku 1, kde Y znamená NR<sup>2</sup>-CO alebo CO-NR<sup>2</sup>.

3. Zlúčenina podľa nároku 1 alebo 2, kde X predstavuje N.

4. Zlúčenina podľa ktoréhokoľvek z nárokov 1 až 3, kde R<sup>1</sup> znamená H alebo C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl.5. Zlúčenina podľa ktoréhokoľvek z nárokov 1 až 4, kde R<sup>3</sup> znamená (CH<sub>2</sub>)<sub>n</sub>-aryl.6. Zlúčenina podľa ktoréhokoľvek z nárokov 1 až 4, kde R<sup>3</sup> znamená (CH<sub>2</sub>)<sub>n</sub>-aryl, ktorý je substituovaný s R<sup>4</sup>, prípadne substituovaný heterocyklický alebo heteroaromatický kruh obsahujúci jeden alebo dva heteroatómy zvolené z N, O a S, alebo COR<sup>8</sup>.

7. Zlúčenina podľa nároku 5 alebo 6, kde n znamená 0.

8. Zlúčenina podľa nároku 6, kde R<sup>8</sup> znamená heterocyklický kruh obsahujúci dva heteroatómy zvolené z N a O.9. Zlúčenina podľa ktoréhokoľvek z nárokov 1 až 8, kde R<sup>9</sup> znamená C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, OCHF<sub>2</sub>, halogén alebo C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkoxy.10. Zlúčenina podľa ktoréhokoľvek z nárokov 1 až 9, kde X znamená N, Y predstavuje NR<sup>2</sup>CO a R<sup>9</sup> znamená C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkoxy.11. Zlúčenina podľa nároku 10, kde X znamená N, Y predstavuje NR<sup>2</sup>CO, R<sup>4</sup> znamená morfolino alebo COR<sup>8</sup> a R<sup>9</sup> predstavuje C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkoxy.12. Zlúčenina podľa ktoréhokoľvek z nárokov 1 až 9, kde X znamená N, Y predstavuje NR<sup>2</sup>CO a R<sup>9</sup> znamená C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl.13. Zlúčenina podľa ktoréhokoľvek z nárokov 1 až 9, kde X znamená N, Y predstavuje NR<sup>2</sup>CO, R<sup>1</sup> znamená H, R<sup>3</sup> predstavuje (CH<sub>2</sub>)<sub>n</sub>-aryl a R<sup>9</sup> znamená C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl.14. Zlúčenina podľa nároku 12, kde X znamená N, Y predstavuje NR<sup>2</sup>CO, R<sup>4</sup> znamená morfolino alebo COR<sup>8</sup> a R<sup>9</sup> predstavuje C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl.

15. Zlúčenina, ktorou je

(R)-N-[5-metoxymetyl-8-(4-metylpirerazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid;

(R)-N-[5-bróm-8-(4-metylpirerazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-trifluormetylbenzamid;

(R)-N-[5-bróm-8-(4-metylpirerazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid;

(R)-N-[5-bróm-8-(piperazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid;

(R)-N-[5-hydroxy-8-(4-metylpirerazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-butoxybenzamid;

(R)-N-[5-metox-8-(4-metylpirerazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid;

(R)-N-[5-metox-8-(4-metylpirerazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinokarbonylbenzamid;

(R)-N-[5-metyl-8-(piperazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid;

(R)-N-[5-bróm-8-(4-metylpirerazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinokarbonylbenzamid;

N-(4-morfolinofenyl)-8-(4-metylpirerazinyl)-5-metox-1,2,3,4-tetrahydronaftalén-2-karboxamid;

N-(morpholinokarbonylfenyl)-8-(4-metylpirerazin-1-yl)-5-metox-1,2,3,4-tetrahydronaftalén-2-karboxamid;

(R)-N-[5-etyl-8-(4-metylpirerazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid;

(R)-N-[5-etyl-8-(4-metylpirerazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-(morpholinokarbonyl)benzamid;

(R)-N-[5-difluórmetox-8-(4-metylpirerazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid; alebo

(R)-N-[5-metyl-8-(4-metylpirerazin-1-yl)-1,2,3,4-tetrahydro-2-nafty]-4-morfolinobenzamid, vo forme voľnej zásady alebo farmaceuticky prijateľnej soli alebo jej solvátu.

16. Farmaceuticky prípravok, **v y z n a č u j ú c i s a t ý m**, že ako účinnú zložku obsahuje terapeuticky účinné množstvo zlúčeniny podľa ktoréhokoľvek z nárokov 1 až 15 ako enantiomér alebo racemát vo forme voľnej zásady alebo farmaceuticky prijateľnej soli alebo jej solvátu,

prípadne spolu s riedidlami, pomocnými látkami alebo inertrnými nosičmi.

17. Farmaceutický prípravok podľa nároku 16, na použitie na liečenie ochorení sprostredkovaných 5-hydroxytryptamínom.

18. Farmaceutický prípravok podľa nároku 16 alebo 17, na použitie na liečenie porúch nálady, stavov úzkosti, porúch osobnosti, obezity, anorexie, bulímie, predmenštruačného syndrómu, sexuálnych porúch, alkoholizmu, závislosti od tabaku, autizmu, nesústredenosť, poruchy hyperaktivity, migrény, poruchy pamäti, patologickej agresie, schizofrénie, endokrinných porúch, mŕtvice, dyskinézie, Parkinsonovej choroby, poruch termoregulácie, bolesti, hypertenze, močovej inkontinencie, vazospazmu a potlačenie rastu tumorov.

19. Zlúčenina definovaná v ktoromkoľvek z nárokov 1 až 15, na použitie ako liečivo.

20. Zlúčenina definovaná v nároku 19, na použitie na liečenie ochorení centrálnej nervovej sústavy.

21. Zlúčenina definovaná v nároku 20, na použitie na liečenie porúch nálady, stavov úzkosti, porúch osobnosti, obezity, anorexie, bulímie, predmenštruačného syndrómu, sexuálnych porúch, alkoholizmu, závislosti od tabaku, autizmu, nesústredenosť, poruchy hyperaktivity, migrény, poruchy pamäti, patologickej agresie, schizofrénie, endokrinných porúch, mŕtvice, dyskinézie, Parkinsonovej choroby, poruch termoregulácie, bolesti, hypertenze.

22. Zlúčenina definovaná v nároku 19, na použitie na liečenie močovej inkontinencie, vazospazmu a potlačenia rastu tumorov.

23. Zlúčenina definovaná v nároku 19, na použitie na liečenie ochorení sprostredkovaných 5-hydroxytryptamínom.

24. Zlúčenina definovaná v nároku 23, na použitie ako antagonista h5-HT<sub>1B</sub>.

25. Použitie zlúčeniny definovanej v ktoromkoľvek z nárokov 1 až 15 na výrobu lieku na liečenie ochorení centrálnej nervovej sústavy a/alebo močovej inkontinencie, vazospazmu a potlačenia rastu tumorov.

26. Použitie podľa nároku 25 na výrobu lieku na liečenie porúch nálady, stavov úzkosti, porúch osobnosti, obezity, anorexie, bulímie, predmenštruačného syndrómu, sexuálnych porúch, alkoholizmu, závislosti od tabaku, autizmu, nesústredenosť, poruchy hyperaktivity, migrény, poruchy pamäti, patologickej agresie, schizofrénie, endokrinných porúch, mŕtvice, dyskinézie, Parkinsonovej choroby, poruch termoregulácie, bolesti, hypertenze.

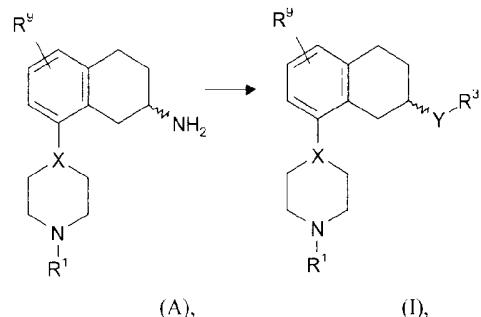
27. Použitie zlúčeniny definovanej v ktoromkoľvek z nárokov 1 až 15 na výrobu lieku na liečenie ochorení sprostredkovaných 5-hydroxytryptamínom.

28. Použitie podľa nároku 27, pri ktorom sa zlúčenina podľa ktoréhoľvek z nárokov 1 až 15 použije ako antagonistu h5-HT<sub>1B</sub>.

29. Spôsob prípravy zlúčeniny vzorca (I) podľa nároku 1, vyznačujúci sa tým, že zahrnuje

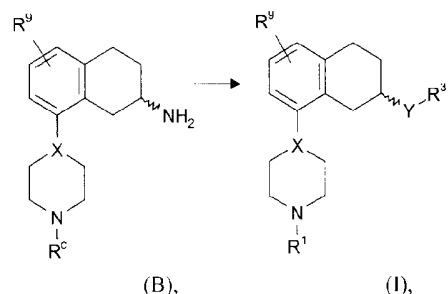
A(i)

Acyláciu zlúčeniny vzorca (A), v prípade, ak R<sup>1</sup> znamená C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl alebo C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl, Y predstavuje NR<sup>2</sup>CO, R<sup>2</sup> znamená vodík a X, R<sup>3</sup> a R<sup>9</sup> majú významy definované vo všeobecnom vzorci (I) v nároku 1, s tou výnimkou, ak R<sup>9</sup> znamená substituent, ktorý je vnímaný na určité acylačné činidlá,



s aktivovanou karboxylovou kyselinou R<sup>3</sup>-COL, kde L znamená odstupujúcu skupinu, alebo s použitím karboxylovej kyseliny R<sup>3</sup>-COOH s aktivujúcim reakčným činidlom; A(ii)

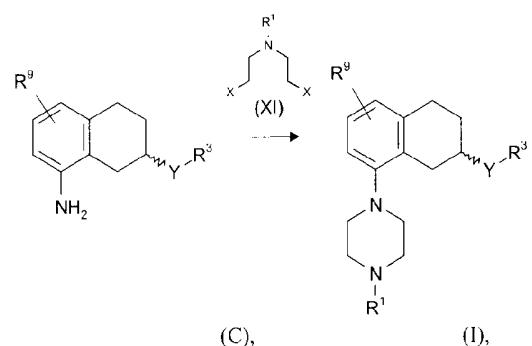
Acyláciu zlúčeniny vzorca (B), v prípade ak R<sup>1</sup> znamená vodík, Y predstavuje NR<sup>2</sup>CO, R<sup>2</sup> znamená vodík, R<sup>c</sup> predstavuje chrániacu skupinu a X, R<sup>3</sup> a R<sup>9</sup> majú významy definované pri všeobecnom vzorci (I) v nároku 1, s tou výnimkou, ak R<sup>9</sup> znamená substituent, ktorý je vnímaný na určité acylačné činidlá,



s aktivovanou karboxylovou kyselinou R<sup>3</sup>-COL, kde L znamená odstupujúcu skupinu, alebo s použitím karboxylovej kyseliny R<sup>3</sup>-COOH s aktivujúcim reakčným činidlom, s následným odstránením chrániacej skupiny R<sup>c</sup>.

B

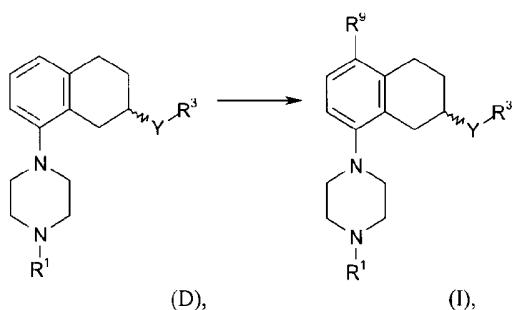
Reakciu zlúčeniny vzorca (C), v prípade, ak Y znamená CONR<sup>2</sup>, R<sup>2</sup>, R<sup>3</sup> a R<sup>9</sup> majú významy definované pri všeobecnom vzorci (I) v nároku 1, s tou výnimkou, ak R<sup>9</sup> znamená substituent, ktorý je vnímaný na určité alkylačné reakčné činidlá XI,



so zlúčeninou vzorca (XI), kde X znamená odstupujúcu skupinu;

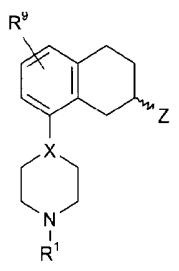
C

reakciu zlúčeniny vzorca (D), v prípade ak Y znamená NR<sup>2</sup>CO, R<sup>9</sup> predstavuje halogén a R<sup>1</sup>, R<sup>2</sup> a R<sup>3</sup> majú významy definované pri všeobecnom vzorci (I) v nároku 1,



s vhodným halogenačným činidlom, ako je Br<sub>2</sub>, Cl<sub>2</sub>, J<sub>2</sub>, JCl, alebo SO<sub>2</sub>Cl<sub>2</sub>.

30. Zlúčenina vzorca



v ktorom

X znamená N alebo CH;

Z predstavuje NH<sub>2</sub> alebo COOH;

R<sup>1</sup> znamená H, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl alebo C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl;

R<sup>9</sup> predstavuje C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl, OCF<sub>3</sub>, OCHF<sub>2</sub>, OCH<sub>2</sub>F, halogén, CN, CF<sub>3</sub>, OH, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkoxy, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkoxy-C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, NR<sup>6</sup>R<sup>7</sup>, SO<sub>3</sub>CH<sub>3</sub>, SO<sub>3</sub>CF<sub>3</sub>, SO<sub>2</sub>NR<sup>6</sup>R<sup>7</sup>, nesubstituovaný alebo substituovaný heterocyklický alebo heteroaromatický kruh obsahujúci jeden alebo dva heteroatómy zvolené z N a O, kde substituent/substituenty znamená/-znamenajú C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl; alebo COR<sup>8</sup>; pričom

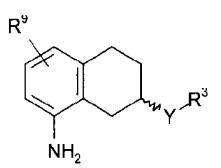
R<sup>6</sup> znamená H, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl alebo C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl;

R<sup>7</sup> predstavuje H, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl alebo C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl; a

R<sup>8</sup> znamená C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl, CF<sub>3</sub>, NR<sup>6</sup>R<sup>7</sup>, fenyl, heteroaromatický kruh obsahujúci jeden alebo dva heteroatómy zvolené z N, O a S alebo heterocyklický kruh obsahujúci jeden alebo dva heteroatómy zvolené z N, O, S, SO a SO<sub>2</sub>, pričom R<sup>6</sup> a R<sup>7</sup> majú skôr definované významy,

ako medziprodukt na prípravu zlúčeniny vzorca (I) podľa nároku 1.

31. Zlúčenina vzorca



v ktorom

Y znamená CONR<sup>2</sup>, kde R<sup>2</sup> predstavuje H alebo C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl.

R<sup>3</sup> znamená C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl alebo (CH<sub>2</sub>)<sub>n</sub>-aryl, kde arylom je fenyl, alebo heteroaromatický kruh obsahujúci jeden alebo dva heteroatómy zvolené z N, O a S, a ktorý môže byť mono- alebo disubstituovaný s R<sup>4</sup> a/alebo R<sup>5</sup>;

pričom R<sup>4</sup> znamená H, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl, halogén, CN, CF<sub>3</sub>, OH, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkoxy, NR<sup>6</sup>R<sup>7</sup>, OCF<sub>3</sub>, SO<sub>3</sub>CH<sub>3</sub>, SO<sub>3</sub>CF<sub>3</sub>, SO<sub>2</sub>NR<sup>6</sup>R<sup>7</sup>, fenyl, fenyl-C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, fenoxyl, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkylfenyl, prípadne substituovaný heterocyklický kruh obsahujúci jeden alebo dva heteroatómy zvolené

z N, O, S, SO a SO<sub>2</sub>, pričom substituent/substituenty je/sú zvolené zo skupiny zahrnujúcej C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl a fenyl-C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, prípadne substituovaný heteroaromatický kruh obsahujúci jeden alebo dva heteroatómy zvolené z N, O a S, pričom substituent/substituenty je/sú zvolené zo skupiny zahrnujúcej C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl a fenyl-C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, alebo COR<sup>8</sup>;

kde R<sup>6</sup> znamená H, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl alebo C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl;

R<sup>7</sup> predstavuje H, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl alebo C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl;

a R<sup>8</sup> znamená C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl, CF<sub>3</sub>, NR<sup>6</sup>R<sup>7</sup>, fenyl, heteroaromatický kruh obsahujúci jeden alebo dva heteroatómy zvolené z N, O a S alebo heterocyklický kruh obsahujúci jeden alebo dva heteroatómy vybrané z N, O, S, SO a SO<sub>2</sub>; kde R<sup>6</sup> a R<sup>7</sup> sú definované skôr;

pričom R<sup>5</sup> znamená H, OH, CF<sub>3</sub>, OCF<sub>3</sub>, halogén, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl alebo C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkoxy;

n predstavuje 0 až 4; a

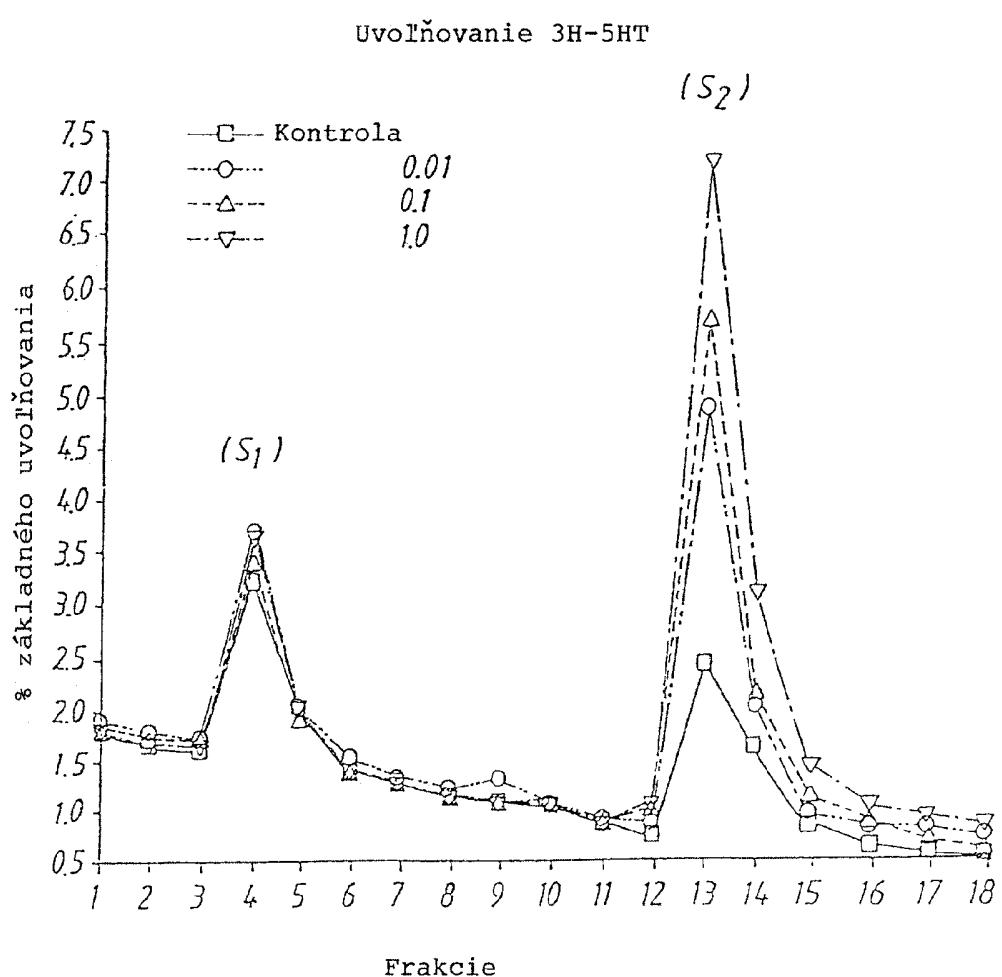
R<sup>9</sup> znamená C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, C<sub>3</sub>-C<sub>6</sub>-cykloalkyl, OCF<sub>3</sub>, OCHF<sub>2</sub>, OCH<sub>2</sub>F, halogén, CN, CF<sub>3</sub>, OH, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkoxy, C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkoxy-C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl, NR<sup>6</sup>R<sup>7</sup>, SO<sub>3</sub>CH<sub>3</sub>, SO<sub>3</sub>CF<sub>3</sub>, SO<sub>2</sub>NR<sup>6</sup>R<sup>7</sup>, nesubstituovaný alebo substituovaný heterocyklický alebo heteroaromatický kruh obsahujúci jeden alebo dva heteroatómy zvolené z N, O a S, kde substituentom/substituencií je/sú C<sub>1</sub>-C<sub>6</sub>-alkyl alebo COR<sup>8</sup>; pričom R<sup>6</sup>, R<sup>7</sup> a R<sup>8</sup> sú definované skôr,

ako medziprodukt na prípravu zlúčeniny vzorca (I) podľa nároku 1.

1 výkres

1 / 1

Obr. 1



Koniec dokumentu